

Helsingin kaupunginkanslia
Elinkeino-osasto
Työvoima ja maahanmuutto

Seuranta- ja vaikuttavuustutkimus

Helsingin työllisyyspalvelut 2017–2018

23.10.2018

Raportin kirjoittanut ja koonnut: suunnittelija Olli Hokkanen

Sisällys

1 Vaikuttavuus ja lähestymistapa Helsingin työllisyyspalveluissa	4
1.1 Helsingin työllisyyspalveluiden seuranta- ja vaikuttavuustutkimus	4
1.2 Vaikuttavuusnäkökulma.....	5
1.3 Marraskuun 2017 tutkimuksen tulokset	6
1.4 Katsaus budjettiin 2018 sekä tavoitteiden toteumaan 10/2018.....	6
1.4.1 Palkkatuki, oppisopimus, työkokeilu ja Helsinki-lisä	7
1.4.2 Aikuisten TYP sekä nuorten palvelut	7
1.4.3 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulutuspalvelut sekä tulosperusteinen valmennus	8
1.4.4 Siepp-hanke	8
1.4.5 Sosiaali- ja terveystoimialan työllisyydenhoidon toiminta	8
1.5 Kaupungin työllisyyspalvelujen asiakastiedon keräämiseen liittyvät ongelmat ja kehittymismahdollisuudet.....	9
2 Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP.....	9
2.1 Palvelun kuvaus ja tavoite	9
2.2 Perusjoukko: kaikki päättäneet TYP-asiakkuudet	10
2.3 Näytteen ottaminen perusjoukosta.....	11
2.4 Tulosten raportointi: tavoitetut TYP-palvelun päättäneet asiakkaat.....	12
2.5 Yhteenveto	13
3 Palkkatuki, työkokeilu ja Helsinki-lisä	15
3.1 Palveluiden ja työllistämistoimenpiteiden kuvaukset.....	15
3.1.1 Palkkatuki	15
3.1.2 Työkokeilu.....	15
3.1.3 Helsinki-lisä.....	16
3.2 Perusjoukko: kaikki päättäneet palkkatuki-, työkokeilu ja HKI-lisä -asiakkuudet	16
3.3 Näytteen ottaminen perusjoukosta.....	17
3.4 Tulosten raportointi: tavoitetut palkkatuki-, työkokeilu ja Helsinki-lisä asiakkaat	17
3.5 Yhteenveto	19
4 Työmarkkinatuen kuntaosuus ja siihen vaikuttaminen	20
4.1 Ennustemallin laatiminen	20
4.2 Keskeiset tulokset.....	20
4.3 Vaikuttaminen	21
5 Työrasti Helsinki – digipalveluarviointi	22
5.1 Työrasti Helsinki-digipalvelun kuvaus ja tavoite	22
5.2 Perusjoukko: kaikki päättäneet Työrasti-asiakkuudet.....	23
5.3 Näytteen ottaminen perusjoukosta.....	23

5.4 Tulosten raportointi: tavoitetut Työrasti-digipalvelua käyttäneet.....	23
5.5 Yhteenveto	26
Lähteet	26
Liitteet.....	27
Liitetaulukot.....	28
Liitekaaviot.....	35
Liitekuviot.....	76
Liitekuvat	79

Helsingin kaupunginkanslia
elinkeino-osasto
työvoima- ja maahanmuutto –yksikkö
työllisyyspalvelut

Raportin kirjoittanut ja koonnut: suunnittelija Olli Hokkanen

Raporttia kommentoineet ja täydentäneet Helsingin työllisyyspalveluiden asiantuntijat:
erityissuunnittelija Eetu Pernu, projektisuunnittelija Kati Rinne, projektisuunnittelija Jesse Laatikainen,
erityissuunnittelija Marita Berlin, suunnittelija Mirkka Kesti-Helia sekä suunnittelija Jukka Sivonen

1 Vaikuttavuus ja lähestymistapa Helsingin työllisyyspalveluissa

1.1 Helsingin työllisyyspalveluiden seuranta- ja vaikuttavuustutkimus

Helsingin kaupungin työllisyyspalvelut järjestää ja hankkii monipuolisia palveluja helsinkiläisille työttömille. Strateginen tavoite on olla osaavan työvoiman kaupunki, jolloin alueella toimivat saavat hyvää työvoimaa ja edistävät kasvua. **Työllisyyspalveluiden tavoitteena on työttömän työllistyminen avoimille työmarkkinoille joko suoraan tai koulutuksen kautta.** Kaupunki haluaa olla myös innovatiivinen kumppani yrityksille, yhdistyksille, järjestöille, TE-hallinnolle sekä muille toimialan toimijoille.

Kaupungin työllisyyspalvelut organisoidaan lakisääteistä yhdenvertaisuusperiaatetta noudattaen ja ne on myös pyritty suuntaamaan korostetusti heikossa työmarkkina-asemassa oleville asiakasryhmille.

Työttömille tarjotaan tilaisuuksia parantaa työllistymisedellytyksiään **työkokeilujen, tuetun palkkatyön, oppisopimus- ja rekrytointikoulutusten sekä laajan kurssitarjonnan avulla.** Helsingin kaupunki kannustaa lisäksi taloudellisesti Helsingin työssäkäyntialueella toimivia työnantajia tarjoamaan työmahdollisuuksia työtä etsiville helsinkiläisille; **Helsinki-lisä** maksetaan työnantajalle.

Nuoria palvelee **Ohjaamo Helsingissä**, joka on 15-29-vuotiaille suunnattu palvelupiste, sekä **nuorten TYP- ja urapalveluissa.** **Helsingin aikuisten TYP** palvelee myös helsinkiläisiä yli 30-vuotiaita työnhakijoita, joiden työttömyys on pitkittynyt ja jotka hyötyvät monialaisesta yhteispalvelusta; lisäksi kohderyhmälle on annettu mahdollisuus **Työrasti-verkkosivuston** palveluiden itsenäiseen hyödyntämiseen. **Velvoitetyöllistäminen** on lakisääteinen palvelu, jossa kaupungin velvollisuutena on tietyn ehdoin tarjota työtä yli 57-vuotiaille työttömille työnhakijoille, joiden työttömyyspäiväraha-aika on täyttynyt.

Helsingin työllisyyspalveluiden vaikuttavuutta mitataan seuranta- ja vaikuttavuustutkimuksen avulla. Tutkimus valmistuu vuosittain, ja sen tuloksiin liittyy tutkimustavasta johtuva viive. **Tarkoituksena on puhelinhaastattelujen avulla kartoittaa työllisyyspalveluihin osallistuneiden henkilöiden työmarkkinatilannetta kuusi kuukautta palveluiden päättymisen jälkeen.** Mitä vaikutuksia palveluilla ja työllistämistoimenpiteillä on siis ollut asiakkaiden työmarkkinatilanteisiin? Työllistyneetkö asiakkaat avoimille työmarkkinoille palveluiden päättymisen jälkeen? **Käsillä olevassa seuranta- ja vaikuttavuustutkimuksessa** raportoidaan muun muassa työllisyyspalveluiden ja toimenpiteiden tulokset TYP-palvelusta, palkkatuesta, työkokeilusta, Helsinki-lisästä, työmarkkinatuen kuntaosuudesta sekä Työrastista. Tutkimuksen pääpainotus on edelleen seurannassa, mutta tulevaisuudessa raporteissa on tarkoitus tuoda vaikuttavuusnäkökulmaa yhä enemmän ja vahvemmin esille.

Seurannassa ei ollut kyse vain tulosten raportoinnista ja asiakasryhmien kuvauksista, vaan jatkuvasta kehittämisen prosessista. Strategisen seurannan tarkoituksena on saada työllisyyspalvelukokonaisuudet peilaamaan säännöllisesti omaa toimintaansa soveltuihin tavoitteisiin. **Tutkimuksessa pyritään tuomaan ilmi, saavutettiinkö asetetut tavoitteet, ja esitellään näytteisiin perustuvia havaintoja, joiden avulla on mahdollista tarvittaessa korjata toiminnan suuntaa, ja kehittää tekemistä.**

Tutkimuksessa ei puhuta otoksista, koska kaikkia asiakkaiden puhelinnumeroita ei ollut tiedossa; otoksessa kaikilla pitäisi olla yhtä suuri todennäköisyys tulla valituksi tutkimukseen. Otos viittaa sattumanvaraisesti poimittuun perusjoukon osaan. Näyte ei lähtökohtaisesti edusta koko perusjoukkoa, vaan edustavuus on aina perusteltava.

1.2 Vaikuttavuusnäkökulma

Helsingin kaupunginkanslian työllisyyspalvelut pyrkii tuomaan vaikuttavuusnäkökulmaa enemmän esille seurantatutkimuksissaan. Vaikuttavuusnäkökulman hyödyntäminen edellyttää seuraavien käsitteiden ymmärtämistä: *vaikuttavuus*, *vaikuttavuuden ekosysteemi*, *vaikuttavuuden johtaminen*, *tavoitteellinen vaikuttavuus*, *mitattavat tavoitteet* ja *vaikuttavuusinvestoiminen*.

Vaikutus (*outcome*) on konkreettinen muutos ihmisissä tai rakenteissa. **Vaikutusten analyysissä** tarkastellaan esimerkiksi toiminnan tai palvelujen vaikutuksia henkilöihin. Vaikutusten analyysillä on selvästi määritelty ja rajattu aikajakso. Tarkasteltaessa vaikutuksia tulisi olla käytössä jokin kehikko tai teoria siitä, mitä vaikutukset ovat, minkälaisiin vaikutuksiin kiinnitetään huomiota ja miten vaikutuksia analysoidaan.

Vaikuttavuus (*impact*) merkitsee vaikuttavaa eli tehokasta tai mielialaan sekä tunteisiin vaikutuksen tekevää asiaa. Vaikuttavuus viittaa ennen kaikkea ihmisten hyvinvoinnin lisääntymiseen sekä saatavaan yhteiskunnalliseen hyötyyn. Vaikuttavuus on myös mahdollista nähdä **tuloksellisuuden** osa-alueena, jolloin tuloksellisuus pitää sisällään vaikuttavuuden, palvelukyvyn, aikaansaannoskyvyn sekä tuottavuuden (tuotosten ja panosten suhde) ja taloudellisuuden termit. Tuloksellisuustarkastelut arvioivat tuloksellisuuden onnistumista asiakuuluvilla mittareilla ja tavoitearvoilla.

Vaikuttavuuden ekosysteemissä vaikuttavuus syntyy panoksilla ja teoilla (*inputs, outputs*) löydetystä ratkaisusta, jotka johtavat haluttuihin vaikutuksiin. (Heliskoski 2018.)

Vaikuttavuuden johtaminen tarkoittaa tavoitteellisen yhteisen työn johtamista. Vaikuttavuutta tulee johtaa (emt.), niin myös vaikuttavuustutkimuksen tekoa tutkimusjohtamisen käytännöllä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi vaikuttavuustiedon johtamista sekä resurssien käytön johtamista (emt.).

Tavoitteellinen vaikuttavuus syntyy resurssien käytön tehokkuudesta, mikä johtaa **systemiseen muutokseen**. (Emt.)

Mitattavat tavoitteet ovat aivan oleellisia **vaikuttavuustutkimuksessa- ja vaikuttavuuden johtamisessa**. Oulun Vaikuttavuuskehittämön tavoitteena on esimerkiksi vuoteen 2022 mennessä ”lisätä 50 %:lla yli kuusi kuukautta työttömänä olleiden alle 35-vuotiaiden siirtymistä työmarkkinoille tai koulutukseen, vähentää 40 %:lla passiiviyöttömyydestä aiheutuvia kokonaiskustannuksia sekä lisätä kohderyhmän kokemaa hyvinvointia.” (Emt.)

Vaikuttavuusinvestoiminen (*impact investing*) tarkoittaa pääoman suuntaamista toimintaan, jolla tavoitellaan taloudellista tuottoa sekä mitattavaa hyvinvoinnin lisäystä. Vaikuttavuuden hankinta viittaa varojen aikaisempaa tuloksellisempaan käyttöön. (Pyykkönen 2016.)

Helsingin työllisyyspalveluille vaikuttavuuden tavoittelu ei rajoitu vain työllistämisvaikutusten tavoitteluun, vaan erilaisia vaikutuksia pyritään **mahdollisuuksien mukaan** kartoittamaan työllistämisvaikutusten ohella. Työllisyyspalveluiden vaikuttavuusmittauksen kehittämissuunnitelmassa 2017-2018 korostetaan siirtymää seurannasta vaikuttavuuteen, ja tuodaan esille vaikuttavuusnäkökulmaa seuraavasti: ”On päästävä irti ajattelusta, jonka mukaan vain avoimille työmarkkinoille työllistyminen on hyvä tulos. Hyvä välivaiheen tulos on vaikeassa elämäntilanteessa olevan ihmisen elämänhallinnan paraneminen ja osallisuuden lisääntyminen – –.” Kä-sillä olevassa raportissa on pyritty huomioimaan eri palveluiden luomia vaikutuksia (ei siis ainoastaan siirtymää työhön tai koulutukseen), esimerkiksi Työrastia tarkasteltaessa huomattiin positiivisia vaikutuksia asiakkaiden mielialan kohentumisessa sekä aktiivisuuden ja motivaation lisääntymisessä.

1.3 Marraskuun 2017 tutkimuksen tulokset

Helsingin kaupungin työllisyydenhoidon seurantaraportin (ilm. 2.11.2017) näyteotant kerättiin palkkatuesta, velvoitetyöllistetyistä, työkokeilusta, Työrastista ja TYP:stä seuranta-jaksolta 7/2016 – 02/2017. Asiakkaille soitettiin puhelimitse kuusi kuukautta palvelun tai työllis-tämistoimenpiteen päättymisen jälkeen.

Palkkatukijakson päättymisen jälkeen kotimaankielisten palkkatyössä tai muussa työssä olevien osuus vähentyi sekä nuorissa että aikuisissa; vieraskieliset suuntautuivat avoi-mille työmarkkinoille edellisvuoteen verrattuna hieman paremmin. Työkokeilun mittariston pe-rusteella pienempi osuus vastanneista oli vuoteen 2016 verrattuna suuntautunut palkkatyöhön tai muuhun työhön työkokeilun päättymisen jälkeen, mutta koulutukseen ohjautuneiden osuus oli puolestaan kasvanut. Työrastissa 39% asiakkaista eteni työhön, koulutukseen tai työkokei-luun, kun 50% jatkoi palvelun jälkeen työttömänä. TYP:ssä pienempi osuus asiakkaista jatkoi edellisvuoteen verrattuna työttömänä. Työhön ohjautuneiden osuus vähentyi niukasti ja tutkin-toon johtavaan koulutukseen siirtyneiden osuus puolestaan kasvoi.

Vuoden 2017 mittaristoa tarkennettiin edellisvuosiin verrattuna kysymyksillä liittyen asiakkaan kuntaosuuslistalle sijoittumiseen, asiakkaan ammattialaan, vieraskielisten asiakkai-den kielitaitoon sekä soittohetken etuusmuotoon liittyen. TYP:stä on kerätty vuodesta 2017 al-kaen aineistoa asiakkaiden käyttämien palveluiden määrään, kestoon ja päättymissyihin liittyen.

Kaiken kaikkiaan työttömien määrä kääntyi vuonna 2017 laskuun noin viisi vuotta kes-täneen nousun jälkeen. Lokakuussa 2017 työttömiä oli 14 % vähemmän kuin vuotta aiemmin, ja työttömyysaste oli 10,2 %; lukumäärällisesti työttömiä oli edelleen paljon: 34 500.

Vuoden 2007 lokakuun lopussa kunnan osarahoittamaa työmarkkinatukea saavia oli 12 336 henkilöä ja Helsingin osuus heistä oli 5 184 900 euroa (lokakuulta). Henkilömäärä oli viisi prosenttia ja kustannukset kuusi prosenttia korkeammat kuin vuotta aiemmin. Helsinki maksoi kunnan osarahoittamaa työmarkkinatukea vuonna 2017 yhteensä 63 201 349 euroa. Summa ei ollut kääntynyt laskuun, esimerkiksi edellisvuoden 2016 osalta summa oli 60 605 236 euroa. Kuntaosuuslistalla joulukuun lopussa olevien määrä vastasi 94,3 % pitkäaikaistyöttömistä. **Tam-mikuussa 2018 kuntaosuuslistalla olevien määrä ylitti pitkäaikaistyöttömien määrän.** Tä-hän ilmiöön on vaikuttanut merkittävästi työ- ja elinkeinotoimistossa vuodesta 2017 käynnisty-neet työttömien ns. kolmen kuukauden määräaikaishaastattelut ja heinäkuussa 2017 käyttöön-otettu TE-palvelujen sähköinen palveluntarvearvio. Näiden myötä aiheettomat työttömyysjak-sojen katkeamiset ovat yleistyneet huomattavasti, jolloin pitkäaikaistyöttömyyden mukaisen yh-täjaksoisen 12 kuukauden kriteerin täyttävien asiakkaiden määrä on laskenut, mikä ei ole luon-nollisesti vaikuttanut kuitenkaan työttömyysetuuden saajien lukumäärään.

Kuntarahoitusosuuden kehityksen tarkastelun tueksi päätettiin aloittaa ennus-temallin laadinta vuonna 2018. Luotu ennustemalli esitellään käsillä olevan tutkimuksen lu-vussa 4.1.

1.4 Katsaus budjettiin 2018 sekä tavoitteiden toteumaan 10/2018

Seurannassa on oleellista kartoittaa säännöllisin aikavälein asetettujen tavoitteiden to-teutumista kuluvan kalenterivuoden aikana. Ennen puhelinhaastatteluaineistoihin siirtymistä muodostakaamme tiivis katsaus vuoden 2018 budjettiin sekä tavoitteiden toteutumisen seu-rantaan koskien kulunut vuosi 2018.

Vuonna 2018 työvoima- ja maahanmuutto -yksikön budjetti oli 34 035 000 euroa, ja vuonna 2017 se oli 34 535 000 euroa. Kaupungin osarahoittaman työmarkkinatuen sekä kun-toututtavan työtoiminnan kustannukset tulivat budjettien ulkopuolelta.

Kaupunginkanslian ostopalveluihin varattuja määrärahoja on vuoden 2017 alusta siirretty kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle työttömille tarjottavien palvelujen järjestämiseksi. Työllisyysmäärärahoista on siirretty kasvatuksen ja koulutuksen toimi-

alalle yhteensä 1 465 000 euroa palvelujen järjestämiseksi yhteensä noin 4 400 työllisyyspalvelujen asiakkaalle. Lisäksi kaupungin palkkatukityöhön varatuista määrärahoista on osoitettu viiden henkilötyövuoden työnsuunnittelijakiintiö työttömille suunnattujen palvelujen toteuttamiseen ja kehittämiseen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Vuonna 2018 budjetoitiin työllisyyshallintoon 2 100 000 euroa, TYP-toimintaan ja -hallintoon 3 000 000 euroa, Helsinki-lisään 3 600 000 euroa, työllisyysavustuksiin 300 000 euroa, työllisyyshankkeisiin 1 605 000 euroa, palkkatukityöllistämiseen 17 350 000 euroa, oppisopimuskoulutukseen 4 500 000 euroa, tulosperusteiseen valmennukseen 1 000 000 euroa, alueelliseen yritysyritystyöhön 80 000 euroa sekä kesätyön kokonaisuuteen 500 000 euroa. Ennusteen mukaan budjetti saavutetaan kokonaisuudessaan; toteuma 30.10.2018 mennessä oli 26 555 144 euroa (78 %). Budjetoiduista varoista jäljellä oli 7 481 064 euroa.

	Budjetti 2018	Toteuma 30.10.2018
Hallinto (työllisyys)	2 100 000€	1 378 060 (66 %)
Hallinto (TYP-toiminta)	3 000 000€	2 036 311 (68 %)
Helsinki-lisä	3 600 000€	1 624 046 (45 %)
Työllisyysavustukset	300 000€	206 493 (69 %)
Työllisyyshankkeet	1 605 000€	427 942 (27 %)
Palkkatukityöllistäminen	17 350 000€	17 148 438 (99 %)
Oppisopimuskoulutus	4 500 000€	3 461 801 (77 %)
300-pv ohjauspalvelut (tulosperusteinen valmennus)	1 000 000€	231 666 (23 %)
Alueellinen yritysyritystyö (Me-säätiö)	80 000€	30 205 (38 %)
Kesätyön kokonaisuus	500 000€	8 969 (2 %)
YHTEENSÄ	34 035 000€	26 555 144 (78 %)

1.4.1 Palkkatuki, oppisopimus, työkokeilu ja Helsinki-lisä

Vuodelle 2018 Helsingin kaupunki asetti tavoitteeksi järjestää palkkatuettu työsuhde kaupungille tai Helsinki-lisällä tuettu yksityisen sektorin työsuhde 2000 henkilölle, oppisopimuskoulutus kaupungilla 300 henkilölle ja työkokeilu kaupungilla 1200 henkilölle. Alla esitellään käynnissä olleet palvelujaksot palvelukohtaisesti 18.10.2018 mennessä:

- Palkkatuki: 1500 (96,4 % täyttynyt palkkatuen ja Helsinki-lisän yhteistavoitteesta)
- Työkokeilu: 950 (79,2 %)
- Helsinki-lisä: 428 (96,4 % täyttynyt palkkatuen ja Helsinki-lisän yhteistavoitteesta)
- Oppisopimuskoulutus: 189 (63 %)

Palkkatuen, työkokeilun, Helsinki-lisän ja oppisopimuksien toteuma oli lokakuussa (18.10.2018) 2878 toimenpidejaksoa (87,6 % täyttynyt), joten tavoite 3500 jaksosta saavutetaan kalenterivuoden 2018 loppuun mennessä. Työelämäpalveluiden järjestämisen määrärahoista (25 600 000 eur) oli sidottuna 20 581 529 eur (80,4 %).

1.4.2 Aikuisten TYP sekä nuorten palvelut

Vuoden 2018 osalta tavoiteltiin aikuisten TYP:n osalta, että päätyvistä asiakkuuksista 40 % johtaisi työhön, koulutukseen tai eläkeratkaisuun. 30.6.2018 mennessä päätyneitä asiakkuuksia oli 688, ja yllä esitetystä tavoitteesta oli toteutunut alle puolet (47,5 %).

Nuorten palveluiden tulostavoitteet olivat täyttyneen lokakuuhun 2018 mennessä. Asiakasmäärätavoitteesta (koskien nuorten urapalvelujen, Ohjaamon sekä Helsingin nuorten

TYP-palvelun ohjausta) 2500 asiakkaasta oli toteutunut 4.10.2018 mennessä 2721, eli tavoite oli ylitetty yhdeksällä prosentilla. Työhön tai koulutukseen oli siirtynyt 42 % päättäneistä asiakkaista, kun tavoitteeksi oli asetettu koko vuodelle 50 %; tavoitteesta oli siis toteutunut 84 %. Vuonna 2017 päättäneistä nuorten TYP-asiakkuuksista (N=1042) 60,5 % päätyi työhön tai koulutukseen. Vastaava tilanne 30.9.2018 mennessä oli 40,8 % (N=301).

Nuorten palveluiden (pois lukien Ohjaamo) asiakastyytyväisyyttä heinäkuussa 2018 mittaessa selvisi, että 107 vastaajaa (79 % kaikista vastaajista, N=136) halusi suositella palvelussa ohjaavaa työntekijää. 24 vastaajaa (18 % vastaajista) antoi ohjaavalle työntekijälle neutraalin arvosanan, kun taas viisi asiakasta (4 %) päätyi arvostelevalle kannalle.

Kyseenomaiseen asiakastyytyväisyyskyselyyn vastanneista 31 (23 %) oli valmis suosittelemaan Runeberginkadun nuorten palveluja ystävälle. Neutraalisti suhtautui puolestaan 87 vastaajaa (64 %), kun taas 18 nuorta (13 %) ei ollut valmis hyvän suosituksen antamiseen.

1.4.3 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulutuspalvelut sekä tulosperusteinen valmennus

Kaupungin työllisyyspalveluiden tavoitteena on ohjata asiakkaita kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluihin. Vuoden 2018 osalta tavoiteltiin, että asiakkaista (1) oppisopimuskoulutuksiin ohjattaisiin 100, (2) lyhyt- ja korttikoulutuksiin 2000, (3) suomi toisena kielenä -koulutuksiin 1500, (4) suomen kielen testauksiin 500 sekä (5) osaamisen tunnistamispalveluihin 200. Ensimmäiseksi mainitusta tavoitteesta oli toteutunut 31.7.2018 mennessä 11 %, toisesta 31 %, kolmannelle 65 %, neljännelle 25 % sekä viidennelle 15 %. Tavoitteiden toteutumisessa on huomioitu tässä yhteydessä ainoastaan kaupungin työllisyydenhoidon palveluista Kaskon koulutuspalveluihin ohjautuneet asiakkaat. Työllisyydenhoidon palvelut on sitoutunut Kaskon yhteistyösopimuksessa asiakasohjaukseen liittyviin tavoitteisiin. Kasvatuksen ja koulutuksen työllisyydenhoidon toimintakuvauskooste vuoden 2018 osalta esitetään liitteessä I.

Tulosperusteisen valmennuksen tavoitteesta (aloitukset 1000 vuonna 2018) oli toteutunut 27.8.2018 mennessä 27,9 % (279).

1.4.4 Siepp-hanke

Siepp-hanke (Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla) käynnistyi marraskuussa 2017. Helsinki tavoittelee hankkeessa (1) 100 uutta kaupungin hankintojen kautta syntyvää työpaikkaa vaikeasti työllistyville, (2) innovatiivisten hankintamenettelyn kautta syntyviä uusia työllisyydenhoidon tapoja sekä (3) vastuullisen työllistämisen sertifikaatin syntyä. Hankkeessa on mukana Helsinki, Vantaa ja ruotsalainen kumppaniverkosto. Hanketta koordinoi terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL. Siepp-hankkeeseen on budjetoitu vuosille 2017-2019 yhteensä 128 819 euroa, ja hankevaroista oli käytetty 17.10.2018 mennessä 74 599 euroa; toteuma oli näin ollen 54 220 euroa. Helsingin kaupungin osuus kuluista on enintään 25 %.

Siepp jatkoi **Hankinnoista duunia (HANDU) -hankkeessa** aloitettua työtä. Handussa toteutettiin vuonna 2017 selvitys hankintojen avulla työllistämisen kuntataloudellisista vaikutuksista. Selvityksen mukaan hankinnoilla työllistäminen on tehokas keino saavuttaa vaikuttavuutta erityisesti yli 300 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneiden joukossa.

1.4.5 Sosiaali- ja terveystoimialan työllisyydenhoidon toiminta

Sosiaali- ja terveystoimialan työllisyydenhoidon toimintakuvauskooste vuoden 2018 osalta esitetään liitteessä II (liite lisätään myöhemmin).

1.5 Kaupungin työllisyyspalvelujen asiakastiedon keräämiseen liittyvät ongelmat ja kehitysmahdollisuudet

Kaupungin työllisyyspalveluilla ei ole käytettävissä yhtä yhtenäistä asiakastietojärjestelmää, johon kirjataan asiakkaat kaikista kaupungin palveluista. Asiakastiedot ovat raportoitavissa palvelukohtaisesti erikseen, jolloin palveluiden yhteenlaskettu asiakasmäärä on todellista palveluita hyödyntänyttä asiakasryhmää huomattavasti suurempi. Asiakkaan saamia palveluita ei voida tällä hetkellä siis ristiintaulukoida.

Lakisääteisessä työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa asiakastietoja kerätään valtion hallinnoimasta TYPPI-järjestelmästä ja sitä ylläpitävältä Netum Oy:ltä tilattavasta asiakastietojen raakadatasta. Nuorten urapalveluiden ja Ohjaamo Helsingin tiedot ovat kerättävissä pilvipalveluna toimivan Enter-asiakastietojärjestelmän kautta. Oppisopimuksia koskevat asiakastiedot on tallennettu Kannu-järjestelmään ja tallennetaan myöhemmin kaupungin Sujo-järjestelmään. Palkkatukea ja työkokeilua koskevat tiedot tallennetaan Sujo-järjestelmään. Helsinki-lisää, Työrastia, tulospäätösteistä valmennusta ja muita hankkeita koskevat asiakastiedot tallennetaan excel-asiakasrekistereihin. Kunnan työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuden saajat ovat tarkasteltavissa erillisessä excel-tiedostossa.

Tällä hetkellä asiakasrekisterit ovat haettavissa henkilötunnustasolla ainoastaan työmarkkinatuen kuntarahoitusosuutta, TYP-palveluita, palkkatukea, työkokeilua, oppisopimusta ja työrastia koskien. Helsinki-lisää ja nuorten työllisyyspalveluita (urapalvelut ja Helsingin Ohjaamo) ei voida ristiintaulukoida muiden palveluiden kanssa henkilötunnuksen puutteesta johtuen. Periaatteessa muiden palveluiden ristiintaulukointia esimerkiksi kaupungin rajatonta SAS-järjestelmän lisenssiä hyödyntäen on mahdollista kehittää tulevien vuosien aikana. Palveluiden ristiintaulukointi olisi ensiarvoisen tärkeää palveluketjujen vaikuttavuuden selvittämiseksi.

Uutta asiakastietojärjestelmää ei ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaista hankkia viitaten vireillä olevaan maakunta- ja kasvupalvelu -uudistukseen. Uudistuksen myötä kaupungilla olisi mahdollisuus sijoittaa omia työllisyyspalveluitaan Uudenmaan kasvupalvelukuntayhtymään tukemaan maakunnallisia lakisääteisiä palveluita. Helsingin kuntayhtymään liittyvän edunvalvonnan lähtökohta on se, että kuntayhtymään siirrettävälle resurssille ja henkilöstölle tulee antaa pääsy tuleviin valtakunnallisiin kasvupalvelujen asiakastietojärjestelmiin. Mikäli kasvupalvelu-uudistus etenee Eduskunnassa, Uudenmaan kuntayhtymälle perustetaan projektiorganisaatio, joka valmistelee esityksen kuntayhtymään siirrettävistä kunnan yleisen toimialan nojalla järjestetyistä työllisyys- ja yrityspalveluista. Vasta tämän jälkeen on tarkoituksenmukaista lähteä pohtimaan sitä, minkälainen asiakastietojärjestelmä olisi järkevää hankkia palveluille, joita kunta järjestäisi itsenäisesti tulevan kasvupalvelukuntayhtymän rinnalla.

2 Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP

2.1 Palvelun kuvaus ja tavoite

TE-toimisto, kunta tai Kela ohjaa asiakkaan työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun, mikäli hänen työllistymisensä edistäminen edellyttää näiden kolmen toimijan palveluiden yhteensovittamista. TYP-toiminta perustuu lakiin monialaisesta yhteispalvelusta, ja lyhenne TYP tuli aiemmin työvoiman palvelukeskus -nimikkeestä. Kyseessä on toimintamalli, jossa keskiössä ovat pidempään työttömänä olleet työnhakijat. Asiakkaaksi voidaan tarvearvioinnin perusteella ohjata (1) vähintään 300 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saanut henkilö; (2) yli 25-vuotias yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä ollut henkilö; tai (3) alle 25-vuotias yhtäjaksoisesti kuusi kuukautta työttömänä ollut henkilö.

Helsingin TYP tarjoaa asiakkailleen yksilöllistä monialaista palvelua, jossa keskeisinä toimijoina asiakkaiden rinnalla ovat mm. opinto- ja uraohjaajat, henkilökohtaiset työhön valmentajat, sosiaalityöntekijät, TE-asiantuntijat, työterveyshoitajat ja psykologit. TYP siirtyi 1.1.2017 sosiaali- ja terveysvirastosta kaupunginkanslian elinkeino-osaston alaisuuteen.

Helsingissä TYP-asiakkaita vuonna 2017 oli 5018, ja kuukausittainen keskiarvo oli 4434. Miesasiakkaita oli 3112 (62 %) ja naisasiakkaita 1906 (38 %). Alle 30-vuotiaita asiakkaita oli 1154 (23 %) ja yli 30-vuotiaita 3864 (77 %). Terveystenhoitajan aloituskäyntejä laskettiin 1890, sekä muita käyntejä terveydenhoitajalle 3585. TYP-toiminnan bruttokustannukset olivat 2 980 000 euroa Helsingin kaupungin työllistämispalveluiden kokonaiskustannuksista, jotka olivat 31 059 000 euroa (toteuma). TYP-toimintaan oli budjetoitu 3 350 000 euroa, mutta määrärahoja jäi käyttämättä, koska vakansseja oli avoinna, tilakustannukset olivat pienentyneet ja palkkojen harmonisointi tapahtui budjetoitua alemmalla tasolla.

TYP-asiakkaan kanssa tehdään monialainen työllistymissuunnitelma, jossa voidaan suositella asiakkaalle esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa työllistymisen edistämiseksi. Alueen TE-toimisto ja sosiaalityö voivat myös ohjata asiakkaan kuntouttavaan työtoimintaan, jolloin asiakkaalle tehdään aktivointisuunnitelma. TYP-lähtöinen kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu henkilöille, joilla on vaikeuksia löytää omaa paikkaansa työmarkkinoilla tai jotka tarvitsevat muita erityisiä työllistymisen tukitoimenpiteitä.

TYP-seuranta on painottunut palvelun asiakasmääriin, ja tuloksia ja vaikutuksia koskeva tieto on jäänyt puutteelliselle tasolle. Valtakunnallinen TYP-ohjausryhmä ei asettanut joulukuussa 2016 TYP-verkostoille määrällisiä tai laadullisia tavoitteita vuodelle 2017. Ohjausryhmä kuitenkin toivoi, että paikalliset TYP-johtoryhmät antaisivat ko. tavoitteita. Helsingin TYP-johtoryhmä päätti asettaa vuodelle 2017 seuraavat määrälliset tavoitteet: (1) 3000 uutta asiakasta. (2) uusien asiakkuuksien kesto enintään 24 kuukautta alkaen vuodesta 2017. (3) 50 % asiakkaista (< 30 v) päättyy työhön, koulutukseen tai eläkkeelle. (4) 40 % asiakkaista (≥ 30 v) päättyy työhön, koulutukseen tai eläkkeelle. Toista mainittua tavoitetta voidaan seurata vasta myöhemmin.

2.2 Perusjoukko: kaikki päättyneet TYP-asiakkuudet

Mitä kaikista Helsingin TYP-palvelun vuonna 2017 päättäneistä tiedettiin Netum Oy:n toimittaman tilasto-aineiston valossa? Netum Oy tarjoaa mm. tietojärjestelmiin ja -hallintoon liittyviä palveluita. Helsingin TYP-palveluista on saatu kesästä 2018 alkaen uutta tietoa TYPPI-järjestelmää ylläpitävän Netum Oy:n lähettämistä raakadata-tiedoista koskien asiakaskuntaa. Aineistoa on mahdollista analysoida myös takautuvasti vuotta 2017 koskien.

Aineistosta laskettiin päättyneitä asiakkaita 1922. Lukumäärä ei sisällä kuntouttavaan työtoimintaan siirrettyjä henkilöitä (muutoin lukumäärä olisi 2297), joiden TYP-asiakkuus päätettiin, koska he tarvitsivat osallisuutta edistävää kuntouttavaa työtoimintaa.

Määrällisesti eniten päättyneitä asiakkuuksia oli ikäryhmässä 50-55-vuotiaat. Vuonna 2017 päättyneiden TYP-asiakkuuksien ikäryhmittäinen tarkastelu (N=1922) osoittaa, että 25 asiakasta (1%) oli alle 20-vuotiaita, 184 (10%) kaksikymmentä – alle kaksikymmentäviisi-vuotiaita, 268 (14%) kaksikymmentäviisi – alle kolmekymmentä-vuotiaita, 202 (11%) kolmekymmentä – alle kolmekymmentäviisi-vuotiaita, 217 (11%) kolmekymmentäviisi – alle neljäkymmentävuotiaita, 199 (10%) neljäkymmentä – alle neljäkymmentäviisi-vuotiaita, 206 (11%) neljäkymmentäviisi – alle viisikymmentä-vuotiaita, 284 (15%) viisikymmentä – alle viisikymmentäviisi-vuotiaita, 236 (12%) viisikymmentäviisi – alle kuusikymmentä-vuotiaita sekä 101 (5%) kuusikymmentä vuotta täyttäneitä. ^(liitekaavio 1.) Vuonna 2016 eniten päättyneitä oli kolmanneksi mainitussa ikäryhmässä. Nuorten osuus on laskenut, ja iäkkäiden puolestaan kasvanut verrattuna vuoden 2016 aikana päättyneisiin.

Vuonna 2017 päättyneistä TYP-asiakkuuksista (N=1922) 82 (4,3%) oli kestänyt alle kuukauden, 133 (6,9 %) yksi – kolme kuukautta, 175 (9,1 %) neljä – kuusi kuukautta, 332 (17,3 %) seitsemän – kaksitoista kuukautta, 278 (14,5 %) yli vuoden – puolitoista vuotta, 137 (7,1 %) puolitoista vuotta – kaksi vuotta, 110 (5,7 %) kaksi vuotta – kaksi ja puoli vuotta, 110 (5,7 %) kaksi ja

puoli vuotta – kolme vuotta, 147 (7,6 %) kolme – neljä vuotta, 105 (5,5 %) neljä – viisi vuotta sekä 311 (16,2 %) yli viisi vuotta. Kahden henkilön (0,1 %) osalta ei ollut tietoa kestosta (liitekaavio 2.) TYP-aloitukset vuonna 2017 sekä ohjaavat tahot esitellään liitetaulukossa 1.

Helsingin TYP-asiakkuudet (N=1922) olivat päättyneet vuonna 2017 tutkintoon tähtävien opintojen aloittamiseen (N=130, 7 %), omaan aloitteeseen tai siihen, että henkilöä ei ole tavoitettu (N=514, 27 %), pitkäkestoiseen kuntoutuksen aloittamiseen tai sairauden hoitoon (N=105, 6 %), kartoitusjaksoon (N=201, 10 %), eläkkeelle siirtymiseen (N=102, 5 %), TE-toimiston palveluiden piiriin ohjaamiseen (N=119, 6 %), palkkatukityöllistymiseen vähintään kuudeksi kuukaudeksi (N=29, 2 %), työllistymiseen avoimille työmarkkinoille vähintään kuudeksi kuukaudeksi (N=178, 9 %), paikallisen työvoiman ulkopuolelle päättymiseen muusta syystä, kuoleman tai muuttamisen vuoksi (N=197, 10 %) sekä muuhun syyhyn liittyen (N=347, 18 %). (liitekaavio 3.)

Helsingissä TYP-palvelun tarve koskettaa enemmän miehiä kuin naisia. TYP-palvelun päättäneistä asiakkaista alle 30-vuotiaita naisia oli yhteensä 174 (9 %), yli 30-vuotiaita naisia 528 (27 %), alle 30-vuotiaita miehiä 303 (16 %) sekä yli 30-vuotiaita miehiä 917 (48 %). (liitekaavio 4.)

Naisiasiakkaista (N=702) 63 (9 %) oli aloittanut tutkintoon tähtäävät opinnot, 144 (21 %) päättänyt palvelun omasta aloitteesta tms., 54 (8 %) hakeutunut pitkäkestoiseen kuntoutukseen tai sairauden hoitoon, 71 (10 %) päättänyt palvelun kartoitusjakson yhteydessä, 46 (7 %) siirtynyt eläkkeelle, 50 (7 %) päätyntä takaisin TE-toimiston asiakkaaksi, 10 (1 %) työllistynyt palkkatuella, 53 (8 %) työllistynyt avoimille työmarkkinoille, 67 (10 %) joutunut paikallisen työvoiman ulkopuolelle sekä 144 (21 %) päättänyt palvelun muuhun syyhyn liittyen. (liitekaavio 5.)

Miesiasiakkaista (N=1220) 67 (5 %) oli aloittanut tutkintoon tähtäävät opinnot, 370 (30 %) päättänyt palvelun omasta aloitteesta tms., 51 (4 %) hakeutunut pitkäkestoiseen kuntoutukseen tai sairauden hoitoon, 130 (11 %) päättänyt palvelun kartoitusjakson yhteydessä, 56 (5 %) siirtynyt eläkkeelle, 69 (6 %) päätyntä takaisin TE-toimiston asiakkaaksi, 19 (2 %) työllistynyt palkkatuella, 125 (10 %) työllistynyt avoimille työmarkkinoille, 130 (11 %) joutunut paikallisen työvoiman ulkopuolelle sekä 203 (17 %) päättänyt palvelun muuhun syyhyn liittyen. (liitekaavio 6.)

Palkkatuella työllistyneistä (N=29) naisia oli 10 (34 %) ja miehiä 19 (66 %). (liitekaavio 7.) Eläkkeelle siirtyneistä (N=102) alle 30-vuotiaita miehiä oli 6 (6 %), yli 30-vuotiaita miehiä 50 (49 %), alle 30-vuotiaita naisia 6 (6 %) sekä yli 30-vuotiaita naisia 40 (39 %). (liitekaavio 8.)

Ennenaikainen eläkkeelle siirtyminen johtuu useimmiten työkyvyttömyydestä. Lisäksi tulee huomioida syrjäytymiseen johtaneita tekijöitä ihmisen elämäntilanteella, mitä ovat esimerkiksi epävakaa vanhemmuus, pelko- ja stressitekijät, vanhempien päihde- ja riippuvuusongelmat, köyhyys ja niukkuus, oppimisvaikeudet, käytös- ja mielenterveysongelmat, koulukiusaaminen, ulkopuolisuus, koulupudokkuus ja koulutuksen puute, päihde- ja riippuvuusongelmat, tulevaisuudensuunnitelmien puuttuminen, varhainen kotoa muutto ja perheellistyminen nuorella iällä sekä työkokemuksen puuttuminen.

TE-toimistoon siirtyneistä TYP-asiakkaista (N=119) alle 30-vuotiaita miehiä oli 10 (8 %), yli 30-vuotiaita miehiä 59 (50 %), alle 30-vuotiaita naisia 2 (2 %) sekä yli 30-vuotiaita naisia 48 (40 %). (liitekaavio 9.)

2.3 Näytteen ottaminen perusjoukosta

Tutkimuksessa poimittiin näyte vuonna 2017 päättyneistä Helsinki TYP:n asiakkaista, joita oli Netum-aineistossa siis 1922. Näille asiakkaille soitettiin kuusi kuukautta TYP-palvelun päättymisen jälkeen puhelimitse (liitetaulukko 2). Asiakkaista tavoitettiin 1259, joista 493 (39%) oli naisia ja 765 (61%) miehiä. Vastausprosentiksi muodotui 65,5%, mitä voidaan pitää varsin hyvänä. Netum-datan ja puhelimitse kerätyn datan vertailu esitetään liitetaulukossa 3. Ryhmäkohtaisia vastausprosentteja voidaan pitää varsin hyvinä. Liitetaulukkoon 4 on puolestaan koottu kysymykset, jotka asiakkaille esitettiin.

2.4 Tulosten raportointi: tavoitetut TYP-palvelun päättäneet asiakkaat

Tutkimuksessa selvitettiin, saivatko ne TYP-palvelun päättäneet asiakkaat, jotka työllistyivät (N=139), vakituisen vai määräaikaisen työsuhteen. Miehistä (N=105) 38 % sai vakituisen tai toistaiseksi jatkuneen työsuhteen, kun taas 59 % solmi määräaikaisen työsuhteen. Vastanneista miehistä 3 % ei osannut sanoa työsuhteensa muodosta. Naisista (N=34) 29 % sai vakituisen tai toistaiseksi jatkuneen työsuhteen, 65 % määräaikaisen työsuhteen, ja 6 % ei osannut sanoa. Suomenkieliset ja ruotsinkieliset työllistyivät vakituisiin työsuhteisiin enemmän kuin muunkieliset. Yli 50-vuotiaista muunkielisistä (N=8) yksikään henkilö ei työllistynyt vakituisen työsuhteen.

(liitekaavio 10.)

Puhelimitse tavoitetuilta henkilöiltä kysyttiin haastatteluhetkellä heidän saamansa työtömyysetuuden muodosta, josta sai halutessaan kertoa. Kaikista kysymykseen vastanneista (N=589) työmarkkinatuen piiriin oli päätnyt 41 %, kun taas toimeentulotuella siirtyi 30 %. Peruspäivärahalle päätyi 9 %, ansiosidonnaiselle päivärahalle 7 %, ja muulle etuudelle 3 % vastanneista. 7 % vastanneista ilmoitti, ettei heillä ole lainkaan tuloja. Loput vastanneista eivät joko halunnetkaan vastata kysymykseen tai eivät osanneet sanoa. Alle 30-vuotiaista suomenkielisistä ja ruotsinkielisistä (N=113) 57 henkilöä (50 %) päätyi pelkälle toimeentulotuella, kun taas yli 50-vuotiaista suomalaisista ja suomenruotsalaisista (N=158) 73 henkilöä (46 %) päätyi työmarkkinatuella.

(liitekaavio 11.)

Haastatteluhetkellä selvitettiin, olivatko tavoitetut henkilöt työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla. Henkilöt saattoivat olla aikaisemmin listalla (ohjataanhan TYP-palveluun 300 päivää työmarkkinatukea saaneita ihmisiä), mutta soittolistoja tehdessä mahdollisesti aktiivitoimenpiteissä (eli eivät välttämättä olleet soittokuukautena listalla). Kaikista vastaajista (N=1259) 460 henkilöä (36,5 %) ei ollut listalla. Tutkimuksessa selvisi, että listalla, jossa valtio ja Helsingin kaupunki jakavat puoliksi työmarkkinatuen kustannukset, oli tästä TYP-asiakkaiden ryhmästä 329 henkilöä (26,1 %), kun taas vähintään 1000 päivää työmarkkinatukea saavia oli 472 henkilöä (37,5 %). Jälkimmäisen ryhmän osalta eli 1000-päiväläisten osalta työmarkkinatuki rahoitetaan siten, että Helsingin kaupunki maksaa kustannuksista 70 % ja valtio 30 %. Liitekaaviossa 12 vihreällä värillä osoitetaan ("positiivinen asia"), ettei vastaaja ole ollut listalla ja punaisella ("negatiivinen asia") puolestaan, että henkilö on ollut listalla. Eniten listan ulkopuolella oli alle 30-vuotiaita nuoria, joille ei ollut kertynyt 300 päivää työmarkkinatuen kuntaosuutta, sekä aktivointitoimenpiteissä olleita henkilöitä. Työmarkkinatuen kuntaosuutta tarkastellaan lähemmin luvussa 5.

Huomattava osa puhelimitse tavoitetuista TYP-palvelun päättäneistä olivat yhä työttömänä. Kaikista tavoitetuista (N=1259) 567 (45 %) oli työttömänä, kun kuusi kuukautta oli kulu-
nut palvelun päättymisestä. Kuntouttavan työtoiminnan piiriin oli päätnyt 214 henkilöä (17 %), palkkatyöhön 113 henkilöä (9 %), eläkkeelle 88 henkilöä (7 %), tutkimukseen johtavaan koulutukseen 76 henkilöä (6 %), sairauslomalle 63 henkilöä (5 %), osa-aikaiseen-, freelance- tai keikkaluonteiseen työhön 25 henkilöä (2 %), työkokeiluun 25 henkilöä (2 %), äitiyslomalle sekä vanhempainvapaalle tai hoitovapaalle 25 henkilöä (2 %). Loput TYP:n entiset 63 asiakasta (5 %) olivat joko päätyneet palkkatukityöhön, muuhun koulutukseen, muuhun kuntoutukseen mm. kuntoutusrahalla tai muihin palveluihin sekä toimenpiteisiin.

(liitekaavio 13.)

Puhelimitse tavoitetettujen muunkielisten ihmisten (kieli muu kuin suomi tai ruotsi, N=230) yleisimmät äidinkielet jakautuivat seuraavasti: venäjä 29,6 %, somali 13,9 %, kurdi 10 %, persia 5,7 %, viro 5,2 %, arabia 4,8 %, albania 3,9 %, turkki 3,9 %, ranska 2,2 % sekä espanja 2,2 %. Muita puhuttuja vähemmistöön jääneitä äidinkieliä olivat tamil, urdu, dari, bengali, vietnam, filippiini, amhara, bosnia, englantia, islanti, liettua, thai, kroatia, kiina, tadjikki, afrikaans, bulgaria, japani, nepali ja romanian.

(liitekaavio 1.)

Tavoitettuja muunkielisiä haastateltavia pyydettiin arvioimaan heidän suomen kielen taitotasonsa. 227:sta vastaajasta 37:llä (16,3 %) ei ollut lainkaan suomen kielen taitoja, kun taas alemman perustason taidot täytti 91 vastaajaa (40,1 %). Ylemmän perustason suomen kielen taidot täytti 56 vastaajaa (24,7 %), ja keskitason taidot 28 vastaajaa (12,3 %). Erittäin hyvät suomen kielen taidot oli 13 vastaajalla (5,7 %) ja äidinkielen taso oli kahdella henkilöllä (0,9 %).

(liitekaavio 14.)

Vastaajat saivat halutessaan antaa palautetta vuonna 2017 päättyneestä palvelustaan. 52 TYP-palvelun päättänyttä asiakasta antoi palautetta: pääosin haastateltavat olivat tyytyväisiä saamaansa hyvään ja asiantuntevaan palveluun. Erilaiset palautteet esitetään sanapilven avulla. (liitekuvio 2.)

Hyödyllisimmiksi TYP:n palveluiksi arvioitiin muun muassa ohjaajan yhteydenotot, koulutukset, kuntoutuspalvelut, työvalmennus, terveystyökalut, neuvonta sekä TYP yleensä. 443 henkilöä arvioi TYP:n palveluiden hyödyllisyyttä. Tulokset raportoidaan sanapilven avulla, missä eniten mainintoja saaneet palvelut korostuvat suuremmalla fontilla ja vähemmän mainintoja saaneet puolestaan pienemmällä fontilla. (liitekuvio 3.)

Puhelimitse selvitettiin myös TYP-asiakkaiden (N=1259) koulutustaustaa. Useimmiten henkilön koulutustaustana oli peruskoulu (N=482 / 38,3 %) tai hänellä oli ammatillinen tutkinto (N=438 / 34,8 %). 118 henkilöllä korkein tutkinto oli ylioppilastutkinto (N=118 / 9,4 %), 63:lla vanha opistotasoinen tutkinto (N=63 / 5 %), 50:llä alempi korkeakoulututkinto (N=50 / 4 %) sekä 32:lla ylempi korkeakoulututkinto (N=32 / 2,5 %). 48:n henkilön kohdalla koulutusaste jäi tuntemattomaksi (N=48 / 3,8 %) (liitekaavio 15.)

Tavoitettujen muunkielisten henkilöiden (N=227) koulutustaustassa oli eroja. Lähes neljäsosa muunkielisistä vastaajista oli käynyt peruskoulun, kansakoulun, kansalaiskoulun, keskikoulun tai suorittanut ammatillisen tutkinnon (N=54 / 23,8 %). Noin kolmannes vastaajista oli suorittanut ammatillisen tutkinnon (N=74 / 32,6 %). Kahdeksalla henkilöllä peruskoulu oli jäänyt kesken (N=8 / 3,5 %). Kahdellatoista henkilöllä oli lukiokoulutus (N=12 / 5,3 %), kymmenellä henkilöllä vanha opistotasoinen tutkinto (N=10 / 4,4 %), kahdeksallatoista henkilöllä alempi korkeakoulututkinto (N=18 / 7,9 %) sekä viidellä henkilöllä ylempi korkeakoulututkinto (N=5 / 2,2 %). Peräti 46:en henkilön osalta koulutustausta jäi tuntemattomaksi (N=46 / 20,3 %). (liitekaavio 15.) Helsingin muunkielisten koulutus on kestänyt suurimmalla osalla yli 1,5 vuotta; koulutuksen pituus viittasi tässä yhteydessä käynnissä olleeseen koulutukseen soittohetkellä (liitekaavio 16.)

Vuonna 2017 päättyneistä TYP-asiakkuuksista 58 aloitettiin uudelleen tammikuun 2018 ja kesäkuun 2018 välisenä aikana. Helsingin kaupungin toimesta TYP-verkostotyö aloitettiin 120 henkilön kanssa tarkasteltaessa tammikuun 2018 ja heinäkuun 2018 välistä jaksoa (tieto perustuu työllisyysläheteeseen)

Liitekuva 1 esittää, miltä postinumeroalueelta puhelimitse tavoitetut Helsingin TYP-asiakkaat, joiden asiakkuus päättyi vuonna 2017, tulivat. Vuosaaren, Merirastilan, Mellunmäen, Mellunkylän, Kontulan, Kivikon, Myllypuron, Malmin, Jakomäen, Pihlajamäen, Malminkartanon, Kannelmäen, Hakaniemen, Kallion, Sörnäisten, Alppilan ja Vallilan postinumeroalueilla asui suhteellisesti eniten TYP-asiakkaita.

2.5 Yhteenveto

Helsingin TYP-johtoryhmän vuodelle 2017 asettamia tavoitteita (ks. luku 2.1) ei saavutettu. Tuloksiin vaikuttivat jonkin verran organisaatiomuutokset, toimitilojen muutokset, henkilökunnan vaihtuvuus sekä uudet vaihtuneet esimiehet. Vuonna 2016 asiakasmäärän tavoitteet saavutettiin, vuosi 2017 oli poikkeuksellinen monella tavalla. Myös verkostokumppaneiden toiminnassa tapahtui muutoksia, muun muassa sosiaali-, terveys ja päihdepuolella.

Ensimmäinen tavoite 3000 uudesta asiakkaasta ei toteutunut, sillä vuonna 2017 TYP-palvelun käytön aloitti 2078 asiakasta. Heistä 94 % tuli TE-toimiston lähettämänä. Tavoitteesta saavutettiin 69,2 %. Myöskään toinen tavoite 24 kuukauden enimmäiskestosta ei toteutunut, sillä 783:lla asiakkaalla palvelun kesto jatkui yli kaksi vuotta. Tavoitteesta saavutettiin 59,2 %. Tavoitteiden toteutumiset on laskettu 1922 päättyneen asiakkuuden mukaan, ei TYPPI-järjestelmän ilmoittaman 2297 päättyneen asiakkuuden mukaan. Tavoitteita kolme ja neljä ei myöskään saavutettu, sillä päättyneistä TYP-asiakkuuksista joka neljäs päättyi työllistymiseen, koulutukseen tai eläkkeelle siirtymiseen.

Vaikeasti työllistettävien määrän vähentämisen ja asiakkaiden työurien pidentämisen osalta TYP-toiminnassa on kehittämisen varaa. **Näytteen mukaan lähes puolet tavoitetuista**

henkilöistä oli työttömänä, kun kuusi kuukautta oli kulunut palvelun päättymisestä. Asiakkaiden työllistymisen esteenä on puutteellinen koulutus, maahanmuuttajatausta- ja heikko kielenhallinta, työ- ja toimintakyvyn ongelmat, kannustinloukut sekä korkeahko ikä. Helsingin kaupungin työmarkkinatuen kuntarahoitusta koskevien aikaisempien tutkimuksien mukaan jopa 25-40 prosenttia kuntarahoitusosuutta saaneista asiakkaista on työkyvyttömiä ja vielä suurempi osa asiakkaista on ensisijaisesti sote-palveluiden tarpeessa.

Näytteen mukaan Helsingin TYP-yhteispalvelun asiakkaina on enemmän miehiä kuin naisia. Miehistä suurempi osa oli päättänyt palvelun omasta aloitteestaan tms. verrattuna naisasiakkaisiin. Naisista puolestaan hieman suurempi osuus päätti palvelun tutkintoon tähtäävien opintojen aloittamiseen tai jatkamiseen. Naiset hakeutuivat myös miehiä hieman aktiivisemmin pitkäkestoiseen kuntoutukseen. Hyödyllisimmiksi Helsingin TYP:n palveluiksi asiakkaat arvioivat ohjaajan yhteydenotot, koulutukset, kuntoutuspalvelut, työvalmennukset, terveyspalvelut ja neuvonnan. **Henkilökohtaisia tapaamisia ja palveluita siis arvostettiin.**

Puhelinhaastattelututkimuksen tuloksilla voidaan yhtyä Peppi Saikun, Marketta Rajavaaran, Maria Valasten ja Ulla-Maija Seppälän (2018) TYP-tutkimuksiin. Saikku, Rajavaara, Valaste ja Seppälä ovat tarkastelleet Uudenmaan alueen TYP-asiakaskuntaa ja TYP-työntekijöiden näkemyksiä yhteispalvelun toimivuudesta ja vaikuttavuudesta. Käsillä olevan raportin tulosten perusteella voidaan yleisesti väittää (yllä mainittujen tutkijoiden tavoin), että TYP-toiminta estii syrjäytymistä, tehosti työttömien palveluiden saatavuutta sekä tuki helsinkiläisten hyvinvointia vuonna 2017. Ongelmistaan ja haasteistaan huolimatta Helsingin TYP on yhteiskunnallisesti hyödyllinen palvelu, joka tukee työllisyyttä.

TYP-yhteispalvelun vaikuttavuus ja vaikuttavuuden lisääminen perustuu erityisesti henkilökohtaisiin tapaamisiin ja niiden kehittämiseen. Saikun tutkijaryhmän (emt.) mukaan ”merkittävä osa asiakkaista on työmarkkinaesteistään ja elämäntilanteen ongelmistaan johtuen kaukana työllistymisen tavoitteesta”. Yksilöllistä face-to-face-palvelua tulisi kehittää myös Helsingin TYP:n osalta, mikä on tosin haasteellista ja ristiriitaista yhteispalvelun suuren asiakasmäärän vuoksi. Säädetty TYP-laki lisäsi asiakasvirtoja ja teki henkilökohtaisten palveluiden tavoitteiden saavuttamisesta yhä hankalampaa. TYP onkin kadottamassa perustansa syvennettynä henkilökohtaisena erityispalveluna, mikä on huolestuttavaa digitalisaatiokehityksen jatkuessa voimakkaana; verkkopalveluilla vaikeasti työllistettävää ihmistä on mahdollista kannustaa vain rajallisesti. (Emt.) Vaikka valtakunnallisessa kasvupalvelu-uudistuksessa tavoitellaan säästöjä ja tehokkaampia palveluja, voi sillä olla myös arvaamattomia ja haitallisia seurauksia paljon palveluita tarvitseville asiakkaille. Useita toimintoja siirretään yksityisille palveluntuottajille, joilla voitot ovat tärkeämpiä kuin yksilökeskeisen ajattelutavan vaaliminen. Helsinki suhtautuu myönteisesti kasvupalvelu-uudistuksen tuomiin mahdollisuuksiin ja palvelujen yksityistämiseen, mutta kiinnittää toisaalta huomiota yksilön oikeuksia uhkaaviin tekijöihin. Kokonaisia palveluprosesseja siirrettäessä yksityisille palveluntuottajille tulee taata se, että monialaista työllistymistä edistävää palvelua tarjotaan edelleen vaikuttavasti ja riittävän kattavasti. Erityisen tärkeää on saumatton kasvupalveluiden ja sote-palveluiden välinen yhteistyö.

Jatkossa tulisi kiinnittää huomiota tarkempien tavoitteiden asettamiseen, asiakastietojärjestelmien kehittämiseen, seurannan monipuolistamiseen sekä aktivoivien palvelujen rajoituksiin – ei pelkästään asiakkaiden työllistymisen seurantaan. Olemassa olevaa tietoa tulee hyödyntää kehittämistyön tukena, kuten Yläfemina-hankkeen (2016–2018) tuloksia.

3 Palkkatuki, työkokeilu ja Helsinkiläisä

3.1 Palveluiden ja työllistämistoimenpiteiden kuvaukset

3.1.1 Palkkatuki

Helsingin kaupunki tarjoaa työnantajan roolissa palkkatukityötä, johon TE-toimisto on myöntänyt palkkatukea. Helsingin kaupungin palkkatukityön tavoitteena on edistää helsinkiläisen työttömän työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Kaupunginkanslia mittaa palkkatukijakson vaikuttavuutta siirtyminä työhön tai koulutukseen kuusi kuukautta palkkatukijakson päättymisen jälkeen. Palkkatukityöllistäminen on onnistunutta silloin, kun henkilön työttömyys päättyy palvelun ansiosta. (ks. Työllistäminen palkkatuella – käsikirja esimiehille 2018.) Työttömyyskierteen katkaisu palkkatuella ei toki kerro vielä mitään sosiaalisesta inklusiosta eli siitä, miten henkilö kokee kuuluvansa työyhteisöön ja vaikuttavansa siihen. Sosiaalista integraatiota ja inklusiota ei pidä pitää itsestäänselvyytenä missään yhteiskunnassa.

Helsingin kaupungin palkkatuetun työllistämisen kohderyhmät voivat vaihtua ja niitä tarkistetaan säännöllisesti. Kohderyhmiä ovat (1) ammattiin valmistuneet tai tutkinnon suorittaneet alle 30-vuotiaat kuitenkin siten, alle 25-vuotiailta edellytetään kuuden kuukauden ja 25–29-vuotiailta 12 kuukauden työttömyyttä; (2) vähintään 300 päivää työttömyyden perusteella maksettua työmarkkinatukea saaneet; (3) velvoitetyöllistettävät; (4) TYP-asiakkaat. Oppisopimuksessa kaupungilla aloittavien henkilöiden tulee olla palkkatukikelpoisia helsinkiläisiä.

Palkkatukityösuhteiden kestot järjestetään työssäoloehdon täyttävässä minimipituuksessa kahdeksan kuukauden kestoisina ja velvoitetyöllistettävälle kuuden kuukauden kestoisina. Velvoitetyö kattaa 100% työssäoloehdon täyttämisestä, ja muu palkkatukityö kattaa vain 75 prosenttia. Asiakkaat voivat osallistua tukijakson aikana kaupungin järjestämiin koulutuksiin.

3.1.2 Työkokeilu

Kaupunki järjestää toimialoillaan työkokeilumahdollisuuksia sellaisille henkilöille, jotka täyttävät työ- ja elinkeinotoimiston mukaan lakisääteiset työkokeilun kriteerit. Työkokeilu voidaan järjestää esimerkiksi seuraavissa tilanteissa: (1) Henkilöltä puuttuu ammatillinen koulutus tai hän suunnittelee alan tai ammatin vaihtoa. (2) Henkilö pohtii, olisiko yrittäjäyys sopiva uravaihtoehto. (3) Henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta esimerkiksi työttömyyden tai lastenhoidon takia, ja työkokeilulla selvitetään, onko hänen osaamisensa ajan tasalla ja minkälaista tukea hän tarvitsee päästäkseen takaisin työhön. (4) Henkilö on ollut aiemmin toisen maan työmarkkinoilla, ja työkokeilulla selvitetään hänen edellytyksiään työllistyä Suomessa ja millaisia palveluja hän siihen tarvitsee.

Työkokeiluihin kaupungin toimialoilla ja liikelaitoksissa ovat osallistuneet (1) työnhakijat, joilla ei ole peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoa; (2) pitkään työttömänä olleet työnhakijat; tai (3) ammatinvaihtoa suunnittelevat työnhakijat, jotka tarvitsevat harjoitusta käytännön työelämässä. Asiakkaat voivat osallistua työkokeilun aikana kaupungin järjestämiin koulutuksiin ja tavoitteena on työllistyminen avoimille työmarkkinoille tai siirtyminen tutkintoon johtavaan koulutukseen. Onnistunutta työkokeilua voi seurata oppisopimuspaikka.

Työkokeilujen kestot ovat olleet 1–12 kuukautta, mutta samalla työnantajalla enintään kuusi kuukautta. TE-palvelujen kautta sovittu työkokeilu ei kerrytä työssäoloehtoa, koska kyseessä ei ole työsuhteessa tehtyä palkkatyötä.

3.1.3 Helsinki-lisä

Helsinki-lisällä pyritään alentamaan rekrytointikynnystä tukemalla työnantajaa rekrytoinnista aiheutuissa kustannuksissa tai työllistettävän palkkakustannuksissa. Työnantaja voi saada Helsinki-lisää yhteen työsuhteeseen enintään kymmenen kuukauden ajan työsuhteen kestosta riippuen (vaadittu työsuhteen kesto on vähintään yksi kuukausi). Helsinki-lisän myöntämiseen vaikuttavat palkattavan työttömyyden kesto, ikä sekä mahdollinen vajaakuntoisuus. Helsinki-lisä edellyttää vähintään 30 viikkotunnin työaikaa sekä työehtosopimuksen mukaista palkkausta. Mahdollista TE-toimiston palkkatukea haetaan ennen työsuhteen solmimista eli ennen kuin työnantaja voi hakea Helsinki-lisää.

Rekrytointitukituki on 500 euroa kuukaudessa, ja se on tarkoitettu yrityksille ja yhteisöille työtila-, työväline-, työvaate-, perehdytys-, ja ohjauskustannuksiin. Työllistämistuki on enintään 800 euroa kuukaudessa, ja se kohdistuu työntekijän palkkakustannuksiin; tätä tukea saavat yhteisöt, joilla ei ole elinkeinotoimintaa sekä yritykset työllistäessään henkilön, ”jonka TE-toimiston myöntämän palkkatuen peruste on työsuoritukseen vaikuttava pysyvä tai pysyväisluonteinen vamma tai sairaus.” (kaikki vajaakuntoiset eivät ole vajaakuntoisia kaikkiin työtehtäviin; lisäksi TE-toimiston määritelmä saattaa poiketa työntekijän omasta tulkinnasta. Vamman tai sairauden ei myöskään tarvitse olla ”varmasti” pysyvä). Rekrytointipalkkiota eli 1500 euron kertakorvausta työnantaja voi hakea, kun työsuhde on jatkunut täyden kymmenen kuukauden työllistämisen- tai rekrytointitukijakson jälkeen vähintään kuusi kuukautta eli yhteensä 16 kuukautta.

Vuonna 2017 Helsinki-lisän määrärahoja jäi käyttämättä. Helsinki-lisää ei saatu myönnettyä yhteistyötahoille odotetusti. Vuonna 2015 Helsinki-lisällä rekrytoitui 708 henkilöä. Vuonna 2016 rekrytoitujen henkilöiden määrä oli puolestaan 478, ja vuonna 2017 taas 647. Vuonna 2018 Helsinki-lisällä oli työllistynyt (8.10.2018 mennessä) yrityksiin 222 henkilöä sekä järjestöihin ja säätiöihin 179 henkilöä.

3.2 Perusjoukko: kaikki päättyneet palkkatuki-, työkokeilu ja HKI-lisä -asiakkuudet

Palkkatuettuja työsuhteita, työkokeiluja ja Helsinki-lisällä tuettuja työsuhteita päättyi tarkasteltavalla aikavälillä maaliskuusta 2017 helmikuuhun 2018 yhteensä 2225. Tämä lukumäärä muodostaa tutkimuksen perusjoukon.

Päättyneitä palkkatuettuja työsuhteita (ml. vety) oli tarkasteltavalla aikavälillä 937. Asia-asiakas esiintyi vain kerran analysoidussa datassa, sillä arvojen kaksoiskappaleet poistettiin. Päättyneiden palkkatukijaksojen lukumäärä olisi ollut 987 ilman jatkojen ja ketjutuksien yhdistämistä henkilötunnuksia kohden. Palkkatukiasiakkaista (N=937) naisia oli 541 ja miehiä 396. Tästä ryhmästä yhdellä henkilöllä (1) käynnistyi palkkatukityö uudestaan aikavälillä 1.3.2018 - 31.8.2018. Palkkatuettuja työsuhteita päättyi eniten huhtikuussa 2017 ja joulukuussa 2017 (liitetaulukko 5). Merkittävällä osalla haastateltavista koulutustaustana oli joko peruskoulu tai ammattikoulu (liitekaavio 17). Suurin osa puhui suomen kieltä (liitekaavio 18). Eniten asiakkaita tuli Itä- ja Pohjois-Helsingin postinumeroalueilta sekä Kannelmäestä (liitekuva 2).

Työkokeilijoita oli tarkasteltavalla aikavälillä kaikkiaan 801, ja datan osalta poistettiin arvojen kaksoiskappaleet. Ilman jatkojen & ketjutuksien yhdistämistä henkilötunnuksia kohden, päättyneitä työkokeilujaksoja olisi ollut 898. Työkokeilijoista yli puolet (57%) oli alle 30-vuotiaita nuoria (liitekaavio 19). Työkokeilijoista yli kaksi kolmasosaa (69%) oli naisia (liitekaavio 20), sekä 40,2 % muunkielisiä (liitekaavio 21). 5 prosenttia työkokeilujaksoista kesti enintään yhden kuukauden, 7 prosenttia 1 - 2 kuukautta, 22 prosenttia 2 - 3 kuukautta, 7 prosenttia 3 - 4 kuukautta, 21 prosenttia 4 - 5 kuukautta sekä 38 % kesti 5 - 6 kk. (liitekaavio 22.) Liitekuva 3 osoittaa, että suhteellisesti eniten työkokeilijoita tuli postinumeroalueilta 00700, 00940, 00970 sekä 00980.

Helsinki-lisällä työskennelleitä työntekijäasiakkaita, joiden työsuhde päättyi, oli tarkasteltavalla aikavälillä 487. Erilaiset yhdistykset ja yritykset saivat Helsinki-lisää; Helsinki-lisän avulla palkattuja henkilöitä oli enemmän kuin työnantajia (liitekuva 4). Rekrytointituen osuus kaikista tukimuodoista oli 25,2 %, työllistämistuen 63,8 % sekä rekrytointipalkkion 11,0 % (liitekaavio 23).

3.3 Näytteen ottaminen perusjoukosta

Palveluita päättäneistä tavoitettiin puhelimitse 1145 (näyte perusjoukosta) (liitetaulukko 6). Puhelinhaastattelujen vastausprosentiksi muotoutui 51,5 % (kaikki N = 2225 / 100 %). Palkkatutyöllistetyistä (ml. vety) tavoitettiin 575, ja vastausprosentti oli heidän osaltaan 61,4 %. Velvoitetyöllistettyjen osuus palkkatuetuista oli 31,1 % (173 / 575), kaikista puhelinhaastatteluihin osallistuneista 15,1 % (173 / 1145), ja kaikista henkilöistä, joita tavoiteltiin tutkimukseen 7,7 % (173 / 2225). Työkokeilijoista tavoitettiin 413, ja vastausprosentti oli 51,5 %. Helsinki-lisällä työllistyneistä työntekijäasiakkaista tavoitettiin 157, ja vastausprosentti oli tämän ryhmän osalta 32,2 %. (liitekaavio 24.) Haastateltaville esitetyt kysymykset esitellään liitetaulukossa 7.

3.4 Tulosten raportointi: tavoitetut palkkatuki-, työkokeilu ja Helsinki-lisä asiakkaat

Eniten puhelimitse haastateltuja palkkatuki-, työkokeilu ja Helsinki-lisän asiakkaita (N=1145) tavoitettiin joulukuussa 2017 (N=242 / 21 %) ja kesäkuussa 2018 (N=184 / 16 %) (liitekaavio 25). Alle 30-vuotiaiden osuus oli 35 prosenttia, ja yli 30-vuotiaiden 65 prosenttia (liitekaavio 26). Naisten osuus oli 57 % ja miesten 43 % (liitekaavio 27). 73 % haastateltavista puhui suomea tai ruotsia sekä 27 % muuta kieltä (liitekaavio 28). Venäjän kielen osuus nousi selvästi esiin, sillä lähes kolmasosa muuta kieltä puhuvasta ryhmästä puhui äidinkielenään venäjää (liitekaavio 5).

Haastateltavista (N=1145) 18,7 % oli suorittanut vähintään peruskoulun tai keskikoulun, kun taas lukiokoulutuksen osuus oli 11,4 %. Sen sijaan 35,6 % vastanneista oli suorittanut vähintään ammatillisen tutkinnon, 8,0 % vähintään vanhan opistotasaisen tutkinnon, 7,0 % vähintään alemman korkeakoulututkinnon, 5,2 % vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon. Muiden osalta peruskoulu oli joko keskeytynyt, tutkintona oli vähintään kansakoulu, koulutusaste oli tuntematon tai kyseessä oli jokin muu koulutus, jota haastateltava sai itse täsmentää. (liitekaavio 29).

Kaikista vastanneista (N=1145) merkittävä osa oli saanut tiedon palvelusta tai työllistämistoimesta TE-toimistosta (42%). Noin viidesosa (19 %) oli hakeutunut paikkaan itsenäisesti, kun taas 14 % vastanneista (kaupungin palkkatukityössä olleet velvoitetyöllistettävät) kertoi saaneensa tiedon luonnollisesti kaupungin velvoitetyöllistettävien palvelusta. (liitekaavio 30). Työkokeilijoista (N=413) valtaosa (87,4%) kertoi hakeutuvansa palveluun selkeyttääkseen ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojaan (liitekaavio 31). Peräti 79 prosenttia haastateltavista (N=1145) ei osallistunut kaupungin maksamiin koulutuksiin, kursseille tai osaamisen tunnistamista edistäviin palveluihin (liitekaavio 32).

Haastatteluhetkellä vastaajista 257 (22,4 %) oli päätoimisesti työssä tai yrittäjänä, 34 (3,0 %) sivutoimisesti työssä, kuusi (0,5 %) eläkkeellä, 144 (12,6 %) koulutuksessa, kolme (0,3 %) kuntouttavassa työtoiminnassa, 12 (1,0 %) sairauslomalla, 50 (4,4 %) työkokeilussa, 616 (53,8 %) työttömänä, viisi (0,4 %) varusmies- tai siviilipalveluksessa, 16 (1,4 %) äitiyslomalla, vanhempain- tai hoitovapaalla sekä kaksi (0,2 %) muussa tilanteessa (liitekaavio 33a). Palkkatukityöllistetyistä työttömiä oli 252 (62,7 % palkkatukityöllistettyjen kohderyhmästä), velvoitetyöllistetyistä 132 (76,3 %), työkokeilijoista 167 (40,4 %) sekä Helsinki-lisällä työskennelleistä 65 (41,4 %) (liitekaavio 33b). Palkkatukityöllistetyistä koulutukseen oli päätnyt 35 (8,7 % palkkatukityöllistettyjen kohderyhmästä), velvoitetyöllistetyistä kolme (1,7 %), työkokeilijoista 97 (23,5 %) sekä Helsinki-lisällä työskennelleistä yhdeksän (5,7 %).

Kysymykseen ”Minkä alan työssä olet tällä hetkellä?” liittyen todettiin, että 291 henkilöä (25,4 % kaikista haastateltavista) teki jonkinlaista työtä. Kysymystä kysyttiin vain niiltä, jotka vastasivat olevansa töissä soittohetkellä. Pää- tai sivutoimisesti työelämässä oli haastatteluhetkellä 98 työkokeilijaa, 121 palkkatukityöllistettyä (ml. vety) sekä 72 Helsinki-lisällä työskennellyttä. Kyse oli hyvin heterogeenisestä ammattialajoukosta, kuitenkin eniten ihmisiä työskenteli hallinnollisella alalla tai toimistotyössä (N=51 / 17,5 %) sekä opetus- ja koulutusallalla (N=39 / 13,4 %). (liitekaavio 34.) 291 vastaajasta 64 % työskenteli samalla työnantajalla kuin palvelun tai työllistämisto-

menpide-jakson aikana, ja 36 % ilmoitti työskentelevänsä eri työnantajalla. 72 % vastaajista työskenteli samalla ammattialalla, jolla oli työskennelty palvelun tai työllistämistoimenpiteen aikana, 28 % puolestaan ei työskennellyt samalla alalla. Vaikuttavuuden näkökulmasta on positiivista, että 86 % henkilöistä ilmoitti nykyisen työn vastaavan aikaisempaa hankittua koulutusta tai osaamista, 14 % puolestaan antoi kielteisen vastauksen. (liitekaavio 35.) Vaikuttavuusnäkökulmasta haasteellista on puolestaan saada ihmiset työllistymään toistaiseksi jatkuviin tai vakituisiin työsuhteisiin; vain 13 % haastateltavista kertoi työsuhteensa olevan vakinainen. Loput 87 % vastaajista ilmoitti, että kyseessä oli määräaikainen työsopimus. (liitekaavio 36.) Lähes kaikki (97,6 %) ilmoittivat, että nykyiselle tai sen hetkiselä työnantajalle ei myönnetty palkkatukea TE-toimistoista henkilön työllistämiseen (liitekaavio 37). Tästä voi vetää johtopäätöksen, että Helsinki on onnistunut tavoitteissaan, koska kaupungin työllistämistoimenpiteiden ja palveluiden seurauksena työllistettiin avoimille työmarkkinoille ilman yhteiskunnan myöhempää rahoitusta.

Lähes kaikki haastatteluhetkellä koulutuksessa olleista (N=144) ilmoittivat, että heidän koulutuksensa johti ammattiin tai tutkintoon. (liitekaavio 37) Koulutukset olivat kestäneet valtaosalla (81,3 %) yli 1,5 vuotta (liitekaavio 38). Yli puolet (57 %) vastanneista ilmoitti, että hankittu koulutus liittyi alaan, jolla työskenneltiin työkokeilun, palkkatuen tai Helsinki-lisäjakson aikana. Vastaavasti 43 % henkilöistä kertoi, että kytköstä ei ollut. (liitekaavio 39.)

Tavoitettujen muunkielisten (N=307) suomen tai ruotsin kielen taitotaso vaihteli suuresti. Vastanneista suomea tai ruotsia ei puhunut yhtään 6,8 %, hyvin vähän 32,9 %, jonkin verran 21,2 %, melko hyvin 26,7 % ja erittäin hyvin 11,4. Kolme ihmistä (1%) sanoi suomen tai ruotsin kielen taitonsa vastaavan äidinkielen taitotasoa. (liitekaavio 40.)

Vastaajat (N=173), jotka olivat olleet velvoitetyöllistettyjä, ilmoittivat palaavansa työelämään. Saattaa olla, että vastaajat halusivat kaunistella tilannettaan haastattelijalle, vaikka todellisuudessa osalla tähtäimessä oli eläkkeelle siirtyminen. (liitekaavio 41.) Valtaosa haastateltavista koki velvoitetyöjakson hyväksi tai erittäin hyväksi (liitekaavio 42).

Vastaajista (N=972) 34,5 % ilmoitti hyötynensä paljon ja 33,6 % erittäin paljon työjaksoista, jotka olivat selkeyttäneet yksilökohtaisia tavoitteita ja jatkosuunnitelmia sekä vahvistaneet osaamista. 1,6 % haastateltavista ilmoitti, etteivät työjaksot hyödyttäneet millään tavalla, kun taas 6,6 % totesi hyötynensä erittäin vähän, ja 22,4 % vähän työjaksoista. 1,2 % henkilöistä ei osannut sanoa. (liitekaavio 43.)

Kelan maksama työmarkkinatuki sekä työttömyyskassojen maksamat ansiosidonnaiset päivärahat nousivat vastauksia eniten esiin, kun kysyttiin haastatteluhetkellä työttömänä olleilta "Mitä etuutta henkilöt saivat?" Haastateltavista (N=845) 30,9 % ilmoitti saavansa ansiosidonnaisia päivärahaa, kun taas 42,6 % kertoi olevansa työmarkkinatuen piirissä. Muut saivat Kelan peruspäivärahaa (3,0%), pelkkää toimeentulotukea (3,8 %) ja opintotukea (8,2 %). Pienellä osalla (4,3 %) ei ollut lainkaan tuloja, ja 6,5 % ei osannut vastata etuuskysymykseen. Vähemmistöön (0,8 %) jääneet eivät halunneet vastata etuuskysymykseen. (liitekaavio 44.)

Keskeistä oli selvittää kanslian taustadatan avulla, olivatko haastateltavat (N=1145) työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla. Haastatteluhetkellä listalla oli vajaa puolet henkilöistä (45,8 %): kaupunki maksoi 50 prosenttia työmarkkinatuesta 407 ihmisen osalta (35,5 %), ja 70 prosenttia kyseenomaisesta etuudesta 118 ihmisen osalta (10,3 %). Henkilöistä 618 (54 %) ei ollut haastatteluhetkellä listalla. (liitekaavio 45.) Työmarkkinatuen kuntaosuutta tarkastellaan lähemmin luvussa 5.

Työsuhteiden ja kokeilujen kestot (N=1145) vaihtelivat merkittävästi, mutta selvästi eniten nousivat esiin kuuden kuukauden (37,4 %) sekä kahdeksan kuukauden (21,8 %) työsuhteet. Epäilemättä palkkatukijaksojen rajaukset kahdeksaan kuukauteen työssäoloehdon täyttämiseksi sekä velvoitetyöllistettävien kuuden kuukauden työsopimukset selittävät osaltaan näitä lukuja. (liitekaavio 46.)

Kysyttäessä haastateltavien (N=988) työkokeilun tai palkkatukityön paikasta, selvisi, että eniten työskenneltiin sosiaali- ja terveystoimialalla (40,3 %), varhaiskasvatuksen ja koulutuksen toimialalla (19,4 %) sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla (16,1 %). (liitekaavio 47.) Työnimikkeet vaihtelivat: 58,1 % haastateltavista kertoi työnimikkeensä olleen jokin muu kuin erityisavus-

taja (ko. nimikkeen osuus kaikista nimikkeistä 10,0 %), hoitoapulainen (9,0 %), päiväkotiapulainen (8,2 %), hoitoavustaja (3,2 %), ohjaaja (6,9 %), toimistosihteeri (1,4 %), ruokapalvelutyöntekijä (0,5 %), assistentti (1,7 %) sekä etuuskäsittelijä (0,9 %). (liitekaavio 48.)

Selvitettäessä henkilöiden (N=559) palkkatuen suuruutta, rekisteritiedoista selvisi, että 10,2 % henkilöistä oli työskennellyt palkkatuella, joka täyttää 30 prosenttia palkkauskustannuksista; 10,4 % palkkatuella, joka täyttää 40 prosenttia kustannuksista; 68,9 % palkkatuella, joka täyttää 50 prosenttia kustannuksista; sekä 7,0 % palkkatuella, joka täyttää 100 % kustannuksista. Vastaajista 3,6 % ilmoitti, etteivät olisi saaneet palkkatukea. (liitekaavio 49.)

Haastateltavien (N=157) Helsinki-lisän tukimuodoista rekrytointituen osuus oli 32,5 % ja työllistämistuen 67,5 % (liitekaavio 50). Tämän ryhmän osalta palkkatukea myönnettiin vajaakuntoisuuden perusteella 15 henkilölle (9,6 %) (liitekaavio 51). Haastateltavista 25,5 % työskenteli Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:ssä sekä 4,5 % Suomen Punaisella Ristillä. Loput 70,1 % työskentelivät yrityksissä, säätiöissä sekä yhdistyksissä. (liitekaavio 52.)

3.5 Yhteenveto

Tässä luvussa poimittiin näyte päättäneistä palkkatuetaista työsuhteista, työkokeiluista sekä Helsinki-lisällä tuetuista työsuhteista ajalta 1.3.2017 – 28.2.2018. Asiakkaista tavoitettiin hieman yli puolet kuusi kuukautta palvelujaksojen päättymisen jälkeen: yhteensä 1145 henkilöä antoi vastauksensa. Näytteessä keskimäärin joka neljäs henkilö työllistyi ja joka kahdeksas jatkoi koulutukseen. Suhteellisesti eniten koulutukseen, kuten oppisopimuskoulutukseen, jatkoi työkokeilijoita.

Palkkatuki- ja velvoitetyöllistetyistä palkkatyöhön (ml. sivutoiminen työ) oli päätenyt noin joka viides asiakas. Työkokeilijoista palkkatyöhön oli päätenyt lähes joka neljäs asiakas. Tavoite-tuista Helsinki-lisällä työskennelleistä palkkatyösuhteesta oli soittohetkellä sen sijaan lähes puolet. **Näytteen perusteella Helsinki-lisällä olisi siis ollut tehokkain työllistämisaikutus suhteellisesti tarkasteltuna.** Työllistämistuen osuus oli suurin Helsinki-lisän tukimuodoista.

Hyvästä näytetuloksesta huolimatta Helsinki-lisä ei toiminut vuonna 2017 tavoitellussa laajuudessa, ja siihen allokoitusta määrärahasta käytettiinkin vuoden loppuun hieman yli puolet. Ko. kuntalisään sidottiin vuonna 2017 yhteensä 1 891 388 euroa, mikä oli 55,6% kokonaisbudjetista (3 400 000 euroa). Kaupungille palautui maksettuja Helsinki-lisä rahoja 44 223 euroa, sillä työsuhteita päättyi ennen aikaisesti. Vaikuttavuuden näkökulmasta myönteistä oli Helsinki-lisä-määrärahojen hienoinen nousu, sillä vuoden 2018 budjetti kuntalisän osalta oli 3 600 000 euroa. Vuoden 2017 aikana Helsinki-lisän markkinointiviestintää yritysten suuntaan yritettiin selkeyttää ja tietoa Helsinki-lisästä pyrittiin lisäämään kaupungin sisällä ja erilaisissa yritystilaisuuksissa, kuten rekrytointitilaisuuksissa. Laajimmatkaan yrityskontaktointit eivät tuottaneet toivottuja näkyviä tuloksia. Markkinointi oli pääasiallisesti hankerahoituksella toimivien yrityskoordinaattoreiden vastuulla, vaikka heidän kauttaan syntyvissä työpaikoissa Helsinki-lisä ei ollut ratkaisevassa roolissa. Suurin osa Helsinki-lisällä työllistyneistä oli muita kuin työllisyyspalveluiden asiakkaita. Vaikuttavuuden johtamisen näkökulmasta Helsinki-lisän käyttöä tulisi kehittää uusilla kokeilulla eri asiakasryhmien suuntaan.

Vuonna 2017 asetettiin palkkatukityön tavoitteet määrärahojen perusteella. Palkkatu-keen varattiin 16 000 000 euroa, ja vuoden aikana siihen siirrettiin vielä 2 200 000 euroa lisää. Jälkimmäiset siirrettävät rahat olivat muista palveluista säästyneitä määrärahoja. Kulutusta ei ha-luttu kasvattaa tietoisesti enemmän kuin mitä virastoista tuli aloituksia palkkatukityöhön. Mää-rärahoja varattiin alun perin 6 800 kuukaudeksi, koska yhden kuukauden laskettiin maksavan kaupungille noin 2350 euroa työllistettävää henkilöä kohden. Mainitun määrärahojen siirron jäl-keen kokonaismäärä kasvoi noin 7 750 kuukauteen. Määrärahojen mukaisilla tavoitteilla kahdek-san kuukauden jaksoja pyrittiin tarjoamaan aluksi siis 850:lle ja myöhemmin 970 henkilölle vuonna 2017. Vuonna 2017 palkkatuen ja oppisopimusten kuluista kertyi tuloja valtion maksa-mana palkkatukena noin 11 000 000 euroa.

Vuonna 2018 palkkatukityöllistämiseen varattiin 17 350 000 euroa, mikä oli 51 % työvoima ja maahanmuutto -yksikön budjetista lukuun ottamatta työmarkkinatuen kuntaosuutta. Palkkatuelle ja Helsinki-lisälle asetettiin yhteistavoite vuonna 2018, ja se saavutetaan vuoden 2018 loppuun mennessä (ks. luku 1.3.1). Helsingin kaupungin palkkatukitoimenpiteillä ei ole kuitenkaan saatu työmarkkinatuen kuntaosuuden maksukehitystä laskuun. Työmarkkinatuen kuntaosuutta ja siihen vaikuttamista käsitellään seuraavaksi.

4 Työmarkkinatuen kuntaosuus ja siihen vaikuttaminen

4.1 Ennustemallin laatiminen

Seuranta- ja vaikuttavuustutkimuksessa tehtiin lineaariseen regressiomalliin pohjautuvia ennustuksia. Keskeistä oli regressioanalyysin selvittää, oliko eri muuttujien välinen yhteys tilastollisesti merkitsevä.

Ennustemallin pätevyyttä arvioitiin sen mukaan, kuinka lähelle kuvion pisteet (ts. havaintokuukaudet / N) sijoittuvat regressiosuoraa. Jos kuvion pisteet sijoittuivat hyvin lähelle regressiosuoraa, oli mallilla hyvä ennustevoima. Mitä kauempana pisteet suorasta sijaitsivat (joko ylittävät tai alittavat ennusteen), sitä epävarmempia ennusteista tuli. Toisin sanoen, mitä lähempänä vaakatasoa regressiosuora oli, sitä vähemmän muuttujilla oli yhteyttä toisiinsa. Jyrkät suorat kertoivat selvästi ilmiöiden suunnista eli trendeistä. Luotu regressioperustainen ennustemalli soveltui ennen kaikkea hyvin trendien ennustamiseen. Yksittäisen havainnon arvon etäisyyttä regressiosuorasta kutsuttiin residuaaliksi.

R²-luku oli regressiomallin selitysosuus. Se kertoi, kuinka suuren osuuden selitettävän muuttujan vaihtelusta regressioanalyysin selittävät muuttujat pystyvät selittämään. Saadut r²-luvut vaihtelivat nollan ja yhden välillä. Mitä suurempi r²-luku saatiin, sen paremmaksi ennuste osoittautui. SAS-analyysistä saadut luvut ilmoitettiin seuraavassa asteikossa:

0,80 - 1,00 / erittäin hyvä tai erinomainen
0,60 - 0,79 / varsin hyvä
0,40 - 0,59 / melko hyvä
0,20 - 0,39 / tyydyttävä tai kohtalainen
0,00 - 0,19 / ei selitä, olematon, välttävä tai hyvin heikko

4.2 Keskeiset tulokset

Lineaarisen regressioanalyysissä tarkasteltiin erilaista muuttujia. Näistä mielenkiintoisimmat on koottu liitetaulukkoon 8, joka osoittaa myös havaintojen määrän, Pearsonin korrelaatiokertoimet suurimmasta pienimpään sekä regressiomallien selitysosuudet.

Mitä enemmän työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla on helsinkiläisiä, sitä suuremmat ovat kaupungin kustannukset ^(liitekuva 4.) Pitkäaikaistyöttömyyden kehityksellä ja työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla havaittiin olevan olematon korrelaatio ($r^2 = 0,0017$), esimerkiksi pitkäaikais-työttömyyden kääntyminen laskuun vuonna 2017 ei ole johtanut listalaisten määrän vähentymiseen. Kyse oli siitä, että ihmiset olivat unohtaneet ilmoittaa työssäoloehdon täyttymisestä, tai heidän olisi kuulunut olla työkyvyttömyyseläkkeellä. ^(liitekuva 5.) TE-toimiston määräaikaishaastatteluiden ja sähköisen asiointin synnyttämien työttömyyden katkoksien vuoksi pitkäaikaistyöttö-

myys ei ole toiminut tarkoituksenmukaisena työttömyyden mittarina vuodesta 2017 alkaen. Listalla on Helsingin aiempien kuntarahoitusosuuslistaan liittyvien tutkimuksien mukaan arviolta 25 – 40 prosenttia työkyvyttömiä henkilöitä.

Keskeistä oli tarkastella listalaisten määrän sekä työkyvyttömyyseläkkeen saajia eri kausina: korrelaatio ($r^2 = 0,41$) osoittautui melko hyväksi, koska ihmisiä poistui listalta työkyvyttömyyseläkkeelle. Korrelaatio ($r^2 = 0,74$) oli niin ikään varsin hyvä, kun tarkasteltiin pitkäaikaistyöttömien määrää ja työkyvyttömyyseläkkeen saajia: pitkäaikaistyöttömyydestä johtuva työkyvyn menetys johti työkyvyttömyyseläkkeen saajien määrän kasvuun. (liitekuva 6.)

4.3 Vaikuttaminen

Ennustemallin laatimisen lisäksi työmarkkinatuen kuntaosuuslistaan vaikutettiin niin palveluiden, tietojohdamisen, hankeyhteistyön sekä edunvalvonnan keinoin vuonna 2018:

- 1. Palvelut.** Helsingin kaupunki tarjoaa vuosittain työllisyydenhoidon toimenpiteinä tuhansia palkkatuki-, oppisopimuskoulutus- ja työkokeilumahdollisuuksia, tukee kaupunkistrategian painopisteiden mukaisia työllisyshankkeita ja nuorten kesätyömahdollisuuksia sekä osallistuu uudenlaisiin työllistymistä edistäviin ostopalvelukokeiluihin. Lisäksi kaupunki kannustaa ja tukee asiakkaidensa työllistymistä yksityiselle sektorille esimällä yrityskoordinaattoritoiminnalla uusia työllistymismahdollisuuksia sekä myöntämällä rahallisena tukena Helsinki-lisää. Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevat työttömät huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin hankintojen tarjouskilpailujen työllistämishdoissa. Lakisääteisiä palveluita ovat työllistymistä edistävä monialainen yhteistoiminta sekä sosiaali- ja terveystoimialan järjestämä kuntouttava työtoiminta. Kaupungilla on myös monia eri kohderyhmille suunnattuja vakiintuneita työttömyyden vähentämiseen tähtääviä rakenteita: mm. nuorille, maahanmuuttajille ja vajaatyökykyisille.
- 2. Työkykyselvityksen palvelujen ja asiakasprosessin kehittäminen perustuen sopimukseen kaupunginkanslian ja sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyöstä 2018 – 2019.** Syksyn 2018 aikana ryhdyttiin selvittämään mahdollisuutta kanslian ja sosiaali- ja terveystoimialan yhteiseen hankkeeseen, jonka tavoitteena oli työkykyselvityksen palvelujen ja asiakasprosessin kehittäminen. Työkyky käyttöön –työpajaan 25.9.2018 kutsuttiin 30 sosiaalityön osaajaa. Hanke etenee siten, että kuntaosuuslistalla oleville tietyn alueen asukkaille tehdään alueen sosiaalityön ja työkykyselvityksen alkukartoitus ja pyritään saamaan listalta pois ne henkilöt, jotka ovat työkyvyttömiä, eivätkä listalle kuuluisi.
- 3. Yhteistyö ME-säätiön ja kanssa.** Kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja ME-säätiö käynnistivät vuonna 2018 yhteistyön tiedon tuotannossa ja vaihtamisessa. Helsingin osalta tarkasteltiin vuosina 1987 ja 1997 syntyneitä nuoria, jotka olivat päätyneet vuonna 2016 työmarkkinatuen kuntaosuuslistalle. ME-säätiö rakensi syrjäytymisen dynamiikkaan ja ylisukupolvisuuteen pureutuvan uuden datatyökalun, jota voitiin hyödyntää Helsinkiä koskevissa analyyseissä.
- 4. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kärkihanke.** Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen on yksi Helsingin kaupunkistrategian kärkihankkeista, jonka tavoitteena on saada aikaan systeemistä muutosta ja estää syrjäytymistä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Aloitustapahtuma järjestettiin 24.10.2018.
- 5. Edunvalvontatyö koskien valtakunnallista kasvupalvelu-uudistusta.** PKS-kaupunkien mielestä työmarkkinatuen kuntarahoitusosuus pitäisi poistaa kunnilta, jos niille ei

jää merkittävää roolia työllisyyden hoidossa. Järjestämisvastuun ja rahoitusvastuiden tulisi olla samalla taholla.

6. Seurannan kehittäminen. Kaupunkitutkimus ja tilastot -yksikkö kokosi listalaisista saatavat tiedot SAS-aineistoksi, jota on mahdollista päivittää kuukausittain, ja josta saadaan säännöllistä seurantatietoa. Yksikön tavoitteena on rakentaa jatkuvaa seurantaan palveluva raportointi esimerkiksi puolivuositain.

7. Karttatarkastelut ja geoinformatiikan mahdollisuudet. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto otti käyttöön MapInfo Professional -ohjelmiston tuottaakseen karttoja päätöksenteon tueksi. Tavoitteena oli selvittää, miten kuntaosuusmaksut jakautuivat postinumeroalueittain Helsingissä ja miltä postinumeroalueilta listalaiset tulivat. Alueellinen ymmärrys ilmiöstä auttaa tulevaisuudessa esimerkiksi järjestettävien infotilaisuuksien sijainnin ja paikan valinnassa. Laaditut esimerkkikartat esitellään liitekuvin 7 ja 8.

8. Kuuden suurimman kaupungin työllistämispalvelut vuonna 2017 -raportin laatiminen. Erityisenä fokuksena oli vaikeasti työllistettävät.

5 Työrasti Helsinki – digipalveluarviointi

5.1 Työrasti Helsinki-digipalvelun kuvaus ja tavoite

Työrasti Helsinki -hanke tarjoaa kaupungin työllisyyspalveluita sähköisesti omatoimisille asiakkaille. Työrastin kohderyhmän muodostivat yli 30-vuotiaat, vähintään 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneet helsinkiläiset. Erityisesti asiakkaiksi tavoitellaan työmarkkinatuen kuntaosuuden piiriin tulleita henkilöitä, jotka eivät ole asiakkaina vielä kunnallisissa työllisyyspalveluissa. Hanke pyrkii katkaisemaan tämän ryhmän työttömyyden pitkittymisen. Harkinnanvaraisesti asiakkaiksi voitiin hyväksyä myös vähintään 200 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneita henkilöitä.

Työrastin asiakas saa omat tunnukset verkkosivustoille, joissa hän voi ilmoittautua suoraan erilaisille lyhytkursseille ja koulutuksiin. Asiakas voi hakea rahallista tukea työllistymistä edistävien koulutusten kustannuksiin, saada Helsinki-lisän työnhaun tueksi sekä halutessaan tavata aikuisopinto-ohjaajan. Helsingin kaupungin palkkatukipaikkoja pääsevät hakemaan kaupungin palkkatukikriteerit täyttävät henkilöt.

Työrasti Helsingin tavoitteena on asiakkaiden nopeampi pääsy töihin tai pitkäkestoiseen koulutukseen. Hankkeen asiakastavoitteena on vähintään 450 uutta aloitusta vuonna 2017. Työrasti Helsinki-hanke käynnistyi keväällä 2016 edellisenä vuonna päättyneen valtakunnallisen kuntakokeilun jatkona. Työrasti jatkuu vuoden 2018 loppuun. Hanke on Helsingin kaupungin järjestämä, mutta se saa työllisyyspoliittista avustusta TE-toimistolta. Kustannukset vuonna 2017 olivat 169 700 euroa, josta TE-toimiston osuus oli 82 400 euroa.

Vuonna 2017 hanketyöntekijät kontaktoivat potentiaalisia asiakkaita kirjeitse, verkkotiedottamisella sekä kohderyhmälle tarkoitetuissa asiakashankintatilaisuuksissa. Lisäksi asiakkaita voitiin valita erityisillä kriteereillä. Arvioitiin, että noin 2 000 helsinkiläistä oli elämäntilanteessa, johon Työrasti-digipalvelun käyttö sopi; henkilöillä ei ollut merkittäviä työllistymisen esteitä eikä lyhyellä aikavälillä tiedossa työllistymistä, koulutuksen aloitusta, muuttoa tai siirtymää työvoiman ulkopuolelle. Lopulta 507 henkilöä rekisteröityi Työrasti-digipalvelun käyttäjäksi, ja

aloitti hankkeessa. Tavoite 450 uudesta asiakkaasta ylittyi 12,6 prosentilla. Tavoitteena oli lisäksi, että puolet aloittaneista asiakkaista pääsisi töihin tai koulutukseen.

5.2 Perusjoukko: kaikki päättäneet Työrasti-asiakkuudet

Työrasti-palvelu päättyi tarkastelujakson 1.6.2017 – 28.2.2018 aikana 209 asiakkaalla. Digitaalisen palvelun päättäneistä miehiä oli 106 (50,7 %) ja naisia 103 (49,3 %).

Korkeakoulun suorittaneita oli 64, (30,6 %) ammattikoulun käyneitä 69 (33,0 %) sekä lukion ja ylioppistutkinnon suorittaneita 23 (11,0 %). Muiden (N=53 / 25,4 %) koulutuksena oli suomalainen peruskoulu, vanha opistotasoinen tutkinto tai ulkomaalainen tutkinto; osalla koulutus oli myös jäänyt kesken.

Työrastilaisten keski-ikä oli 47,8 vuotta, moodi-ikä 54 vuotta sekä mediaani-ikä 47,5 vuotta.

Päättäneitä asiakkuuksia oli selvästi vähemmän kuin alkaneita asiakkuuksia. Työrasti-palvelussa aloitti 703 asiakasta tarkastelu- ja seurantaajalla. Suurin osa aloittaneista jatkoi palvelun käyttöä tarkastelujakson ylitse. Verkkopalvelun tunnukset olivat voimassa aina 3–4 kuukautta kerrallaan, ja voimassaoloaikojen välissä tiedusteltiin asiakkaiden tilannetta ja halua jatkaa sivuston käyttöä.

5.3 Näytteen ottaminen perusjoukosta

Seuranta- ja vaikuttavuustutkimukseen Työrasti-palvelun päättäneistä (kesäkuu 2017 – helmikuu 2018) tavoitettiin puhelimitse 131 henkilöä. Heille soitettiin joulukuun 2017 ja elokuun 2018 välillä. Eniten haastateltavia tavoitettiin toukokuun (N=32 / 24,4 %) ja heinäkuun (N=23 / 17,6 %) aikana (liitekaavio 53).

Vastausprosentiksi muotoutui 62,8 %, mitä voidaan pitää tutkimuksellisesti varsin hyvänä. Tavoitettujen keski-ikä oli 48 vuotta, moodi-ikä 53 vuotta sekä mediaani-ikä 37,5 vuotta (liitekaavio 54). Vastaajista (N=131) miehiä oli 69 (52,7 %) sekä naisia 62 (47,3 %) (liitekaavio 55). Miehistä tavoitettiin 65,1 % ja naisista 60,2 %.

Korkeakoulututkinnon suorittaneista tavoitettiin 45, ja heidän osuus kaikista korkeakoulututkinnon suorittaneista tarkasteltavalla aikavälillä oli 70,3 %. Ammatillisen tutkinnon suorittaneista tavoitettiin 43, ja heidän osuus kaikista ammatillisen tutkinnon suorittaneista tarkasteltavalla aikavälillä oli 62,3 %. Vastaavasti ylioppilastutkinnon suorittaneista tavoitettiin 13 henkilöä (56,5 %). Muista henkilöistä (N=30) tavoitettiin 56,6 %. (liitekaavio 56.) Valtaosa tavoitetuista oli suorittanut tutkintonsa Suomessa (liitekaavio 57).

Seurantajaksolla 77 henkilöä työllistyi palkkatuella Helsingin kaupungille, ja palkkatuki-työssä haastatteluhetkellä oli 44. Avoimille työmarkkinoille työllistyi 17 henkilöä, ja heistä tavoitettiin 15, eli 88,2 %. (liitekaavio 58.)

Tarkastelu- ja seurantajaksolla 61 Työrastiin ilmoittautunutta henkilöä ei kirjautunut kertaakaan pääsivustolle. Heidän osuus kaikista päättäneistä asiakkuuksista (N=209) oli 29,2 %. He saattoivat kuitenkin käyttää Sujo-järjestelmää, josta ei saada kerättyä kirjautumisdataa. Näistä ihmisistä tavoitettiin haastatteluun 34 henkilöä eli 55,7 %.

Työrastia käyttäneille esitetyt kysymykset löytyvät liitetaulukosta 9.

5.4 Tulosten raportointi: tavoitetut Työrasti-digipalvelua käyttäneet

Tavoitetuista (N=131) suomen tai ruotsin kieltä äidinkielenään puhui 102 (77,9 %) ja muuta kieltä 29 (22,1 %) henkilöä (liitekaavio 59). Jälkimmäisessä ryhmässä eniten puhuttiin venäjän kieltä (N=12 / 40,0 %) (liitekaavio 60).

Kokoaikaisessa palkkatyössä olevien osuus tavoitetuista (N=131) oli 11,5 %, palkkatuki-työllistettyjen 33,6 %, yrittäjien 2,3 %, osa-aikatyötä tekevien 1,5 %, eläkkeelle siirtyneiden 0,8

%, opiskelijoiden 2,3 %, työkokeilijoiden 1,5 %, työttömien 44,3 %, äitiys-, vanhempain ja hoito-vapaalla olevien 0,8 % sekä muiden henkilöiden 1,5 % (liitekaavio 58). Ylivoimaisesti eniten työkokeilu-tai palkkatukipaikkoja Työrastia käyttäneille järjesti Helsingin kaupunki, vain kolme ihmistä (6,5 %) oli töissä yrityksessä (liitekaavio 61). Työrastin pääasiallinen palvelu on ollut hakeutuminen kaupun-gin työkokeilu- ja palkkatukipaikkoihin.

Työrastia käyttäneet (N=131) olivat saaneet tiedon nykyisestä työpaikastaan Sujo.fi-si-vustolta (N=31 / 49,2 %), Amiedun uravalmentajalta (N=2 / 3,2 %), TYP-palvelusta (N=2 / 1,6 %) sekä TE-toimistosta (N=11 / 17,5 %). 11 henkilöä (17,5 %) oli löytänyt paikan itse sekä seitsemän hen-kilöä (11,1 %) muuta kautta (liitekaavio 62).

Eniten haastateltavia (N=64) työskenteli hallinto-, kulttuuri-, varhaiskasvatus-, sosiaali-, sairaanhoito sekä it-aloilla (liitekaavio 63). Haastateltavista 44 (68,8 %) kertoi nykyisen työnsä vastan-neen hankittua aikaisempaa koulutusta ja osaamista; 19 vastaajaa (29,7 %) puolestaan antoi kiel-teisen vastauksen (liitekaavio 64). Haastateltavista (N=17) 11 henkilöä ilmoitti työsuhteensa olevan määräaikainen, kun taas kuusi vastaajaa oli saanut vakituisen työn (liitekaavio 65).

Vain kolme vastaajaa oli soittohetkellä koulutuksessa (liitetaulukko 10). Suomen kielen taito-tasoa arvioitiin 29 vieraskielisen haastateltavan kohdalla – taitotasot vaihtelivat siten, että yh-dellä henkilöllä (3,4 %) ei ollut lainkaan suomen kielen taitoja, kymmenellä vastaajalla (34,5 %) oli alemman perustason taidot, kolmella henkilöllä (10,3 %) ylemmän perustason taidot, kahdek-salla henkilöllä (27,6 %) keskitason taidot sekä seitsemällä vastaajalla (24,1 %) edistyneet taidot (liitekaavio 66).

61 haastatteluhetkellä työttömänä ollutta vastaajaa kertoivat hakemistaan työpaikoista sekä tulevaisuudensuunnitelmistaan. He tavoittelivat eri alojen töitä, mutta halutuimpia olivat hallinnollinen (N=11 / 18,0 %), kaupallinen (N=6 / 9,8 %), logistinen (N=5 / 8,2 %) sekä tieto- ja vies-tintäekninen (N=5 / 8,2 %) ala. 21,3 % vastaajista (N=13) ei osannut sanoa tai ilmoitti, ettei mie-lessä ollut mitään erityistä alaa. 8,2 % vastaajista (N=5) puolestaan ilmoitti, ettei hakenut aktiivi-sesti töitä haastatteluhetkellä. (liitekaavio 67.)

Työrastia käyttäneistä haastateltavista, jotka olivat haastatteluhetkellä työttöminä, 60 henkilöä suostui kertomaan työttömyysetuutensa muodosta. Näistä haastateltavista kuusi (10,0 %) sai ansiosidonnaista päivärahaa, kuusi (10,0 %) peruspäivärahaa, 39 (65,0 %) työmarkkinatu-kea, kolme (5,0 %) toimeentulotukea sekä yksi (1,7 %) jotain muuta etuutta. Viidellä henkilöllä (8,3 %) ei ollut lainkaan tuloja. (liitekaavio 68.)

Tavoitetuista henkilöistä (N=131) seitsemän (5,3 %) sai tietää Työrastista kyseenomaisen palvelun Internet-sivuilta, 65 (49,6 %) kotiin postitetusta kirjeestä, 31 (23,7 %) TE-toimiston vir-kailijalta, yksi (0,8 %) Helsingin TYP:stä, kolme (2,3 %) infotilaisuudesta sekä 24 (18,3 %) muuta kautta (liitekaavio 69).

Selailivatko ja hakivatko Työrastiin ilmoittautuneet Helsingin kaupungin työkokeilu- ja palkkatukipaikkoja Sujo.fi-sivustolta? Haastateltavista (N=131) 56 (42,7 %) selaili, mutta ei hake-nut paikkoja; 24 (18,3 %) selaili ja haki paikkoja; 19 (14,5 %) selaili, haki paikkoja sekä kävi haas-tattelussa; 30 (22,9 %) ei kirjautunut Sujo.fi-palveluun kertaakaan; kaksi (1,5 %) haki muuta kautta. (liitekaavio 70.)

Olivatko Työrastiin ilmoittautuneet tutustuneet ja hyödyntäneet Työrastin asiakassi-vuulta löytyneitä muita palveluita? Haastateltavista (N=131) 43 (32,8 %) tutustui, mutta ei hyödyn-tänyt; 46 (35,1 %) tutustui ja hyödynsi; 42 (32,1 %) ei kirjautunut asiakassivuille kertaakaan. (liite-kaavio 71.)

Miksi jotkin Työrastiin ilmoittautuneet eivät käyttäneet palvelun Internet-sivuja tai lo-pettivat sen käytön? Erään haastateltavan mukaan ”Työrastin sivut eivät olleet käyttäjäystävälli-set ja sivustolla oli liikaa salasanoja” kun taas jotkin ilmoittivat syyksi salasanan katoamisen, elä-mäntilanteen, hankaluuden löytää sopivia työpaikkoja sekä vakituisen työpaikan löytymisen il-man Työrastin apua. Eräs haastateltava kertoi saaneensa sähköpostiviestin, jonka mukaan hän ei kuulunut enää kohderyhmään. Hän kertoi joutuneensa huonoon valoon työnantajansa sil-missä. (liitetaulukko 11, ks. myös liitetaulukko 12.) Nämä näkemykset edustavat selvästi vähemmistön kantaa, sillä haastateltavista (N=108) enemmistö arvioi Työrastin sähköiset palvelut (ml. Sujo ja asiakassivut) kuitenkin hyödyllisiksi: 16 henkilöä (14,8 %) antoi erinomaisen arvosanan, 23 henkilöä (21,3 %)

kiitettävän arvosanan, 47 henkilöä (43,5 %) hyvän arvosanan, 17 henkilöä (15,7 %) tyydyttävän arvosanan sekä yksi henkilö (0,9 %) välttävän arvosanan (liitekaavio 72).

Miksi Työrastin sähköiset palvelut ja nettisivut eivät olleet tyydyttävän ja välttävän arvosanan antajien (N=18) mukaan hyödyllisiä? Yksi henkilö (5,6 %) ilmoitti syyksi käytettävyysoongelmat, kolme (16,7 %) palvelun ja sivuston sekavuuden sekä kuusi (33,3 %) palvelun sopimattomuuden. Loput negatiivisesti suhtautuneet (N=8 / 44,4 %) eivät halunneet tai osanneet tarkemmin sanoa. (liitekaavio 73.)

Haastateltavilta kysyttiin kokemuksia palveluiden hyödyllisyydestä. Vastanneet (N=86) saivat valita useamman hyödylliseksi kokemansa Työrastin palvelun. 41,9 % haastateltavista valitsi sähköisyyden, 53,5 % mahdollisuuden selata ja hakea työkokeilu- ja pakkatukipaikkoja itsenäisesti, 8,1 % mahdollisuuden ilmoittautua itsenäisesti koulutuksiin kurssikalenterissa sekä 1,2 % mahdollisuuden hakea rahallista tukea koulutuksiin. 5,8 % haastateltavista ei osannut sanoa. (liitekaavio 74.)

Haastateltavat (N=131) saivat nimetä muita työllisyyspalveluita, joita he olivat hyödynneet viimeisen vuoden aikana. 32,1 % vastaajista hyödynsi TE-toimiston asiantuntijan ohjausta ja neuvontaa, 4,6 % TYP-palvelua, 1,5 % työllisyys Hankkeita, 5,3 % henkilökohtaista valmennusta, 0,8 % ammatillista lisäkoulutusta sekä 0,8 % muita palveluita. 44,3 % haastateltavista ei hyödynnyt mitään muuta työllisyyspalvelua ja 18,3 % ei osannut sanoa. (liitekaavio 75.)

Haastateltavista (N=131) yli kaksi kolmasosaa (N=103/ 78,6 %) piti itselleen parhaimpana työllisyyspalveluiden toimintamallia, jossa henkilökohtaisen valmennuksen ohella asiakas voi käyttää omatoimisesti sähköisiä palveluja (liitekaavio 76).

Kerätyllä täydentävällä tausta-aineistolla selvitettiin, olivatko vastaajat (N=131) haastatteluhetkellä työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla. Listalla oli 42 henkilöä (31,1 %); sen ulkopuolella oli puolestaan 89 henkilöä (67,9 %) (liitekaavio 77). Huomattava osa oli poistunut listalta ja samalla päättänyt Työrastin käytön siirryttyään Helsingin kaupungin palkkatukityöhön (liitekaavio 78).

Työrasti-asiakkuuksien kestot vaihtelivat. Haastateltavista (N=131) 20 (15,3 %) käytti Työrastia kuukauden tai alle, 16 (12,2 %) kaksi kuukautta, 18 (13,7 %) kolme kuukautta, 40 (30,5 %) neljä kuukautta, 15 (11,5 %) viisi kuukautta, seitsemän (5,3 %) kuusi kuukautta, viisi (3,8 %) seitsemän kuukautta, kahdeksan (6,1 %) kahdeksan kuukautta, yksi (0,8 %) kymmenen kuukautta sekä yksi (0,8 %) 11 kuukautta. (liitekaavio 79.)

Asiakkailla tarjottiin aluksi henkilökohtaista työelämävalmennusta yksityisen palveluntuottajan järjestämänä ja tämän rinnalle alettiin suunnitella verkkosivustoa palveluista tiedottamista varten. Olivatko haastateltavat käyneet Amiedun uravalmennuksessa, joka oli alkanut toukokuussa 2016 ja päättynyt ennen tarkastelujakson alkua, 23.2.2017? Haastateltavista (N=131) 25 (19,1 %) oli osallistunut uravalmennukseen. Uravalmennuksen käyneistä henkilöistä, joiden Työrasti-asiakkuus päättyi seurantajaksolla (N=36), tavoitettiin 69,4 %. (liitekaavio 80.) Amiedun uravalmennukseen osallistumisella ei ollut näytteen mukaan merkittäviä työllistymiseen johtaneita vaikutuksia tavoitetuille työrastilaisille (N=25): kokoaikaisessa palkkatyössä oli haastatteluhetkellä vain 3 henkilöä (12 %), osa-aika-, freelance tai keikkaluonteisessa työssä yksi henkilö (4 %), palkkatukityössä kaksi henkilöä (8 %), työttömänä 18 henkilöä (72 %) sekä äitiyslomalla, vanhempainvapaalla- tai hoitovapaalla yksi henkilö (4 %). Valmennukseen osallistuneista 13 henkilöä (52 %) oli haastatteluhetkellä työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla, kun taas 12 henkilöä (48 %) oli listan ulkopuolella.

Mitä Työrastin tukipalveluja haastateltavat (N=131) käyttivät? He käyttivät lyhytkoulutuspalveluja (8,4 %), tukipalveluja yksilölliseen koulutukseen (1,5 %), opinto-ohjausta (0,8 %), opipisopimusneuvontaa (0,8 %), suomen kielen kartoitus- ja kurssipalveluja (3,1 %), Helsinki-lisäpalvelua (1,5 %) sekä muita palveluita (8,4 %). Yli kahdelle kolmasosalle tutkituista ei kirjattu mitään palveluja, tai niistä ei ollut tietoa. (liitekaavio 81.)

Kuinka monta kertaa haastatteluun vastanneet kirjautuivat digipalveluun? Kirjautumattomien osuus haastateltavista (N=131) oli 26 %. Työrastia käyttäneistä 35 henkilöä (26,7 %) kirjautui kerran asiakkuussivulle, 17 henkilöä (13,0 %) kaksi kertaa, 11 henkilöä (8,4 %) kolme kertaa, yhdeksän henkilöä (6,9 %) neljä kertaa, viisi henkilöä (3,8 %) viisi kertaa, kahdeksan henkilöä

(6,1 %) kuusi kertaa, kaksi henkilöä (1,5 %) seitsemän kertaa, yksi henkilö (0,8 %) kahdeksan kertaa, kaksi henkilöä (1,5 %) yhdeksän kertaa, kaksi henkilöä (1,5 %) kymmenen kertaa, yksi henkilö (0,8 %) 13 kertaa, kaksi henkilöä (1,5 %) 14 kertaa, yksi henkilö (0,8 %) 20 kertaa sekä yksi henkilö (0,8 %) 25 kertaa. (liitekaavio 82.)

5.5 Yhteenveto

Helsingin kaupungin työllisyyspalveluiden ylläpitämä Työrasti-verkkopalvelu on edesauttanut asiakkaiden pääsyä työhön tai koulutukseen, ja hanke voidaan näytteen valossa arvioida onnistuneeksi. Näytteen mukaan hieman yli 50 % tavoitetuista työrastilaisista oli työssä tai koulutuksessa, kun kuusi kuukautta oli kulunut digipalvelun käytön lopettamisesta; kyse oli koaikaiseen palkkatyöhön avoimille työmarkkinoille, palkkatukityöhön, yrittäjiksi, sivutoimiseen työhön sekä tutkintoon johtavaan koulutukseen päätyneistä.

Työllistämisaikutusten ohella tulee huomioida positiiviset vaikutukset asiakkaiden aktiivisuudessa, tyytyväisyydessä ja motivaation lisääntymisessä. Tavoitetuista Työrastia käyttäneistä enemmistö arvioi sähköiset palvelut (ml. Sujo ja asiakassivut) hyödyllisiksi. Digitaalisessa palvelumuotoilussa keskeistä on kehittää asiakaskokemusta, joka syntyy palvelun käytöstä. Työrastin asiakkaille on lähetetty asiakastytyytyväisyyskyselyjä. Hankkeella ei ole ainoastaan haluttu nopeuttaa palveluihin pääsyä, vaan kunnioittaa asiakkaiden omaa harkintaa sekä itsenäisyyttä urasuunnittelussa. Asiakkuussegmentointiin on kiinnitetty erityistä huomiota.

Työrasti-hankkeessa on kehitetty digitaalista toimintamallia eteenpäin, etenkin digitaalisen alustan laajentamista muihin palveluihin on selvitetty. Kesällä 2018 avattiin verkkosivuston toinen versio, ja vuonna 2019 käynnistyy uusi digitaaliseen työnhakuun hanke, jossa Työrastin oppeja voidaan tehokkaasti hyödyntää. Uuteen hankkeeseen valitaan uudet asiakkaat. Kehittämistyö jatkuu, ja vaikuttavuuden odotetaan parantuvan entisestään. Tulee kuitenkin muistaa, että digitaalisuus on viime kädessä vain väline, ei itsetarkoitus.

Jatkossa hyödynnetään tehokkaammin verkkoanalytiikan menetelmiä, joiden avulla sivustojen käytöstä piirtyy tarkempi kuva.

Lähteet

Heliskoski, Jonna (2018). *Vaikuttavuuden johtaminen. Siilot sileiksi – Mitä vaikuttavuus vaatii johtamiselta?* Esitys Sitran tilaisuudessa 23.8.2018.

Pyykkönen, Jussi (2016). *Vaikuttavuuden hankinta. Käsikirja julkiselle sektorille*. 20s. Sitran selvityksiä 115. Erweko.

Saikku, Peppi, Marketta Rajavaara, Maria Valaste & Ullamaija Seppälä (2018). Alueelliset erot Uudenmaan TYP-verkoston asiakaskunnassa ja toiminnassa. Teoksessa Rajavaara, Marketta, Anne Määttä, Riitta-Liisa Kokko & Laura Tarkiainen (toim.): *AKTIVOINTIA KATUTASOLLA – Näkökulmia työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun*.

**Seuranta- ja vaikuttavuustutkimus
Helsingin työllisyyspalvelut 2017–2018**

Liitteet

Liitetaulukot

Taulukko 1. TYP-aloitukset vuonna 2018 sekä ohjaava taho [\[linkki takaisin\]](#)

Alkaneet asiakkuudet 2017	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
TE-toimisto	142	214	273	96	160	151	46	115	280	163	149	174
Sosiaalitoimi	11	13	10	4	4	5	3	6	8	9	9	6
Kela	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	8
Omaehtoinen	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Jokin muu	1	0	2	1	0	0	0	0	2	4	1	3
Aloittaneet yhteensä	154	228	285	101	164	156	49	121	290	176	163	191

Taulukko 2. TYP-palvelua käyttäneiden tavoittaminen 6kk palvelun päättymisen jälkeen [\[linkki takaisin\]](#)

	<i>Kuukausi, jonka aikana asiakkuus on päättynyt (lue: y kuussa päättynyt TYP-asiakkuus)</i>	<i>Kuukausi, jonka aikana soitetaan asiakkaalle (kuusi kuukautta kulunut TYP-asiakkuuden päättymisestä)</i>
1	Tammikuu 2017	6kk → Heinäkuu 2017
2	Helmikuu 2017	6kk → Elokuu 2017
3	Maaliskuu 2017	6kk → Syyskuu 2017
4	Huhtikuu 2017	6kk → Lokakuu 2017
5	Toukokuu 2017	6kk → Marraskuu 2017
6	Kesäkuu 2017	6kk → Joulukuu 2017
7	Heinäkuu 2017	6kk → Tammikuu 2018
8	Elokuu 2017	6kk → Helmikuu 2018
9	Syyskuu 2017	6kk → Maaliskuu 2018
10	Lokakuu 2017	6kk → Huhtikuu 2018
11	Marraskuu 2017	6kk → Toukokuu 2018
12	Joulukuu 2017	6kk → Kesäkuu 2018
	1.1.2017 – 12.12.2017 päättäneet asiakkuudet	7/2017 – 06/2018 soitetut (tiedetään, mihin asiakkaat päätyneet 6kk jälkeen)

Taulukko 3. [linkki takaisin]

NETUM-DATAN ja PUHELIMITSE KERÄTYN DATAN vertailu, kun tiedossa on TYP-PALVELUN PÄÄTTYMISEN SYY*

(Lue: ne 178 henkilöä, joiden TYP-palvelu päättyi vuonna 2017 työllistymiseen, tavoitettiin puhelimitse 133. Vastausprosentiksi muototui tämän ryhmän osalta 74,7 %)

	NETUM-DATA (N)	PUHELINHAASTATTELUT (N)	Vastausprosentti
KAIKKI	1922	1258**	65,5 %
kaikki, eläkkeelle	102	79	77,4 %
kaikki, tutkintoon tähtääviin opintoihin	130	94	72,3 %
kaikki, palkkatuelle	29	23	79,3 %
kaikki, pitkäkestoiseen kuntoutukseen tai sairauden hoitoon	105	93	88,5 %
kaikki, työllistyneet	178	133	74,7 %
kaikki, työvoiman ulkopuolella sekä muuttaneet	197	93	47,2 %
kaikki, takaisin TE-toimistoon	119	98	82,3 %
kaikki, ei tietoa / ei tavoitettu / oma pyyntö / tilanne ei muuttunut	514	209	40,6 %
kaikki, TYP-palvelun tarve päättyy esim. kartoitusjaksoon	201	169	84,1 %
kaikki, muu syy	347	267	76,6 %
NAISET	702	493	70,2 %
naiset eläkkeelle	46	31	67,3 %
naiset, jotka tutkintoon tähtääviin opintoihin	63	45	76,0 %
naiset palkkatuelle	10	10	100 %
naiset, pitkäkestoiseen kuntoutukseen tai sairauden hoitoon	54	51	94,4 %
naiset, työllistyneet	53	36	67,9 %
naiset, työvoiman ulkopuolella sekä muuttaneet	67	46	68,6 %
naiset, takaisin TE-toimistoon	50	38	76,0 %
naiset, ei tietoa / ei tavoitettu / oma pyyntö / tilanne ei muuttunut	144	57	39,5 %
naiset, TYP-palvelun tarve päättyy esim. kartoitusjaksoon	71	67	94,3 %
naiset, myy syy	144	112	77,7 %
MIEHET	1220	765	62,7 %
miehet eläkkeelle	56	48	85,7 %
miehet, jotka tutkintoon tähtääviin opintoihin	67	49	73,1 %
miehet palkkatuelle	19	13	68,4 %
miehet, pitkäkestoiseen kuntoutukseen tai sairauden hoitoon	51	42	82,4 %
miehet, työllistyneet	125	97	77,6 %
miehet, työvoiman ulkopuolella sekä muuttaneet	130	47	36,1 %
miehet, takaisin TE-toimistoon	69	60	86,9 %
miehet, ei tietoa / ei tavoitettu / oma pyyntö / tilanne ei muuttunut	370	152	41,1 %
miehet, TYP-palvelun tarve päättyy esim. kartoitusjaksoon	130	102	78,4 %
miehet, muu syy	203	155	76,3 %

*ei sama kuin tilanne 6 kk TYP-palvelun päättymisen jälkeen

**lisäksi yksi muunsukupuolinen, jonka sukupuoli-identiteetti ei ole osa kaksijakoista sukupuoli-järjestelmää (1258+1=1259)

Taulukko 4. [linkki takaisin]

TYP-palvelun vuonna 2017 päättäneiltä kysytyt kysymykset

Työllistämistoimenpiteen tai -palvelun selvityskuukausi?

Ikä?

Sukupuoli?

Äidinkieli?

Jos äidinkieli muu, mikä?

Mikä on koulutustaustasi?

Olet suorittanut opintosi Suomessa vai ulkomailla?

Postinumeroalue, jolla asut?

Mikä on tilanteesi tällä hetkellä?

Onko työsuhteesi vakituinen vai määräaikainen?

Minkä alan työtä teet tällä hetkellä? (Yrittäjät: minkä alan yritystoimintaa)

Vastaako nykyinen työsi koulutustasi tai osaamistasi?

Miten pitkä koulutus on?

Minkä alan työtä haet tai millaiselle alalle olet suuntautumassa tulevaisuudessa? Valitse 1-3 tärkeintä.

Mikä on suomen kielen taitotasosi? Kuinka hyvin puhut suomea?

Kerroit, että olet työttömänä. Mitä työttömyysetuutta saat ensisijaisesti tällä hetkellä? Tähän kysymykseen ei ole pakko vastata.

Mikä tai mitkä TYP:in (Duurin) palveluista olivat sinulle kaikkein hyödyllisimpiä?

Mitä muuta palautetta haluat antaa TYP-palvelusta (ent. Duuri)?

Onko vastaaja ollut työmarkkinatuen kuntasuudella?

TYP-palvelun kesto?

TYP:in asiakkuuden päättymisen syy?

Asiakkaalle kirjatut palvelut?

Asumispalvelut

Helsinki-lisä

Kelan kuntoutuspalvelut

Kelan/vakuutusyhtiön palvelut

Kuntouttava työtoiminta

Lyhytkurssit- ja koulutukset

Mielenterveyspalvelut

Muu

Nuorisotyö

Omaehtoinen koulutus

Oma ryhmätoiminta

Oppilashuolto

Perusterveyden hoito/terveystarkastus

Päihdepalvelut

Sairausloma

Talous- ja velkaneuvonta

Tapaaminen / ohjaus

TE-hallinnon työllistämispalvelut

Työhön avoimille työmarkkinoille

Työhönvalmennus

Työkyky/eläkeselvitys

Työvoimakoulutus

Täydentävät sos.toimen palvelut

Täydentävät julkiset tvp:t ryhmälle

Vammaistyö

Vankeus

Verkosto-/yritysyhteistyö

Yhteydenotto

Taulukko 5. [linkki takaisin]

Kuukausittain päättyneet palkkatukityösuhteet (N)			
maaliskuussa 2017	89	syyskuussa 2017	78
huhtikuussa 2017	109	lokakuussa 2017	88
toukokuussa 2017	71	Marraskuussa 2017	59
kesäkuussa 2017	71	Joulukuussa 2017	111
heinäkuussa 2017	88	Tammikuussa 2018	79
elokuussa 2017	44	Helmikuussa 2018	50

Taulukko 6. Palkkatuki-, työkokeilu ja Helsinki-lisä-asiakkaiden tavoittaminen 6kk palveluiden päättymisen jälkeen [linkki takaisin]

	Kuukausi, jonka aikana työllistämistoimenpide tai palvelu on päättynyt (lue: y kuussa päättynyt asiakkuus)		Kuukausi, jonka aikana soitetaan asiakkaalle (kuusi kuukautta kulunut työllistämistoimenpiteen tai palvelun päättymisestä)
1	Maaliskuu 2017	6kk	Syyskuu 2017
2	Huhtikuu 2017	6kk	Lokakuu 2017
3	Toukokuu 2017	6kk	Marraskuu 2017
4	Kesäkuu 2017	6kk	Joulukuu 2017
5	Heinäkuu 2017	6kk	Tammikuu 2018
6	Elokuu 2017	6kk	Helmikuu 2018
7	Syyskuu 2017	6kk	Maaliskuu 2018
8	Lokakuu 2017	6kk	Huhtikuu 2018
9	Marraskuu 2017	6kk	Toukokuu 2018
10	Joulukuu 2017	6kk	Kesäkuu 2018
11	Tammikuu 2018	6kk	Heinäkuu 2018
12	Helmikuu 2018	6kk	Elokuu 2018
	1.3.2017 – 28.2.2018 päättyneet työllistämistoimet/palvelut		9/2017 – 8/2018 soitetut (tiedetään, mihin asiakkaat päättyneet 6kk jälkeen)

Taulukko 7. [linkki takaisin]

Palkkatukijaksoja, velvoitetyöllistettäviä, työkokeiluja sekä Helsinki-lisää koskevat haastattelukysymykset
1. Työllistämistoimenpide tai -palvelu? 2. Työllistämistoimenpiteen tai -palvelun selvityskuukausi? 3. Ikä? 4. Sukupuoli? 5. Äidinkieli? 6. Jos äidinkieli muu, mikä? 7. Koulutuksesi? 8. Mistä sait tiedon työpaikasta, jossa olit työkokeilussa/palkkatuella/Helsinki-lisällä? 9. Miksi hakeuduit työkokeiluun juuri kyseiseen työkokeiluunpaikkaan? 10. Osallistuitko työsuhteen aikana kaupungin maksamiin koulutuksiin/kursseille/osaamisen tunnistamiseen? 11. Mikä on tilanteesi tällä hetkellä? 12. Minkä alan työssä olet tällä hetkellä? Yrittäjä: Minkä alan yritystoimintaa harjoitat tällä hetkellä? 13. Työskenteletkö samalla työnantajalla kuin työkokeilun/palkkatukityön/Helsinki-lisäjakson aikana? 14. Työskenteletkö samalla ammattialalla, jolla olit työkokeilussa/työssä palkkatuella/Helsinki-lisällä? 15. Vastaako nykyinen työsi aikaisempaa koulutustasi tai omaa osaamistasi? 16. Työsuhteen luonne? 17. Onko nykyiselle työnantajallesi myönnetty palkkatukea TE-toimistosta työllistämiseesi? 18. Johtaako koulutus ammattiin tai tutkintoon? 19. Miten pitkä koulutus on? 20. Liittyykö koulutus alaan, jolla olit töissä (työkokeilussa/palkkatuella/Helsinki-lisällä)? 21. Miten hyvin puhut suomea/ruotsia, mikä on suomen kielen taitotasosi? 22. Olet ollut kaupungilla velvoitetyöllistettävänä. Onko tavoitteenasi vielä olla töissä/palata työelämään vai siirtyä seuraavaksi eläkkeelle? 23. Arvioi asteikolla 1-5, kuinka mieluisaksi tai hyödylliseksi koit velvoitetyöjakson? 24. Arvioi asteikolla 1-5, kuinka paljon työjakson oli hyötyä omien tavoitteidesi ja jatkosuunnitelmiesi selkeyttämisessä tai osaamisesi kehittämisessä? 25. Tähän kysymykseen ei ole pakko vastata. Mitä etuutta saat tällä hetkellä ensisijaisesti (työttömyysetuutta, pelkkää toimeentulotukea tai opintotukea)? 26. Vastaaja työmarkkinatuen kuntaosuudella? 27. Työsuhteen/kokeilun kesto kokonaisina kuukausina? 28. Työkokeilun tai palkkatukityön paikka (virasto/toimiala/liikelaitos)? 29. Nimike työsuhteen aikana? 30. Palkkatuen suuruus (Helsinki-lisä/palkkatuki)? 31. Tukimuoto Helsinki-lisällä? 32. Palkkatukea myönnetty vajaakuntoisuuden perusteella? 33. Helsinki-lisäjakson työpaikka?

Taulukko 8. [linkki takaisin]

muuttuja x	muuttuja y	aikaväli t	N (kuukausia)	R2-luku	Regressiomallin selitysosuus
tmt-saajien määrä kuukausittain, 50 % kuntaosuudella, Hki	Helsingin 50 % osarahoittama työmarkkinatuki (kustannukset)	tammikuusta 2016 huhtikuuhun 2018	28	0,741	varsin hyvä
työkyvyttömyyseläkkeen saajat Helsingissä	pitkäaikaistyöttömät Helsingissä	tammikuusta 2016 huhtikuuhun 2018	28	0,74	varsin hyvä
tmt-saajien määrä kuukausittain, 70 % kuntaosuudella, Hki	Helsingin 70 % osarahoittama työmarkkinatuki (kustannukset)	tammikuusta 2016 huhtikuuhun 2018	28	0,686	varsin hyvä
työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	Helsingin maksama kuntaosuus yhteensä	tammikuusta 2016 huhtikuuhun 2018	28	0,6629	varsin hyvä
työkyvyttömyyseläkkeen saajat Helsingissä	työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	tammikuusta 2016 huhtikuuhun 2018	28	0,41	melko hyvä
Helsingin työttömät työnhakijat (indeksi)	Helsingin avoimet työpaikat (indeksi)	helmikuusta 2015 huhtikuuhun 2018	39	0,3438	tydyttävä
aktiivointiaste Helsingissä (indeksi)	pitkäaikaistyöttömät Helsingissä (indeksi)	helmikuusta 2015 helmikuuhun 2018	37	0,1285	hyvin heikko
kaikki työttömät työnhakijat Helsingissä	työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	helmikuusta 2015 huhtikuuhun 2018	39	0,113	hyvin heikko
Helsingin avoimet työpaikat	työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	helmikuusta 2015 huhtikuuhun 2018	39	0,0966	olematon
työttömyysetuuden saajat työttömyyden perusteella Helsingissä	työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	helmikuusta 2015 syyskuuhun 2017	32	0,03	olematon
työttömyysetuuden saajat aktiivitoimenpiteissä Helsingissä	työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	helmikuusta 2015 tammikuuhun 2018	36	0,017	olematon
maksettu kuntaosuus Helsingissä	alkaneet palkkatukijaksot Helsingin kaupungilla	helmikuusta 2015 joulukuuhun 2017	35	0,0044	ei selitä, olematon
työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	palkkatuella olevat Helsingin kaupungin asiakkaat	helmikuusta 2015 helmikuuhun 2018	36	0,0034	ei selitä, olematon
pitkäaikaistyöttömät Helsingissä	työmarkkinatuen kuntarahoituslistalaiset Helsingissä	helmikuusta 2015 huhtikuuhun 2018	39	0,0017	ei selitä, olematon

Taulukko 9. [linkki takaisin]

Kysymykset/Työrasti

1. Työllistämistoimenpiteen selvityskuukausi?
2. Ikä:
3. Sukupuoli:
4. Äidinkieli:
5. Jos äidinkieli muu, mikä?
6. Mikä on koulutustaustasi? (soittolistassa, mutta tarkasta vastaajalta!)
7. Oletko suorittanut opintosi Suomessa vai ulkomailla?
8. Mikä on tilanteesi tällä hetkellä?
9. Millä työnantajalla olet työkokeilussa / palkkatuella?
10. Mistä sait tietää nykyisestä työpaikastasi?
11. Minkä alan työtä teet tällä hetkellä? (Yrittäjät: minkä alan yritystoimintaa)
12. Vastaako nykyinen työsi aikaisempaa koulutustasi tai osaamistasi?
13. Onko työsuhteesi vakituinen vai määräaikainen?
14. Minkä alan koulutuksessa olet?
15. Miten pitkä koulutus on?
16. Mikä on suomen kielen taitotasosi?
17. Minkä alan työtä haet tai millaiselle alalle olet suuntautumassa tulevaisuudessa?
18. Tähän kysymykseen ei ole pakko vastata. Kerroit, että olet työttömänä. Mitä etuutta saat ensisijaisesti tällä hetkellä?
19. Mistä sait tietää Työrastista? (Soittolistassa, varmistetaan vastaajalta)
20. Selailitko ja haitko kaupungin työkokeilu- tai palkkatukipaikkoja sujo.fi-sivuston kautta?
21. Tutustuitko ja hyödynsitkö Työrastin asiakassivuilta (extranet) löytäneitä muita palveluita?
22. Miksi et käyttänyt Työrastin sivustoja?
23. Kuinka hyödylliseksi koit Työrastin sähköiset palvelut (Sujo ja asiakassivut)?
24. Miksi Työrastin sähköiset palvelut ja nettisivut eivät olleet mielestäsi hyödyllisiä?
25. Mikä Työrastin palveluissa oli sinulle hyödyllisintä? (voi valita usean vaihtoehdon)
26. Oletko hyödyntänyt Työrastin lisäksi muita työllisyyspalveluja viimeisen vuoden aikana? (voi valita useamman)
27. Kumpaa työllisyyspalvelujen toimintamallia pidät itsellesi sopivana, henkilökohtaista valmennusta vai omatoimisia sähköisiä palveluja?
28. Haluatko antaa muuta palautetta Työrastin sähköisistä palveluista? (ei pakollinen)
29. Onko vastaaja työmarkkinatuen kuntaosuudella?
30. Asiakkuuden päättymissy:
31. Asiakkuuden kesto kuukausina:
32. Onko vastaaja ollut Amiedun uravalmennuksessa?
33. Asiakkuuden aikana käytetyt palvelut
34. Kirjautumismäärä asiakassivuille?

Taulukko 10. [linkki takaisin]

14 & 15. Koulutusala ja koulutuksen pituus

14. Koulutusala?

➤ VS: Kolme ihmistä (N=3) vastasi kysymykseen

- ✓ kuljetus-, logistiikka ja autoalalla 33,3 % (1)
- ✓ rakennusallalla 33,3 % (1)
- ✓ tieto- ja viestintätekniikka sekä IT-alalla 33,3 % (1)

15. Koulutuksen pituus?

➤ VS: Kolme ihmistä (N=3) vastasi kysymykseen

- ✓ alle 2 kuukautta: 0 % (0)
- ✓ 2 – 6 kuukautta: 33,3 % (1)
- ✓ alle vuosi: 33,3 % (1)
- ✓ korkeintaan 1,5 vuotta: 0 % (0)
- ✓ yli 1,5 vuotta: 33,3 %
- ✓ ei osannut sanoa: 0 % (0)

Taulukko 11. [linkki takaisin]

22. Miksi Työrastin sivuja ei käytetty?

- *Asiakkaan mielestä Työrastin sivut eivät olleet käyttäjäystävälliset, liikaa salasanoja.*
- *Asiakas hävittänyt salasanan.*
- *Asiakkaan elämäntilanne syynä.*
- *Asiakas sai jo aikaisemmin vakituisen työpaikan.*
- *Asiakas sai sähköpostin, että ei kuulu kohderyhmään. Valitettavasti hän ei pystynyt hyödyntämään. Mielestään joutui huonoon valoon työnantajien silmissä.*
- *Asiakas löysi työpaikan ilman Työrastia.*

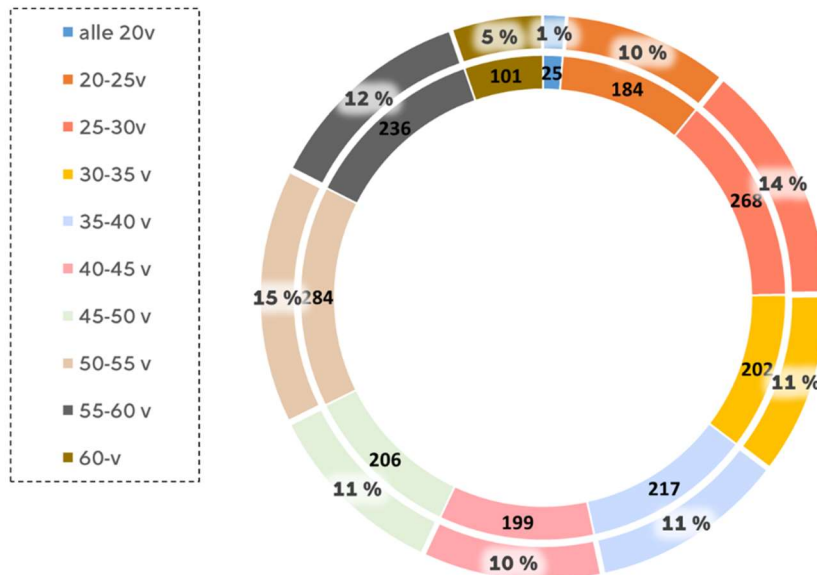
Taulukko 12. [linkki takaisin]

28. Muu palaute

- *Asiakkaan mielestä Työrasti ei ollut asiakasystävällinen. Liikaa salasanoja.*
- *Asiakkaan mielestä hänelle ei löytynyt sopivia työpaikkoja.*
- *Asiakas toivoo, ettei hänen tarvitsisi käyttää tunnuksia. Hän toivoisi saavansa ne TE-toimiston kautta. Tunnukset vaihtuvat, ja asiakas tuntee palvelun hankalaksi.*
- *Asiakas toivoo, että saisi ottaa yhteyttä Työrastin yhteyshenkilöihin puhelimitse tai sähköpostilla, jos ilmenee kysyttävää.*
- *Asiakkaan mielestä Työrastin sivut olivat selkeitä ja helppolukuisia. Hän sai palkkatuetun työn.*
- *Asiakas sai vakituisen työpaikan Työrasti -hankkeen ansiosta.*
- *Asiakkaan mielestä Työrastin avoimet työpaikat koskevat nuorempia henkilöitä.*
- *Asiakas totesi, että asiakkuus Työrastissa oli liian lyhyt.*

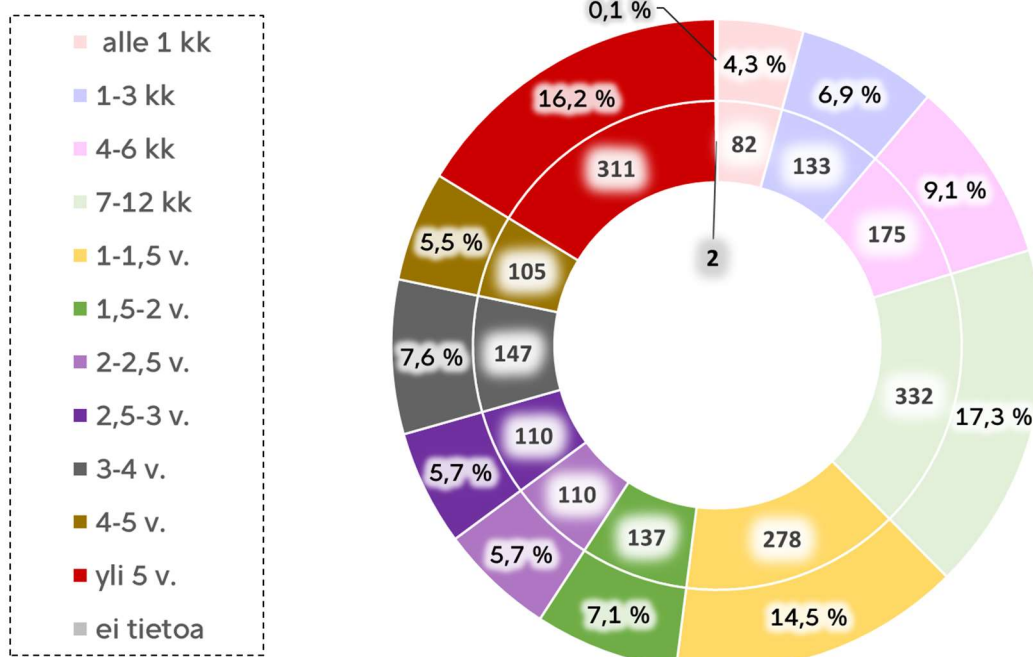
Liitekaaviot

Kaavio 1. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]
Helsingin päättäneet TYP-asiakkaat ikäryhmittäin vuonna 2017 (N=1922)

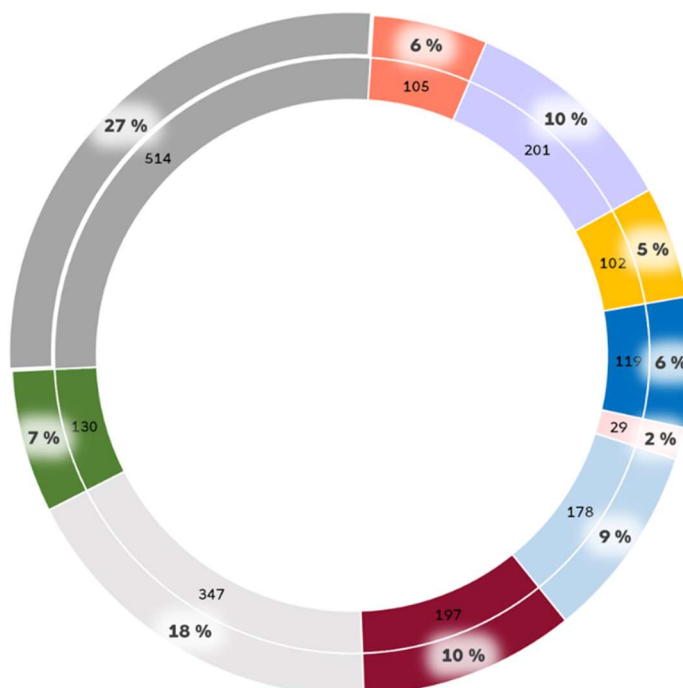
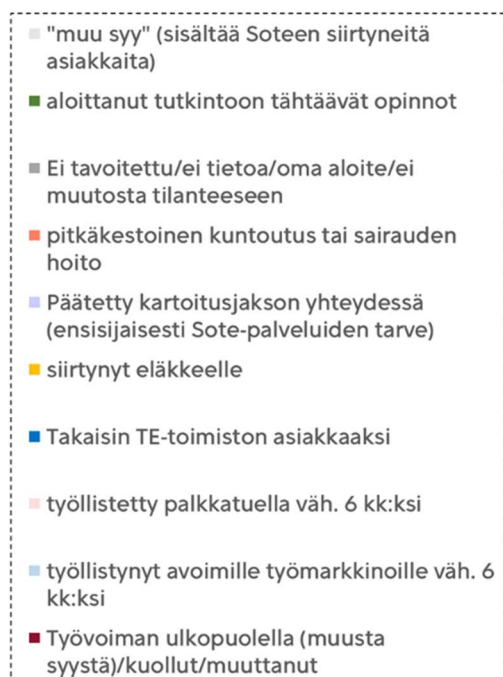
Kaavio 2. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

Vuonna 2017 päättäneiden TYP-asiakkuuksien kesto Helsingissä (N=1922)

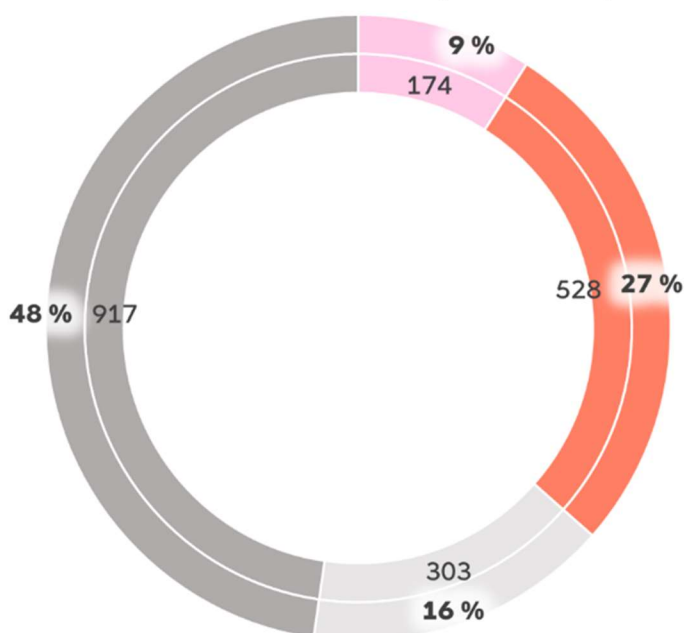
Kaavio 3. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

Helsingin TYP-palvelun päättymisen syy vuonna 2017 (N=1922)

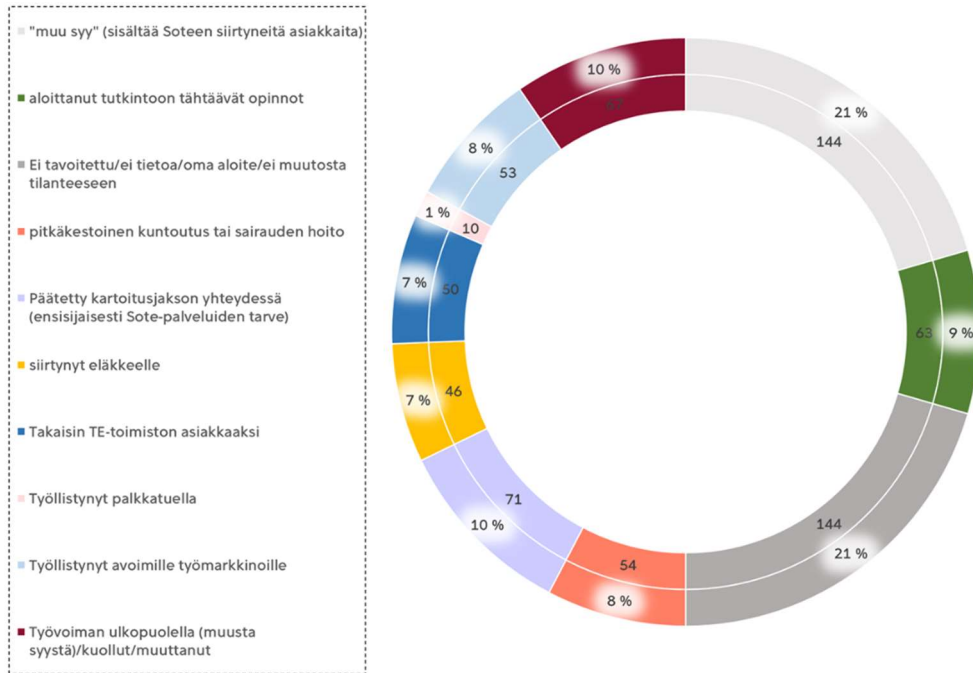
Kaavio 4. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

Helsingin päättäneet TYP-asiakkaat sukupuolen ja iän mukaan vuonna 2017 (N=1922)

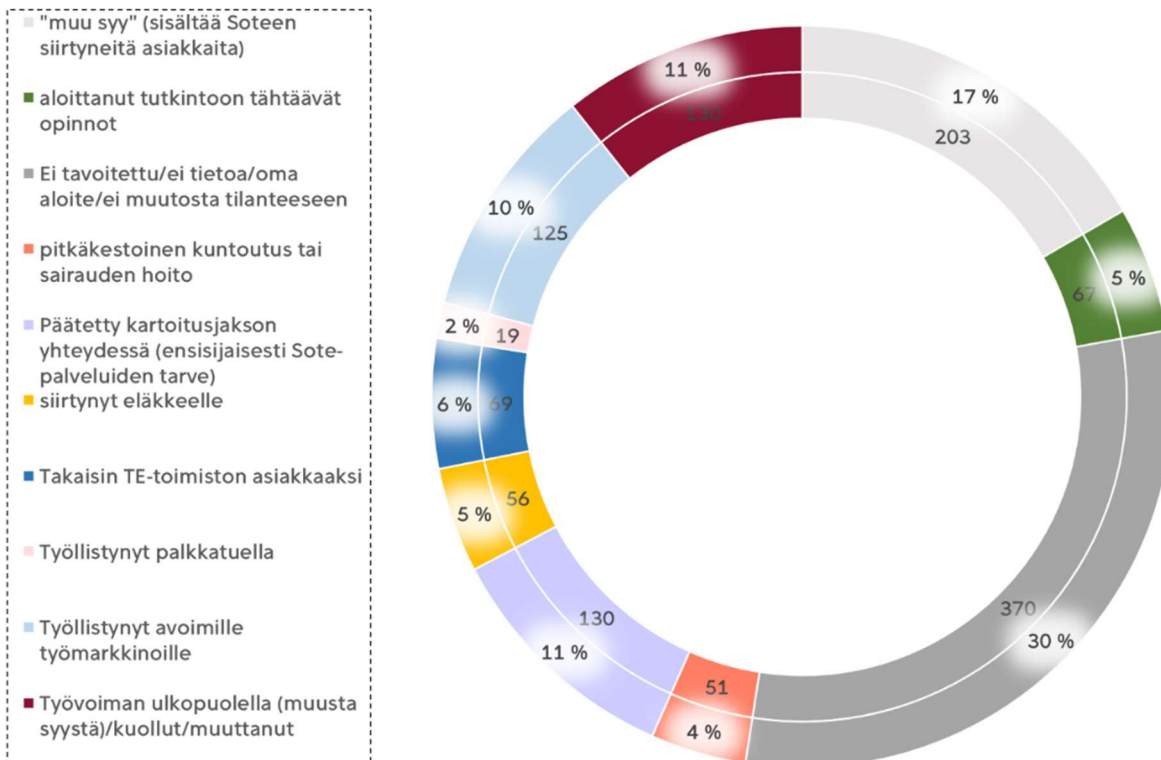
Kaavio 5. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

Syyt TYP-asiakkuuksien päättymiseen Helsingissä vuonna 2017, naiset (N=702)

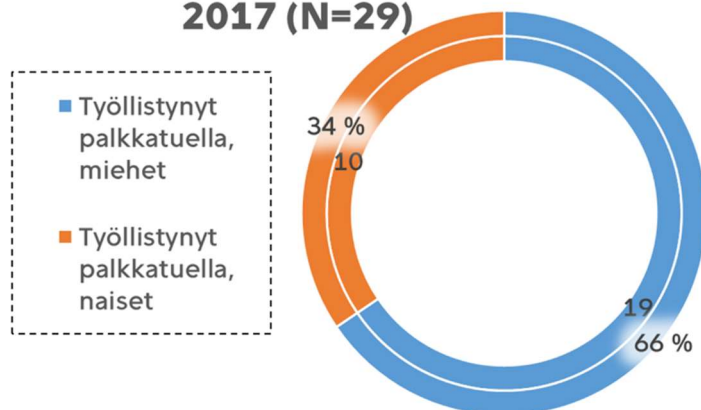
Kaavio 6. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

Syyt TYP-asiakkuuksien päättymiseen Helsingissä vuonna 2017, miehet (N=1220)

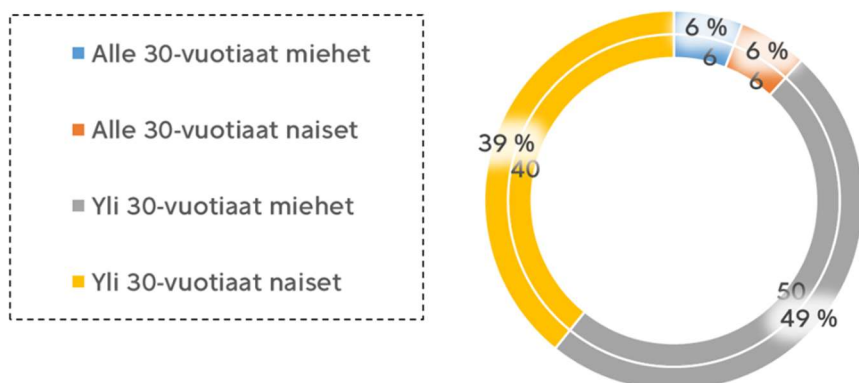
Kaavio 7. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

**Helsingin TYP-asiakkaat, jotka
työllistyivät palkkatuella vuonna
2017 (N=29)**

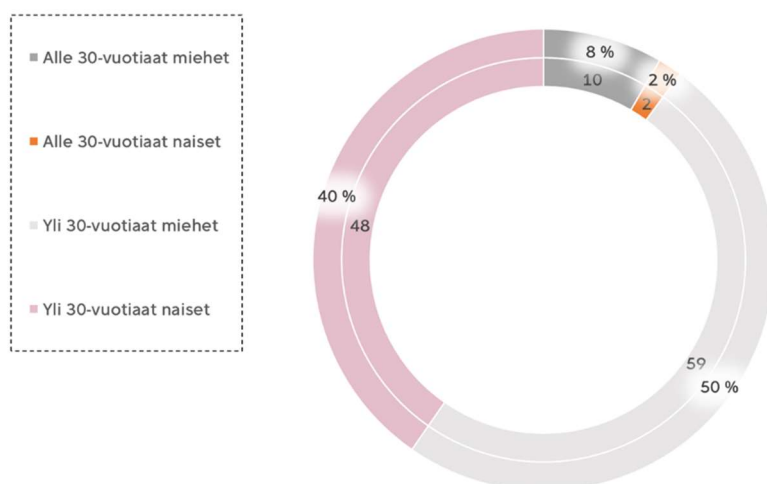
Kaavio 8. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

**Helsingin TYP-asiakkaat, jotka siirtyivät
eläkkeelle vuonna 2017 (N=102)**

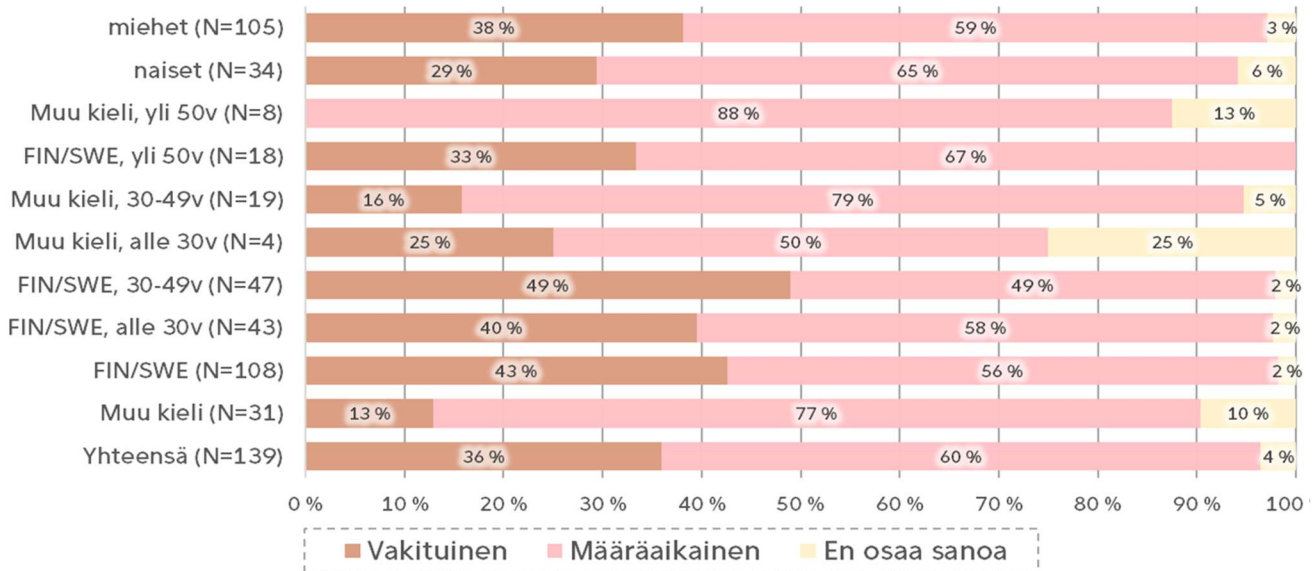
Kaavio 9. (TYP / Perusjoukko / Netum-data) [linkki takaisin]

**Helsingin TYP-asiakkaat, jotka siirtyivät takaisin TE-toimistoon
vuonna 2017 (N=119)**

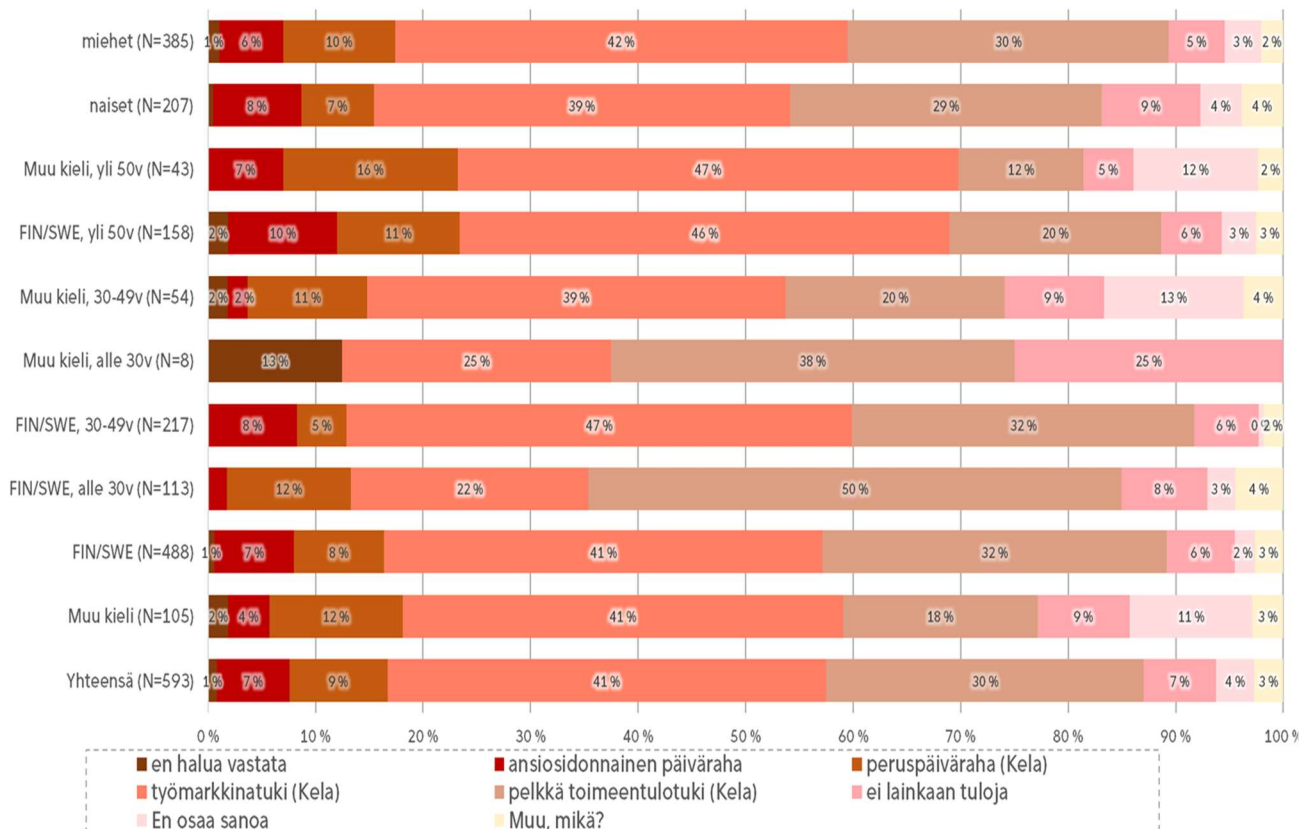
Kaavio 10. (TYP / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

**Työllistyneiden Helsingin TYP-asiakkaiden
(2017) työsuhteet 6kk sen jälkeen, kun
asiakkuus päättyi (N=139)**

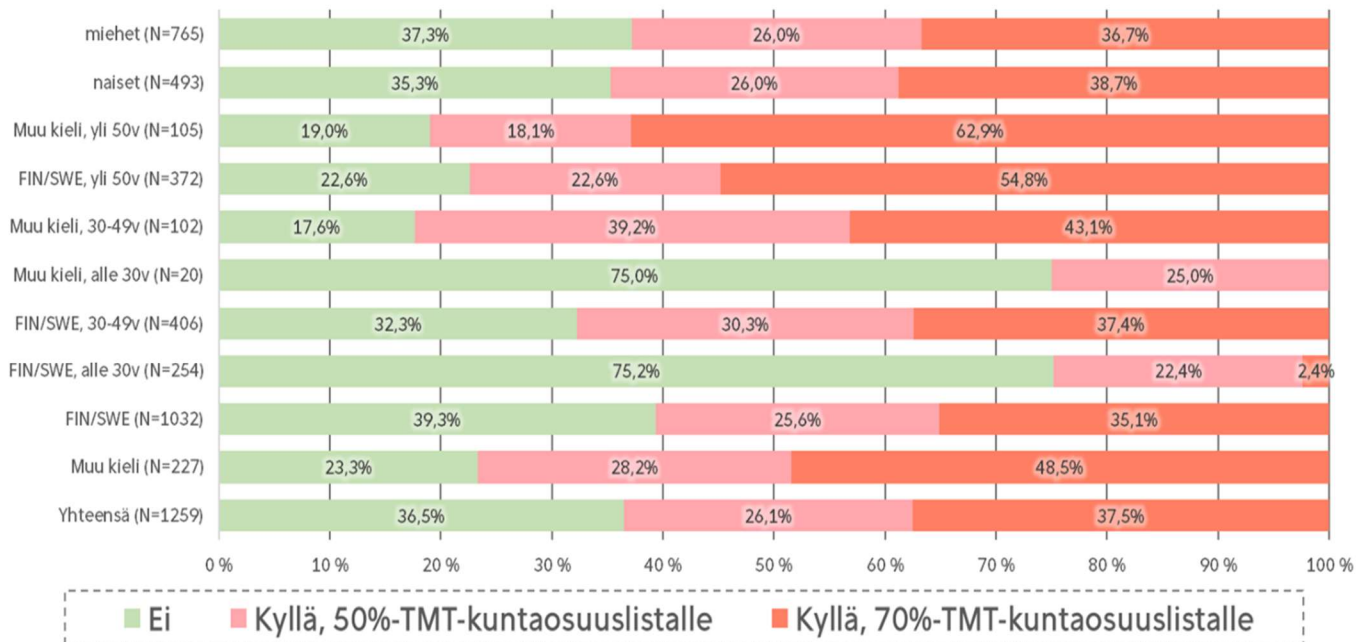

Kaavio 11. (TYP / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

**Työttömyysetuuden muodot (siitä halutessaan kertoneet, N=593) kuusi
kuukautta Helsingin TYP-asiakkuuden päättymisen jälkeen (2017)**

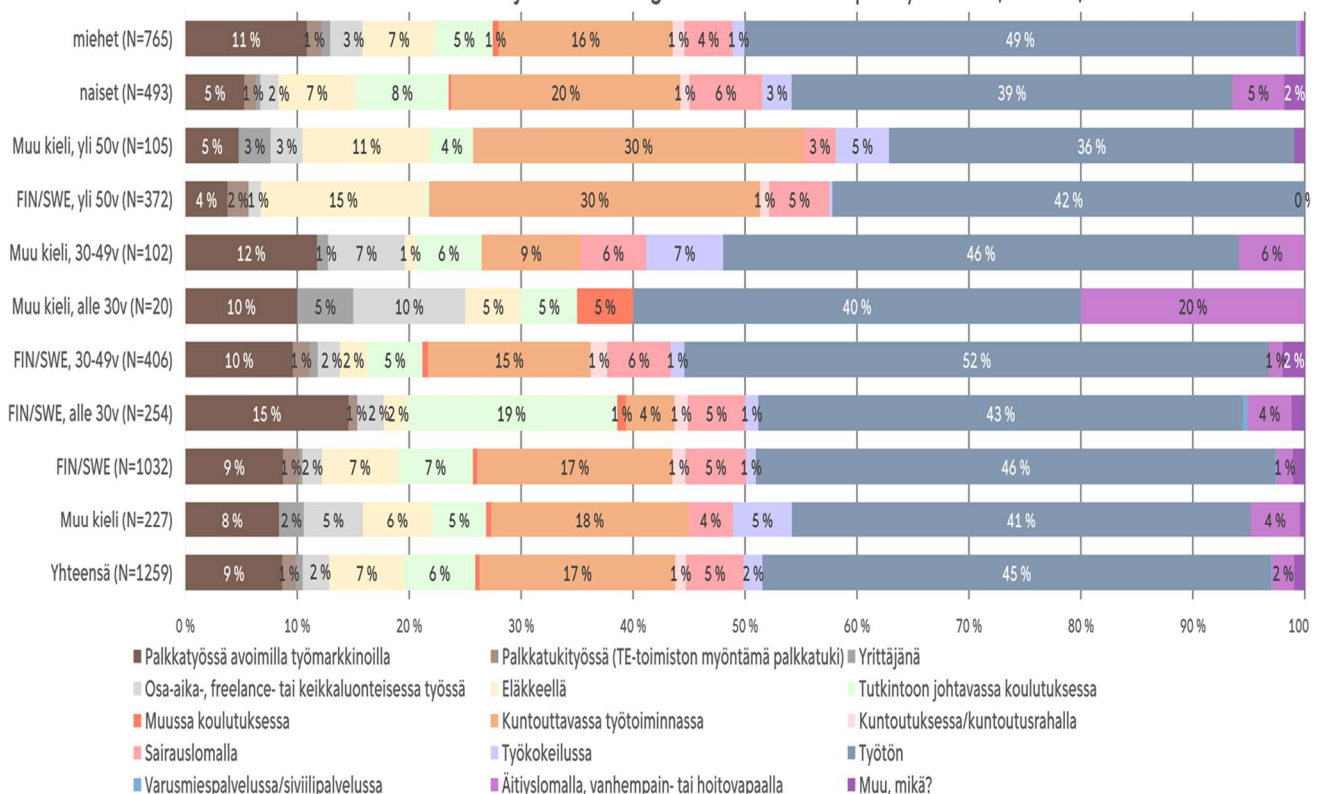

Kaavio 12. (TYP / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]
Ovatko Helsingin TYP-asiakkaat päätyneet
työmarkkinatuen kuntaosuuslistalle 6kk palvelun
päättymisen jälkeen? (N=1259)

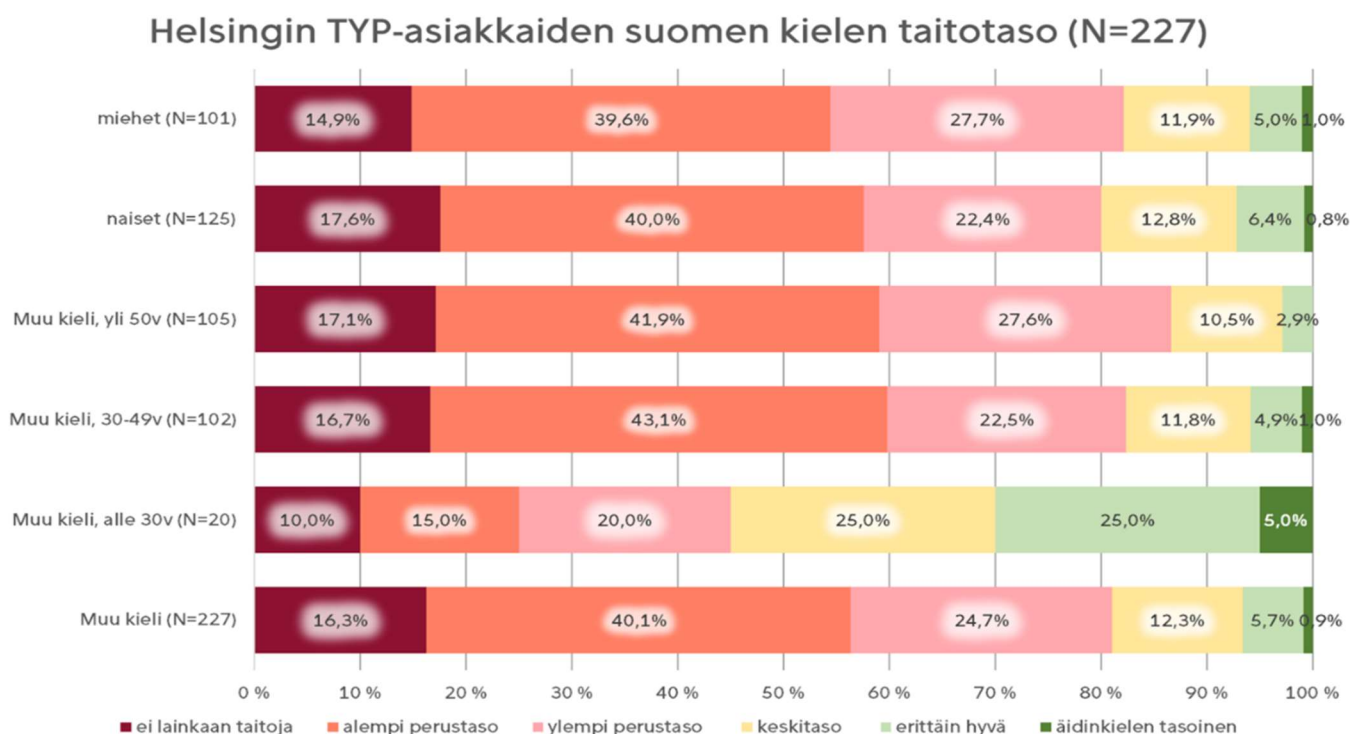

Kaavio 13. (TYP / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

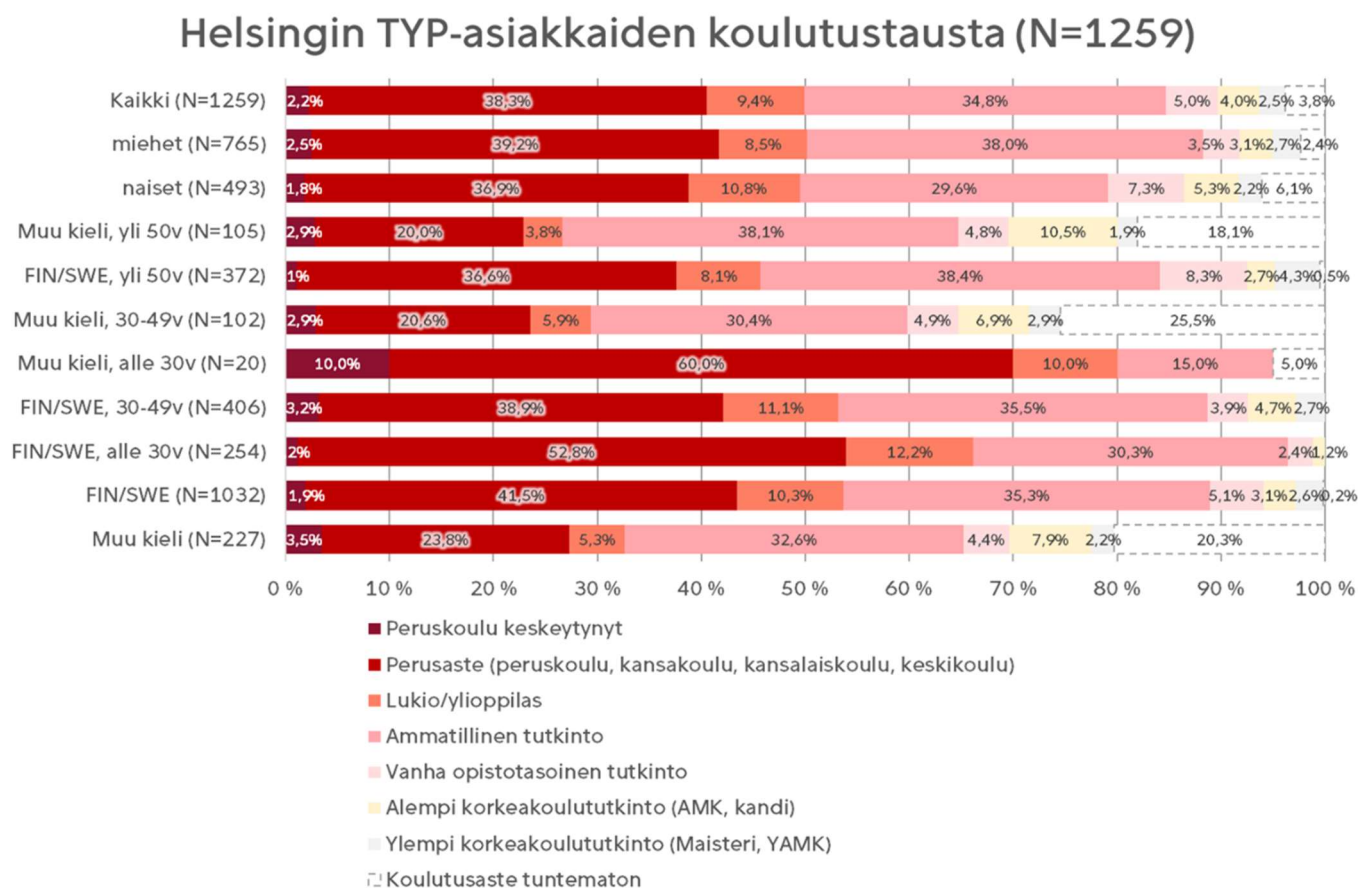
Tilanne kuuden kuukauden jälkeen Helsingin TYP-asiakkuuden päättymisestä (N=1259)

Kaavio 14. (TYP / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

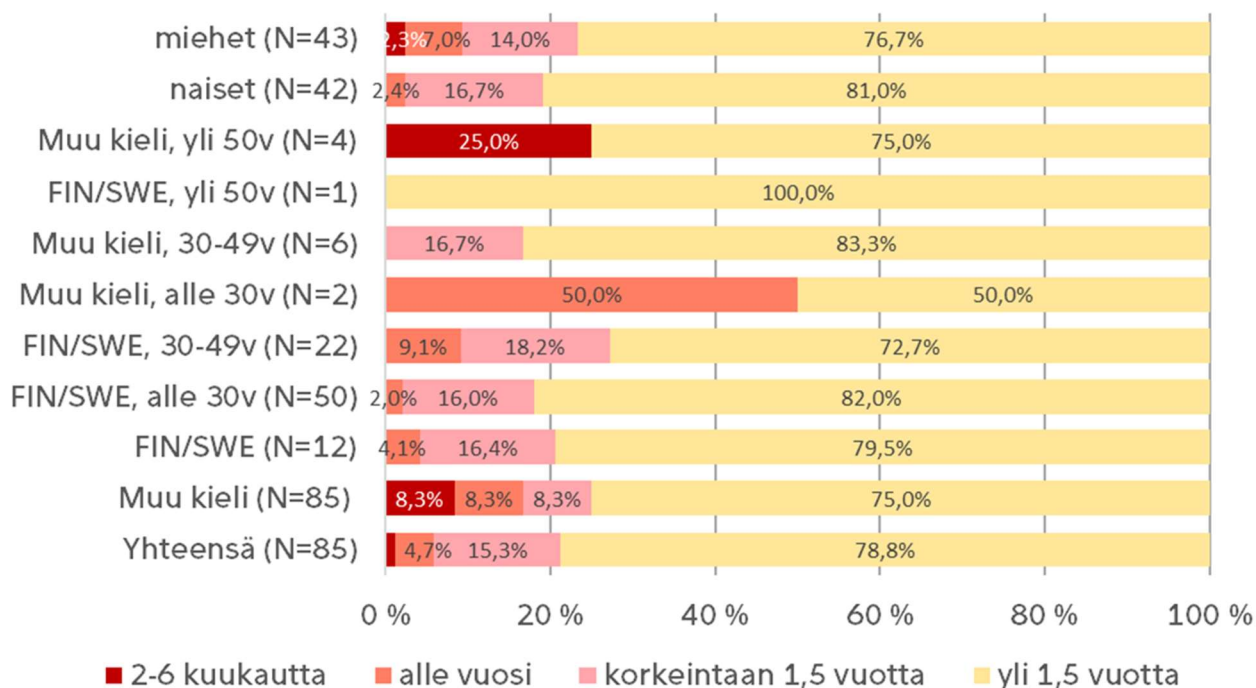

Kaavio 15. (TYP / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

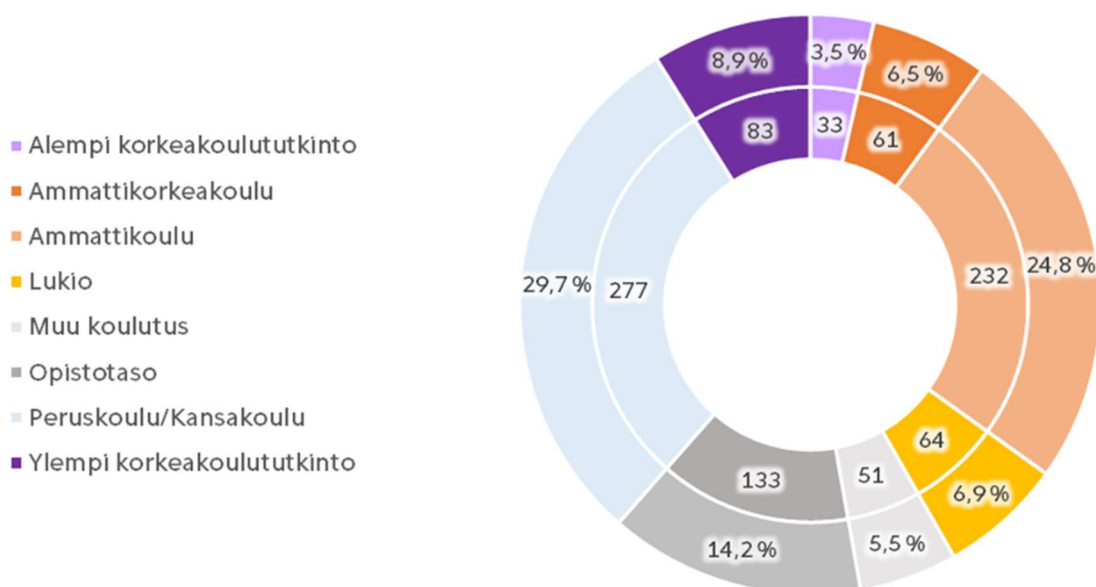
Kaavio 16. (TYP / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

Helsingin muunkielisten TYP-asiakkaiden koulutuksen pituus (N=85)

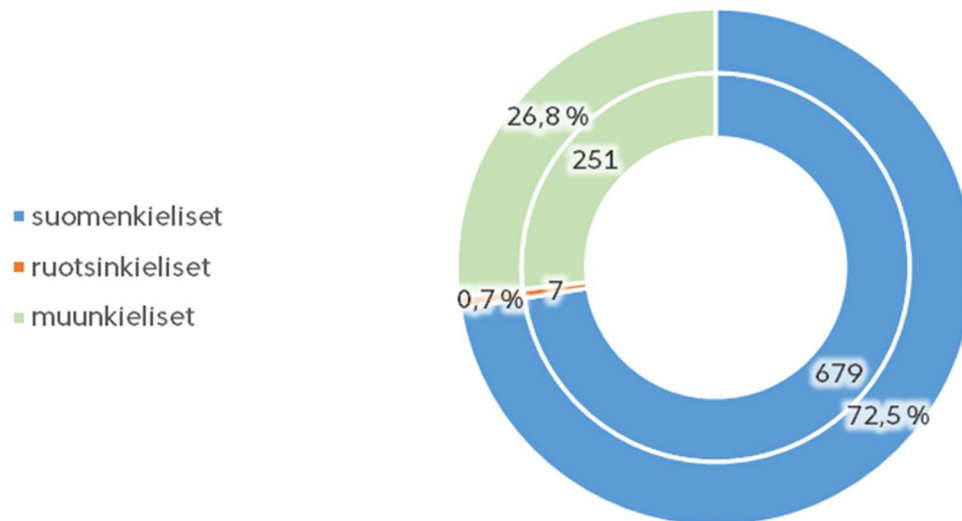
Kaavio 17. (Palkkatuki / sujo-data) [linkki takaisin]

Palkkatukityöllistettyjen (N=934) koulutustausta

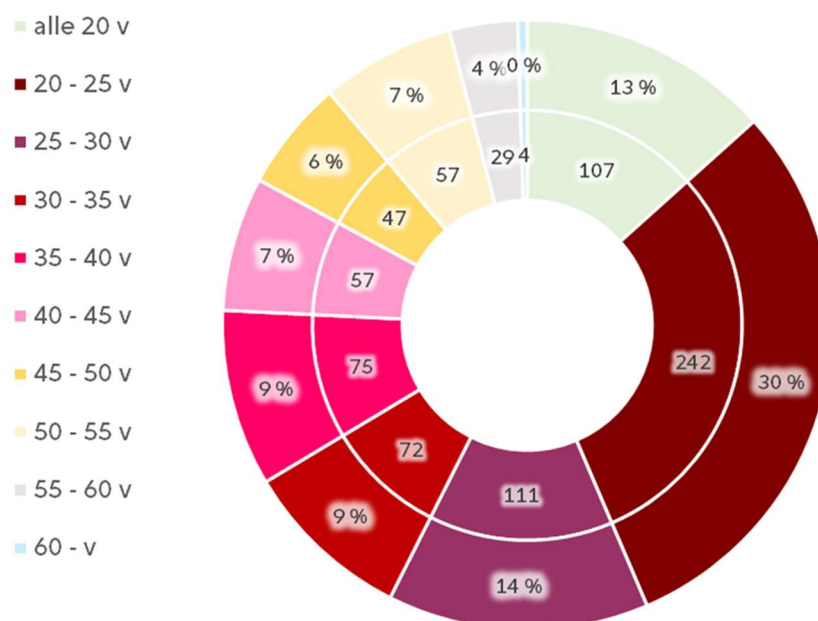
Kaavio 18. (Palkkatuki / sujo-data) [linkki takaisin]

Palkkatuettujen äidinkieli (N=937)

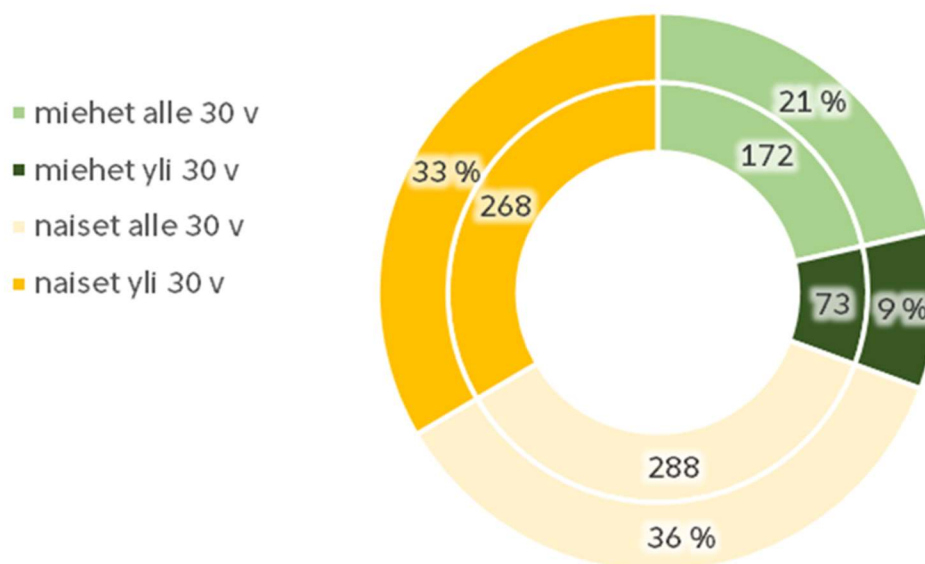

Kaavio 19. (Työkokeilu / sujo-data) [linkki takaisin]

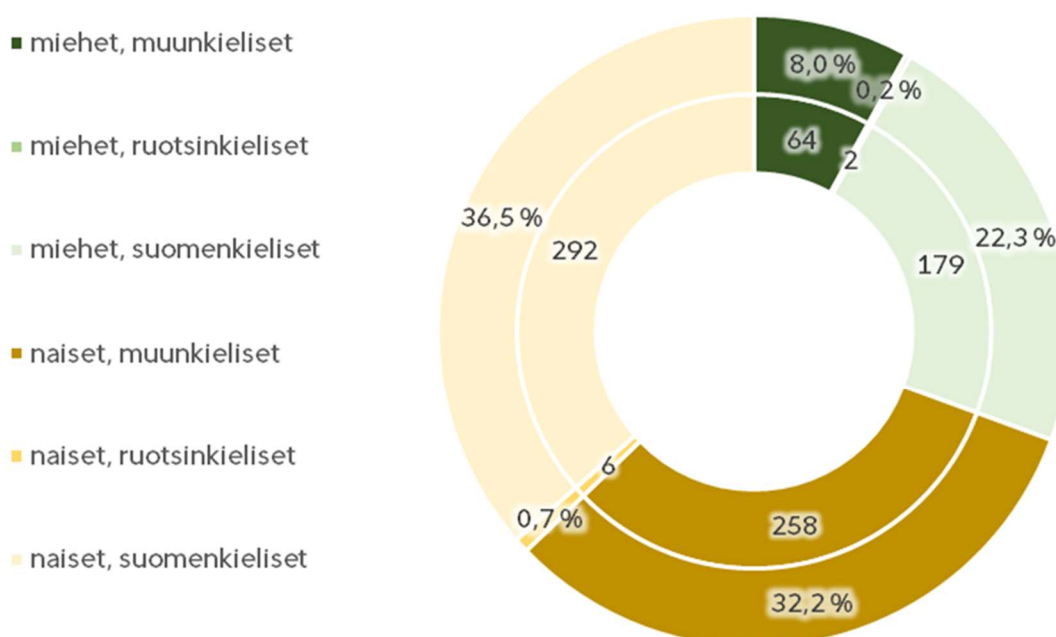
**Helsingissä päättyneet työkokeilut maaliskuusta 2017
helmikuuhun 2018: asiakkaiden ikäryhmittäinen tarkastelu
(N=801)**

Kaavio 20. (Työkokeilu / sujo-data) [linkki takaisin]
Helsingissä päättyneet työkokeilut maaliskuusta 2017 helmikuuhun 2018 sukupuolen ja iän mukaan (N=801)

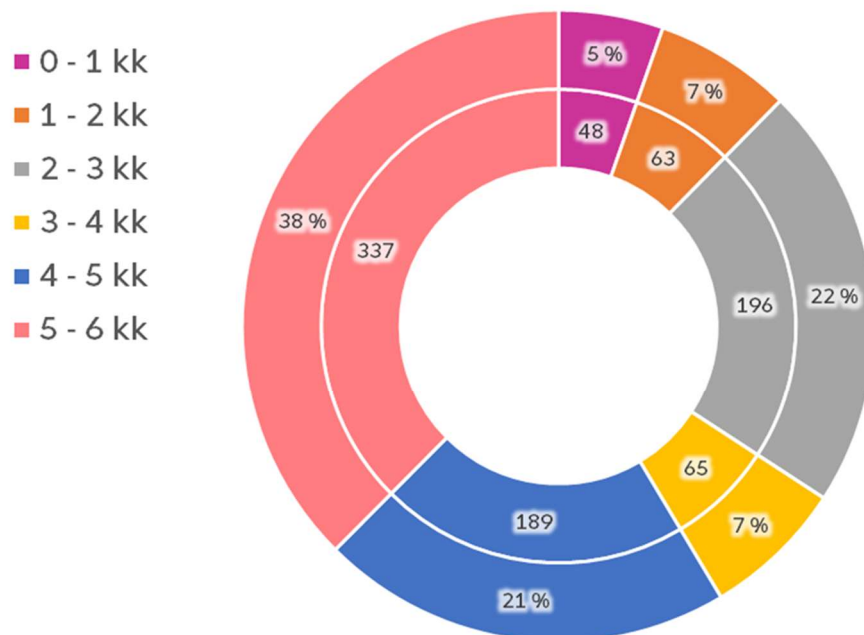

Kaavio 21. (Työkokeilu / sujo-data) [linkki takaisin]
Helsingissä päättyneet työkokeilut maaliskuusta 2017 helmikuuhun 2018: työkokeilijoiden äidinkieli (N=801)

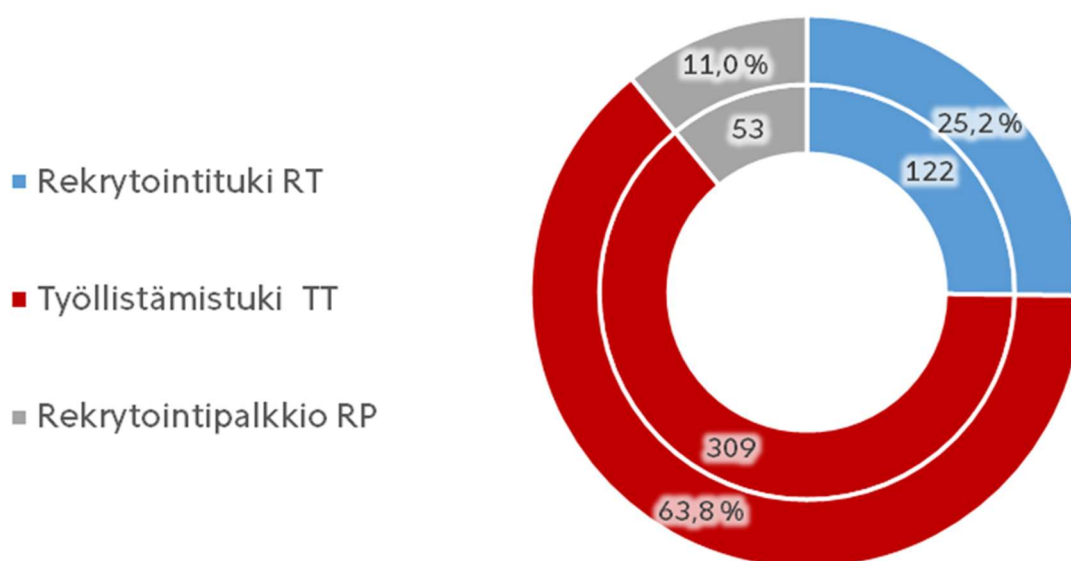
Kaavio 22. (Työkokeilu / sujo-data) [linkki takaisin]

**Maaliskuun 2017 ja helmikuun 2018 välillä päättyneiden
työkokeilujaksojen kesto Helsingissä (N=898)**
(saman henkilön ketjutettuja jaksoja ei laskettu yhdeksi jaksoksi)

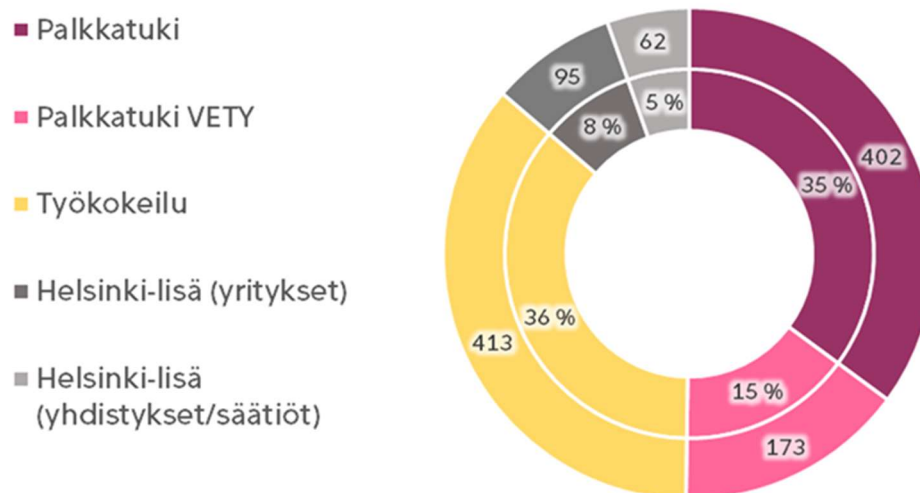
Kaavio 23. (HKI-lisä / kanslian data) [linkki takaisin]

Helsinki-lisän tukimuodot (N=484)

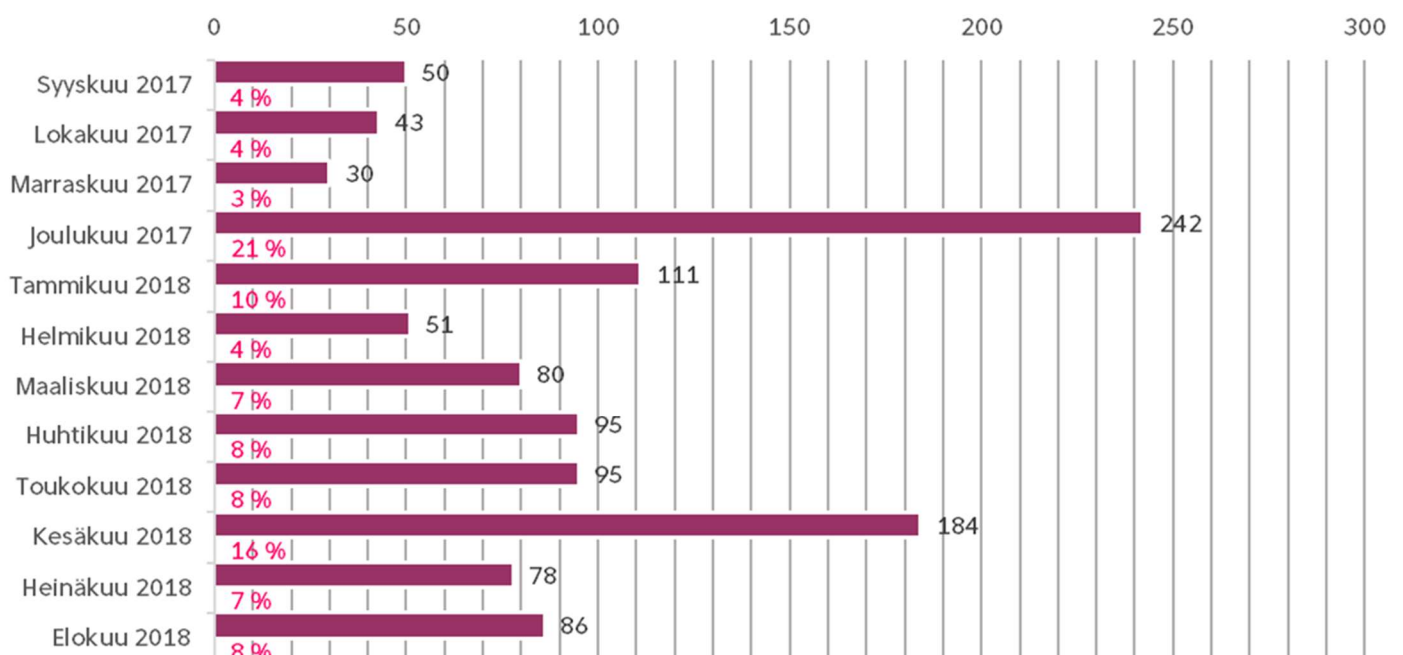
Kaavio 24. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

1. Työllistämistoimenpiteet ja palvelut, joihin puhelimitse tavoitetut henkilöt (N=1145) olivat osallistuneet Helsingissä maaliskuun 2017 ja helmikuun 2018 välisenä aikana

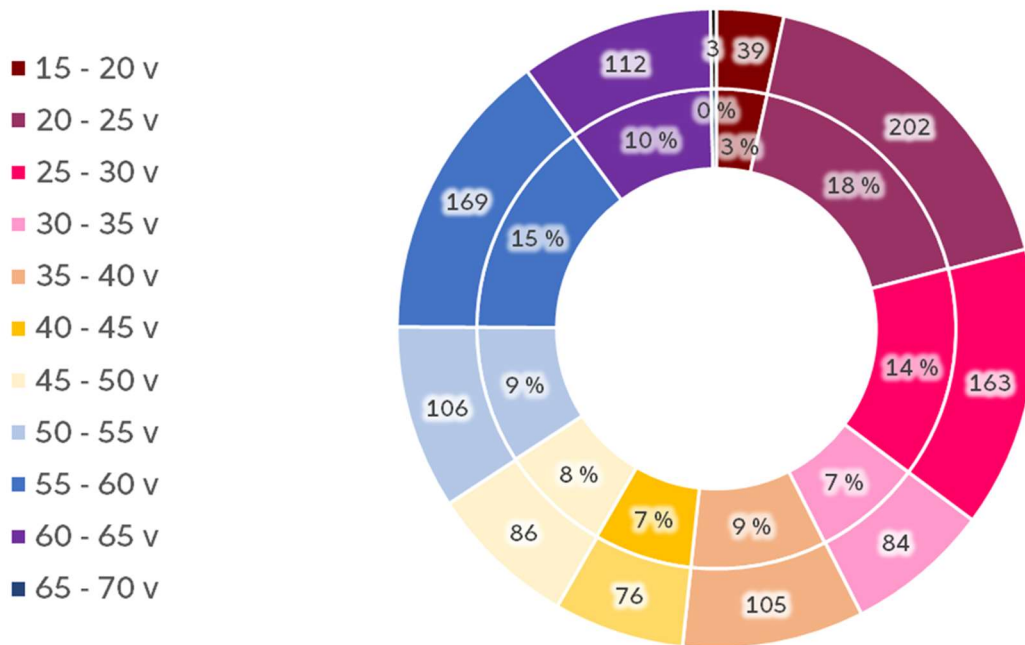
Kaavio 25. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

2. Tavoitettujen henkilöiden määrä kuukausittain ja osuus kaikista puhelimitse tavoitetuista (N=1145)

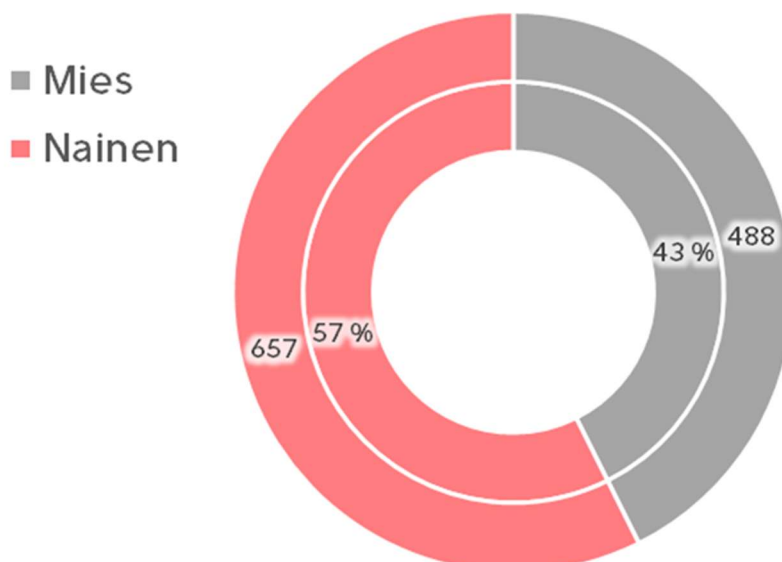
Kaavio 26. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

3. Puhelimitse tavoitettujen henkilöiden ikäjakauma (N=1145)

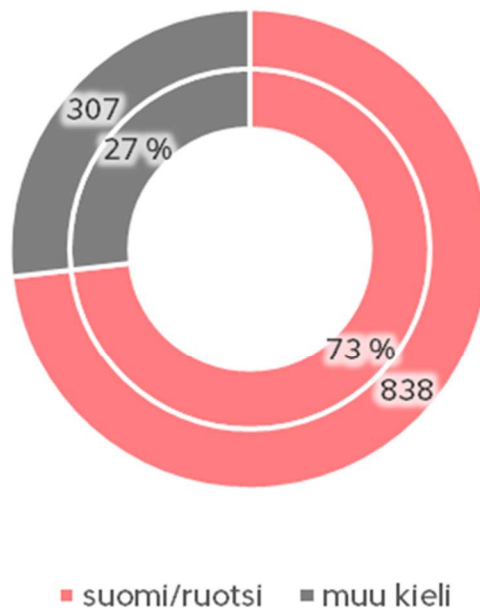
Kaavio 27. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

4. Puhelimitse tavoitetut henkilöt sukupuolen mukaan (N=1145)

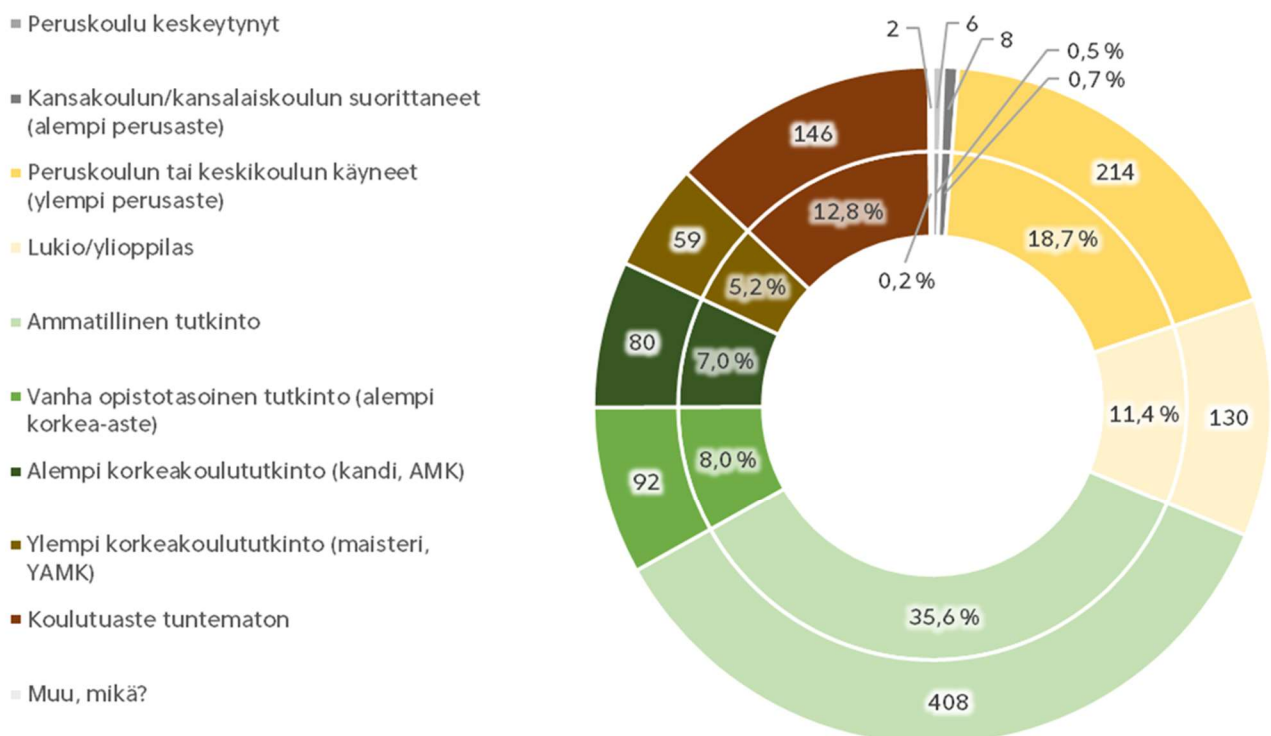
Kaavio 28. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

5. Puhelimitse tavoitetut henkilöt äidinkielen mukaan (N=1145)

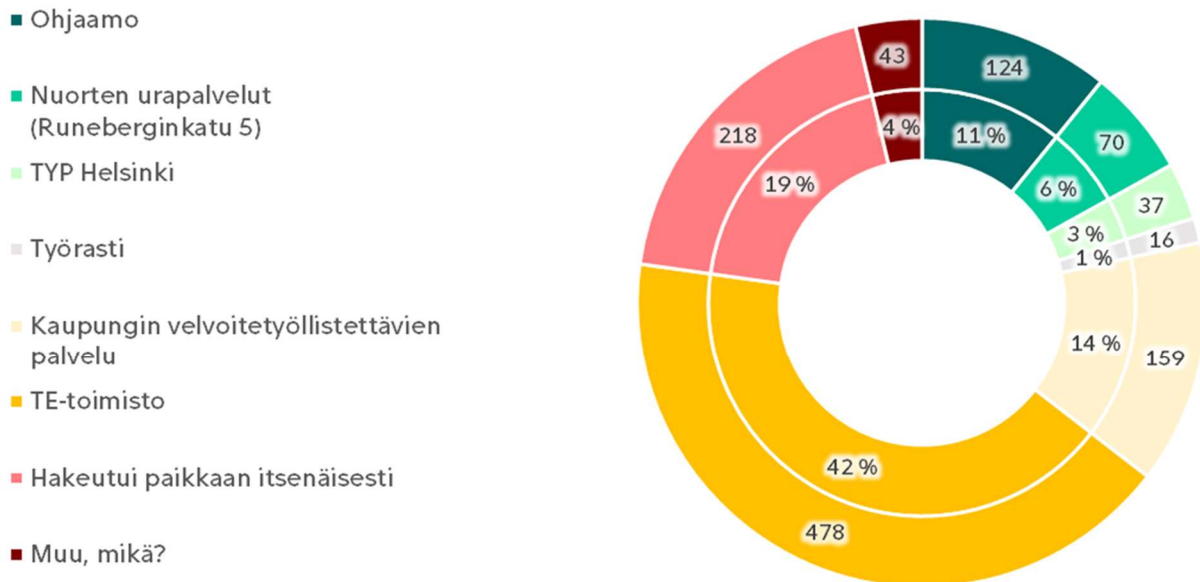
Kaavio 29. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

7. Puhelimitse tavoitettujen henkilöiden (N=1145) koulutustausta

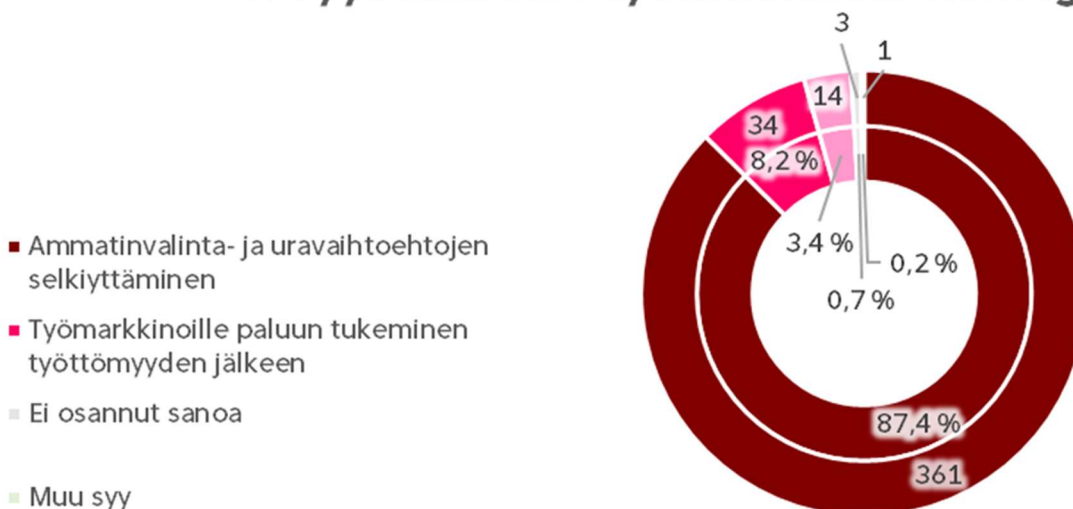
Kaavio 30. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

8. Mistä puhelitse tavoitetut henkilöt (N=1145) olivat saaneet tiedon työpaikastaan, jossa he olivat työkokeilussa, palkkatuella tai Helsinki-lisällä?

Kaavio 31. (Työkokeilu / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

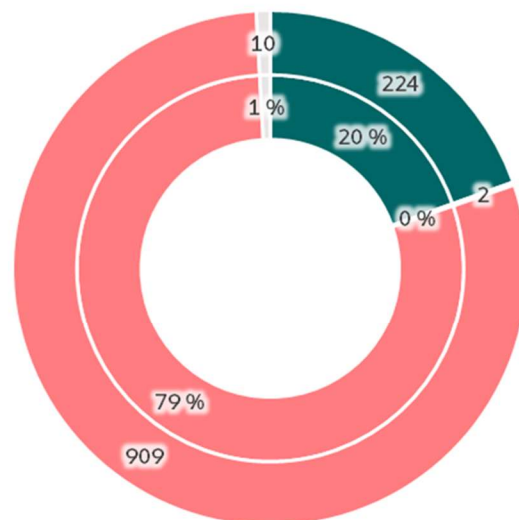
9. Syyt hakeutua työkokeiluihin Helsingissä (N=413)

Kaavio 32. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

10. Olivatko puhelimitse tavoitetut henkilöt (N=1145) osallistuneet Helsingin kaupungin maksamiin koulutuksiin/kursseille/osaamisen tunnistamiseen?

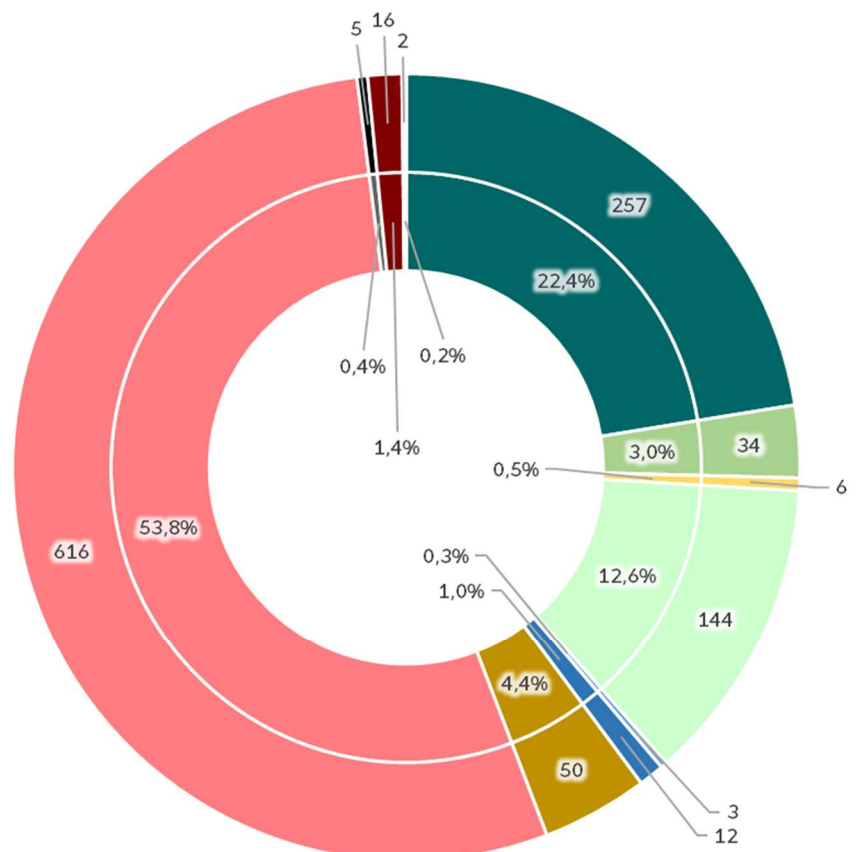
- kyllä, kaupungin järjestämään lyhytkoulutukseen (korttikoulutus tai suomen kielen kurssi)
- kyllä, oppisopimusorientaatioon tai maksettuun koulutukseen muualla
- eivät osallistuneet
- eivät osanneet sanoa

Kaavio 33a. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

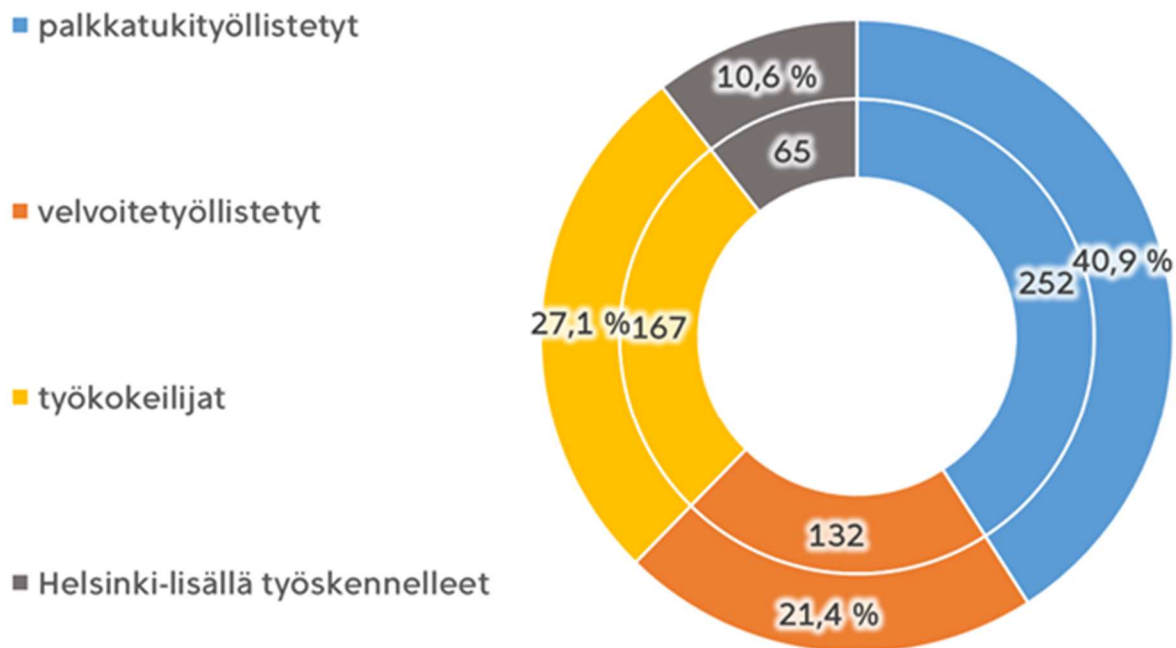
11. Puhelimitse tavoitettujen henkilöiden (N=1145) tilanne kuusi kuukautta sen jälkeen, kun työllistämistoimenpide tai palvelu päättyi

- Päätömisesti palkkatyössä tai yrittäjänä
- Sivutoimisessa työssä; osa-aika-, freelance- tai keikkaluonteinen työ (tai sivutoiminen yrittäjä)
- Eläkkeellä
- Koulutuksessa
- Kuntouttavassa työtoiminnassa
- Sairauslomalla
- Työkokeilussa
- Työttömänä
- Varusmiespalveluksessa / siviilipalveluksessa
- Äitiyslomalla, vanhempain- tai hoitovapaalla
- Muu

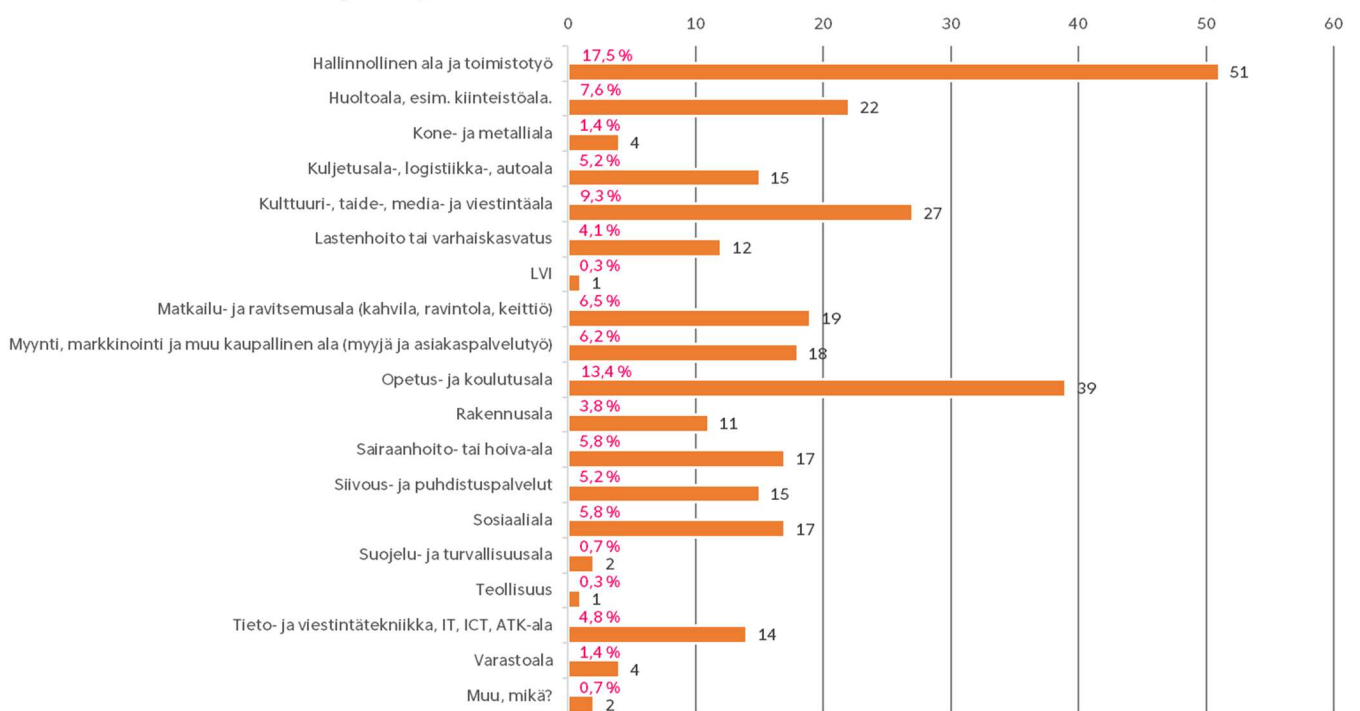
Kaavio 33b. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

11. Puhelimitse tavoitettujen henkilöiden tilanne kuusi kuukautta sen jälkeen, kun työllistämistoimenpide tai palvelu päättyi. Työttömät (N=616)

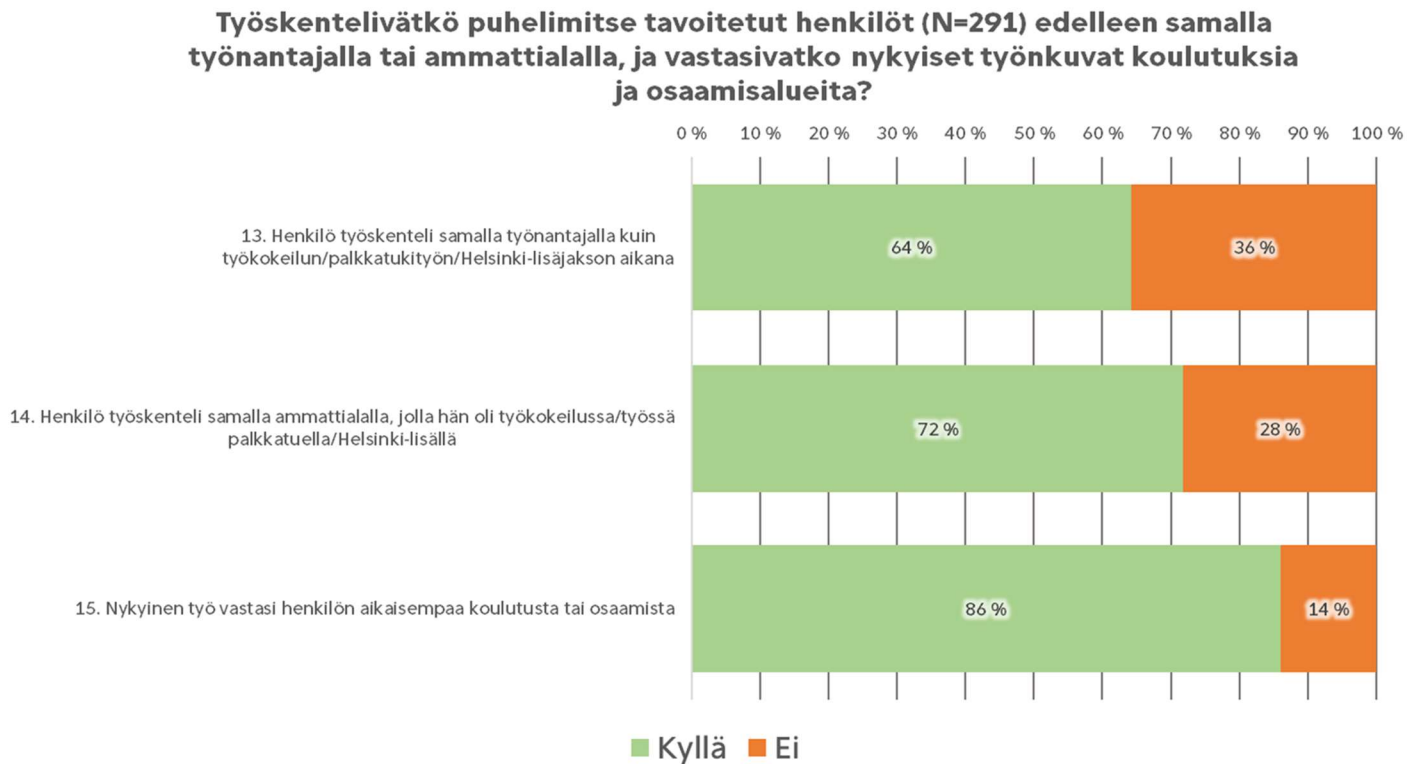

Kaavio 34. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

12. Minkä alan työssä puhelimitse tavoitettu henkilö oli haastatteluhetkellä? (N=291)

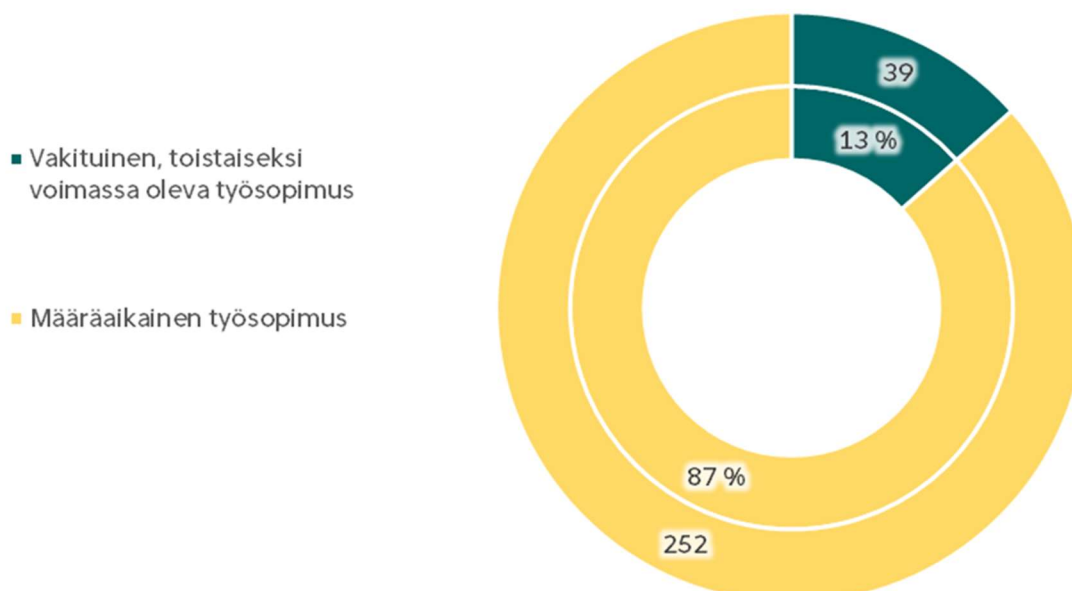

Kaavio 35. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

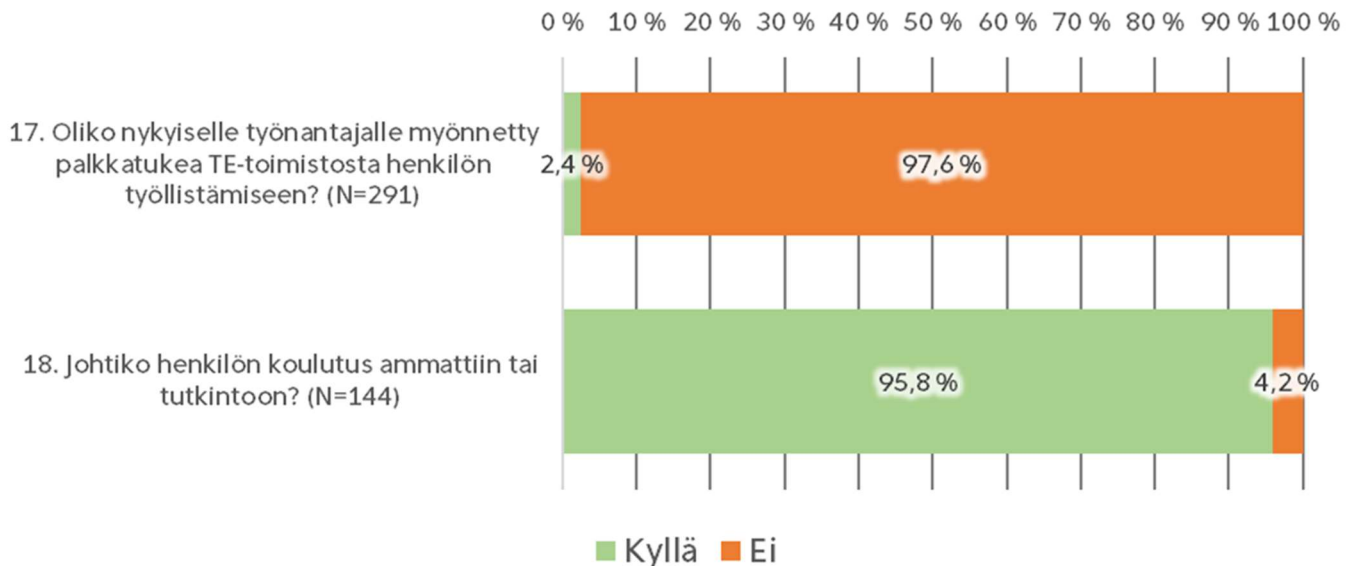
Kaavio 36. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

16. Puhelimitse tavoitettujen henkilöiden (N=291) työsopimusten luonteet haastatteluhetkellä

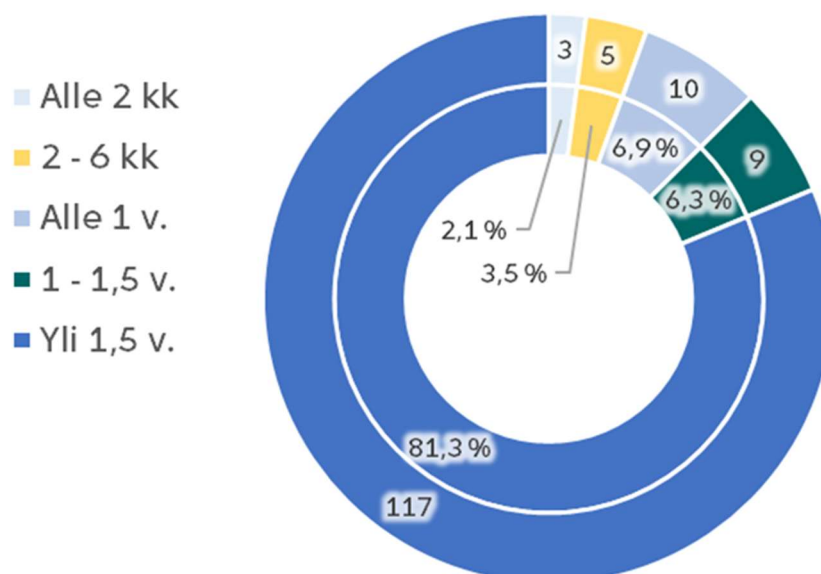
Kaavio 37. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

Oliko haastateltavien työnantajille myönnetty palkkatukea ja johtivatko henkilöiden koulutukset ammatteihin tai tutkintoihin?

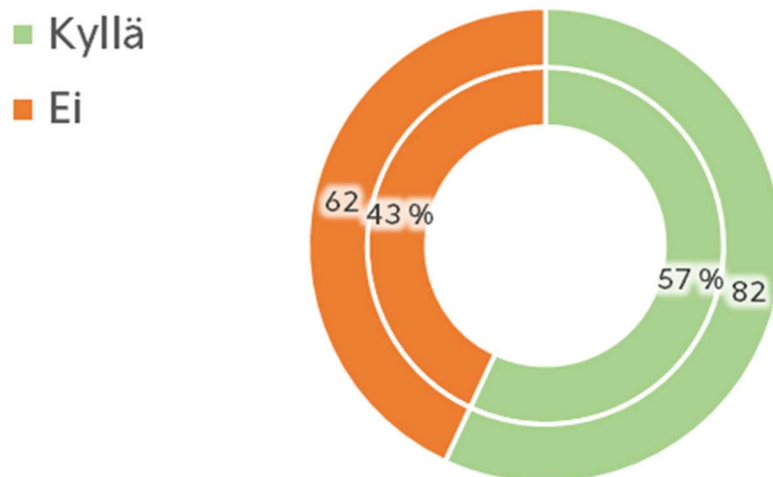
Kaavio 38. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

19. Puhelimitse tavoitettujen henkilöiden (N=144) koulutusten pituudet

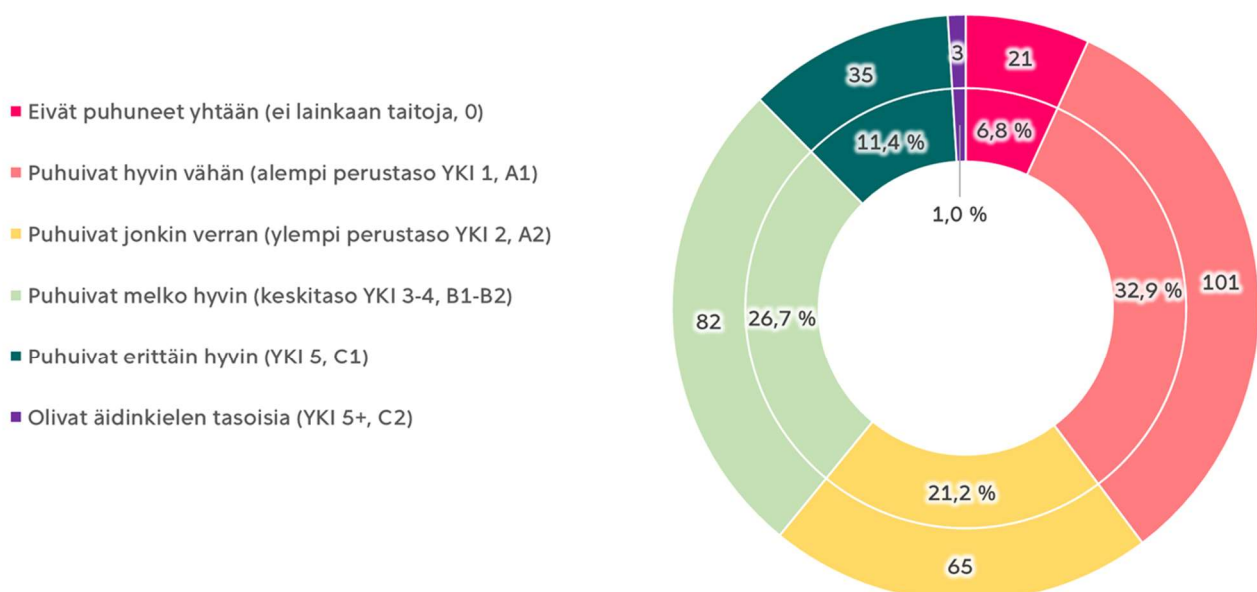
Kaavio 39. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

20. Liittyivätkö puhelimitse tavoitettujen henkilöiden (N=144) koulutukset aloihin, joilla he olivat töissä (työkokeilussa, palkkatuella tai Helsinki-lisällä)?

Kaavio 40. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

21. Miten hyvin haastateltavat (N=307) puhuivat suomea/ruotsia ja mikä oli heidän suomen kielen taitotasonsa?

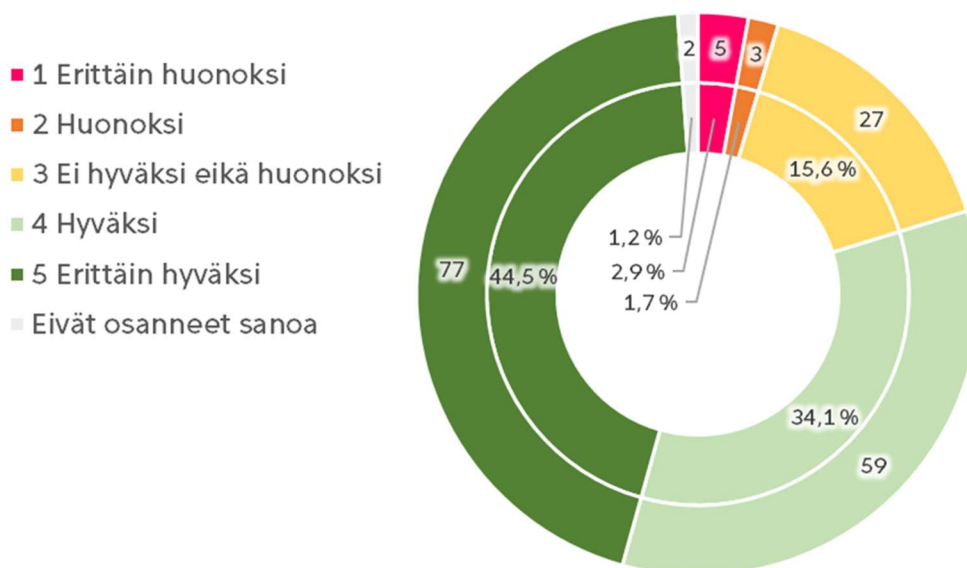
Kaavio 41. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

22. Oliko haastateltujen velvoitetyöllistettävien (N=173) tavoitteena olla vielä töissä / palata työelämään vai siirtyä eläkkeelle?

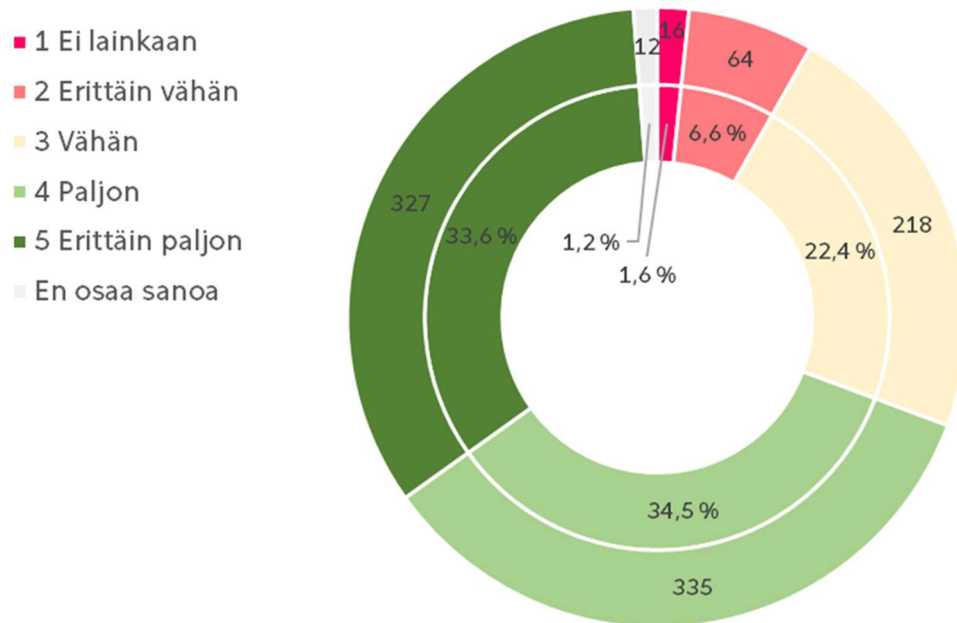
Kaavio 42. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

23. Kuinka mieluisaksi tai hyödylliseksi haastateltavat (N=173) kokivat velvoitetyöjaksonsa asteikolla 1-5?

Kaavio 43. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

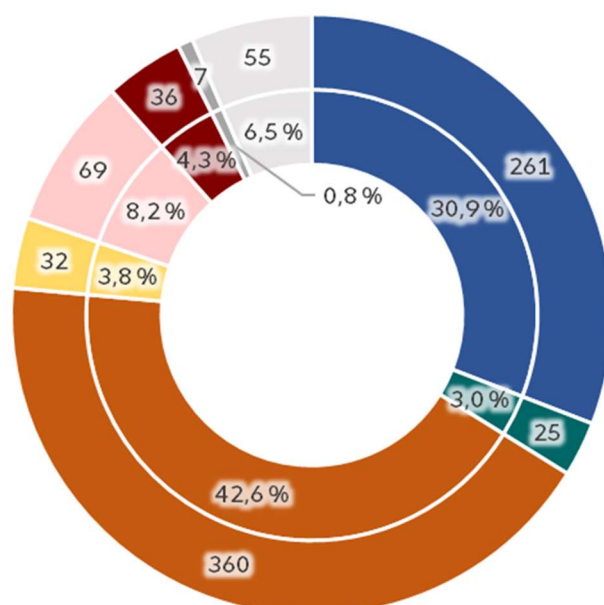
24. Kuinka paljon työjaksoista oli hyötyä haastateltavien (N=972) omien tavoitteiden ja jatkosuunnitelmien selkiyttämisisä tai osaamisalueiden kehittymisissä?

Kaavio 44. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

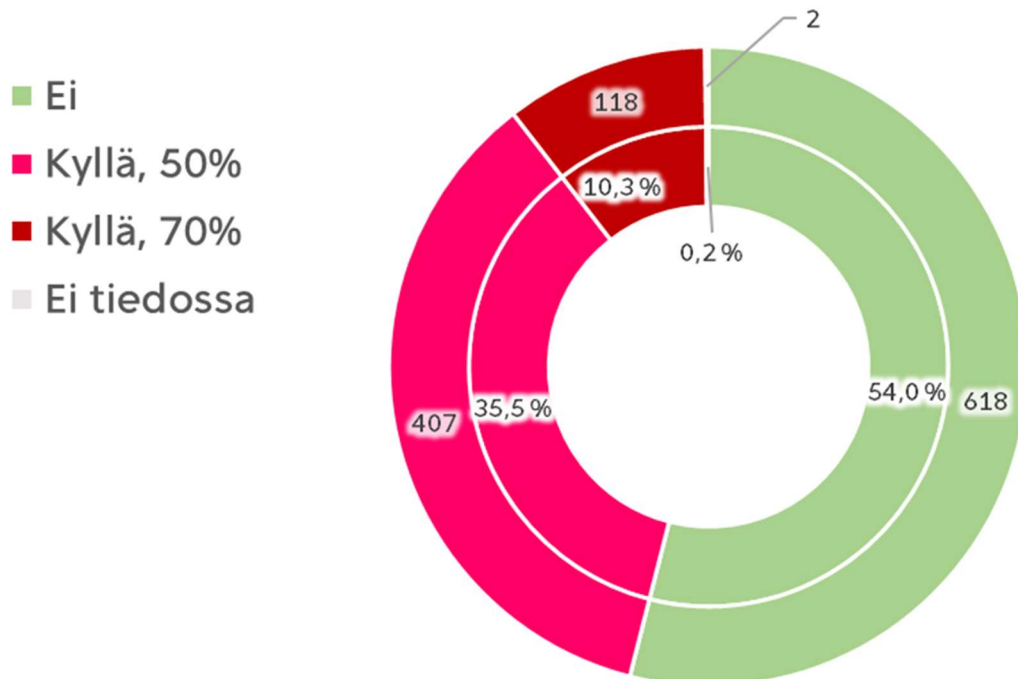
25. Mitä etuutta henkilöt saivat haastatteluhetkellä? (N=845)

- Ansiosidonnainen päiväraha (KASSA)
- Peruspäiväraha (KELA)
- Työmarkkinatuki (KELA)
- Pelkkä toimeentulotuki (KELA)
- Opintotuki (KELA)
- Ei lainkaan tuloja
- En halua vastata
- En osaa sanoa

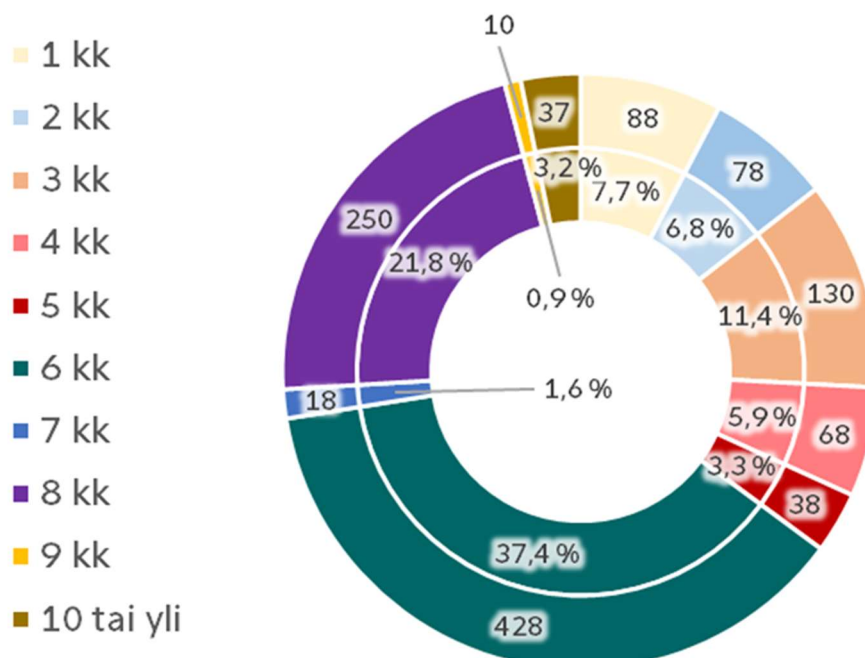
Kaavio 45. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

26. Olivatko haastateltavat (N=1145) haastatteluhetkellä työmarkkinatuen kuntaosuudella?

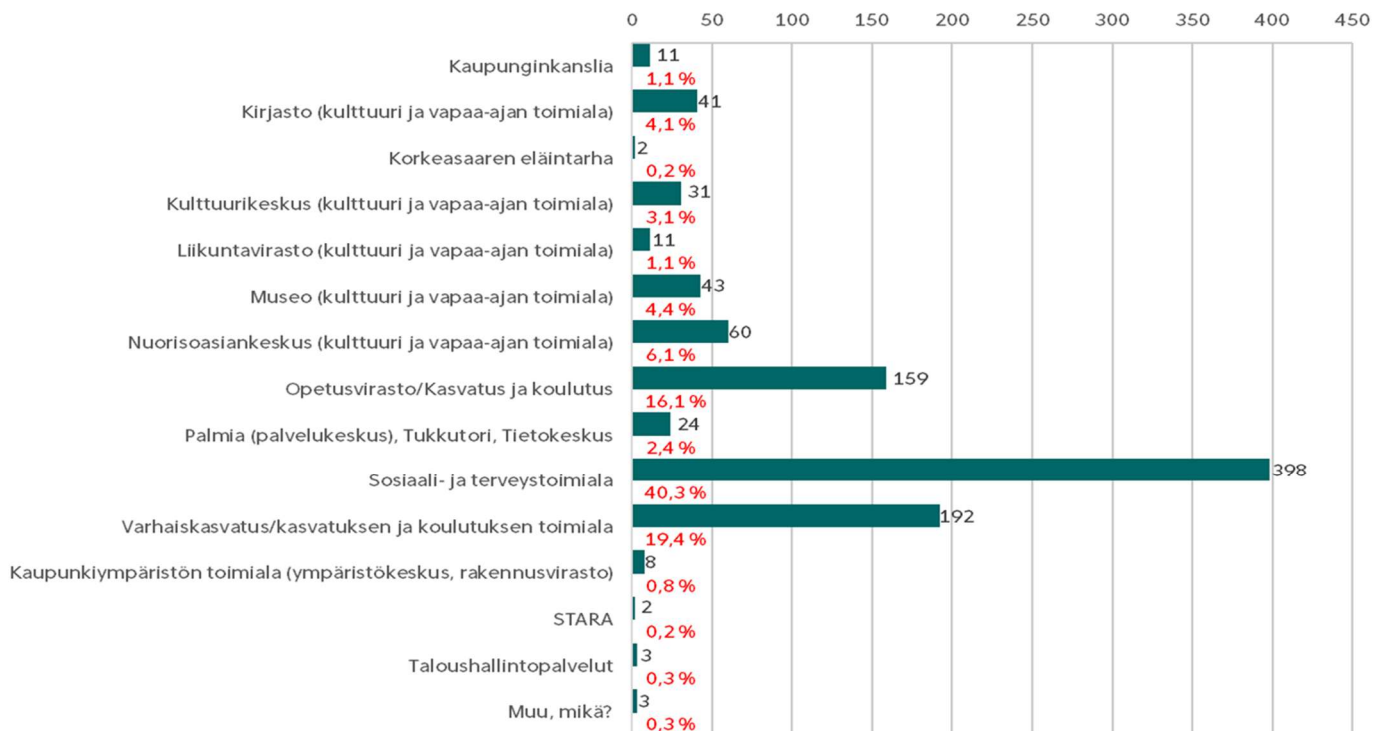
Kaavio 46. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

27. Työsuhteiden/kokeilujen kesto kokonaisina kuukausina haastateltavien (N=1145) mukaan

Kaavio 47. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

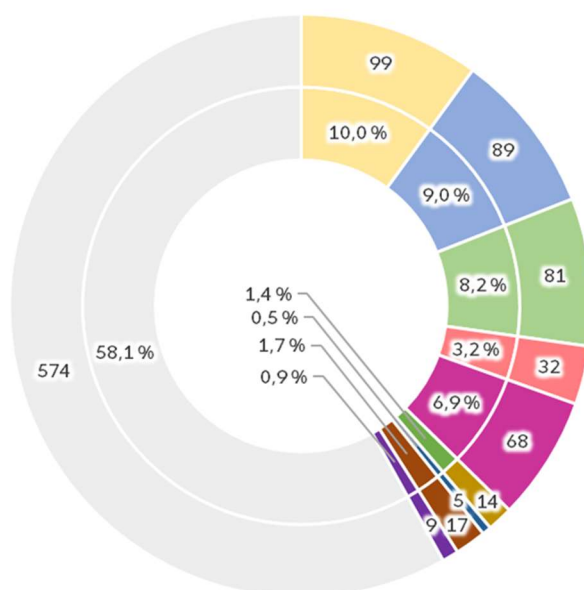
28. Haastateltavien (N=988) ilmoittama työkokeilun tai palkkatukityön paikka (virasto/toimiala/liikelaitos)

Kaavio 48. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

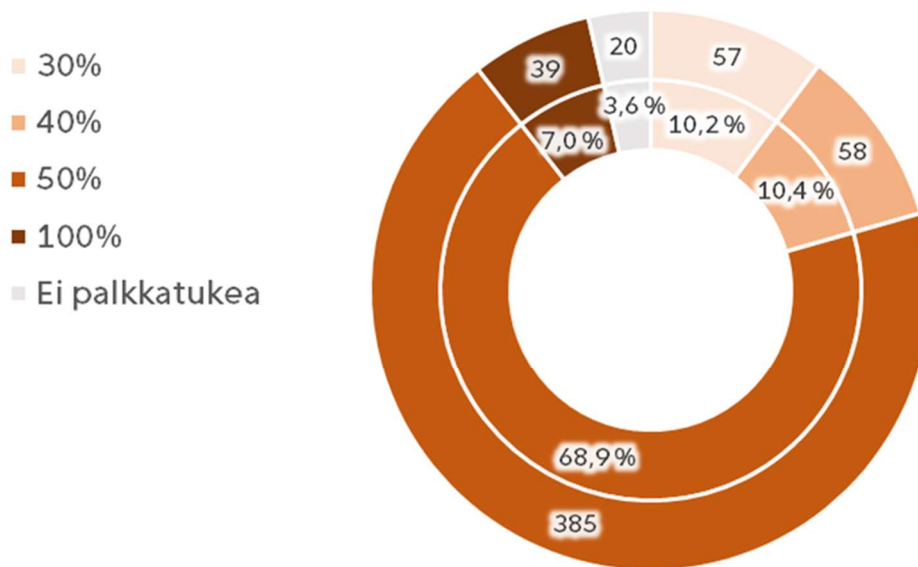
29. Mitä nimikkeitä haastateltavilla (N=988) oli heidän työsuhteidensa aikana?

- Erityisavustaja
- Hoitoapulainen
- Päiväkotiapulainen/leikkipuistoavustaja
- Hoitoavustaja/muu hoitoalan avustava tehtävä
- Ohjaaja
- Toimistosihteer
- Ruokapalvelutyöntekijä
- Assistentti
- Etuuskäsittelijä
- Jokin muu / ei mikään yllä mainituista

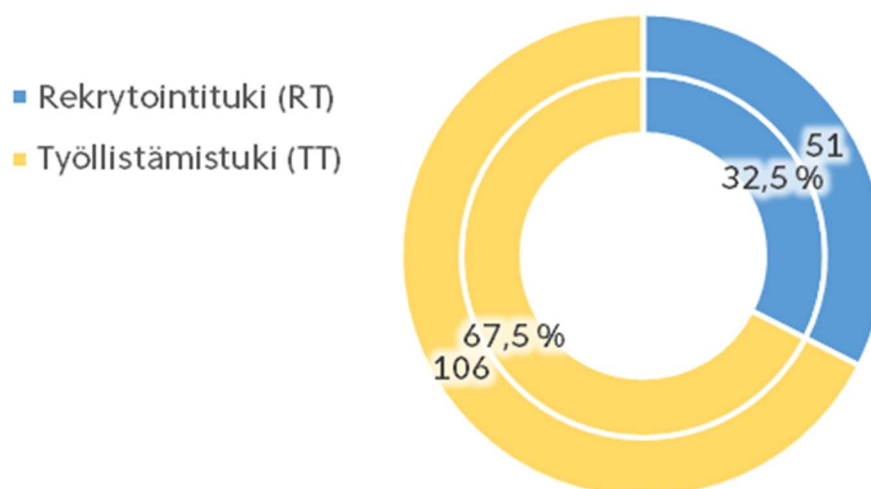
Kaavio 49. (Palkkatuki, työkokeilu ja HKI-lisä / puh.haast.data) [linkki takaisin]

30. Tavoitettujen henkilöiden (N=559) palkkatuen suuruus (Helsinkilisä/palkkatuki)?

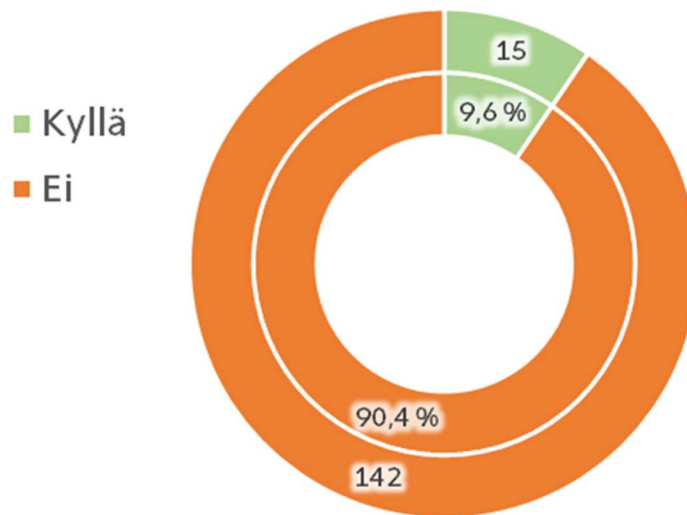
Kaavio 50. (HKI-lisä / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

31. Mikä oli tavoitettujen henkilöiden (N=157) tukimuoto Helsinki-lisällä?

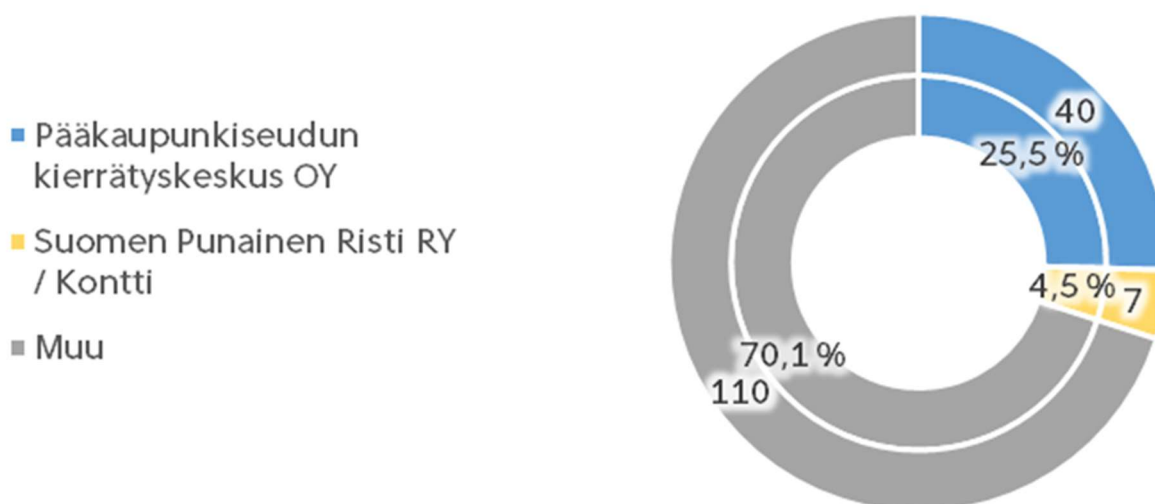
Kaavio 51. (Palkkatuki / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

32. Myönnettiinkö haastateltaville (N=157) palkkatukea vajaakuntoisuuden perusteella?

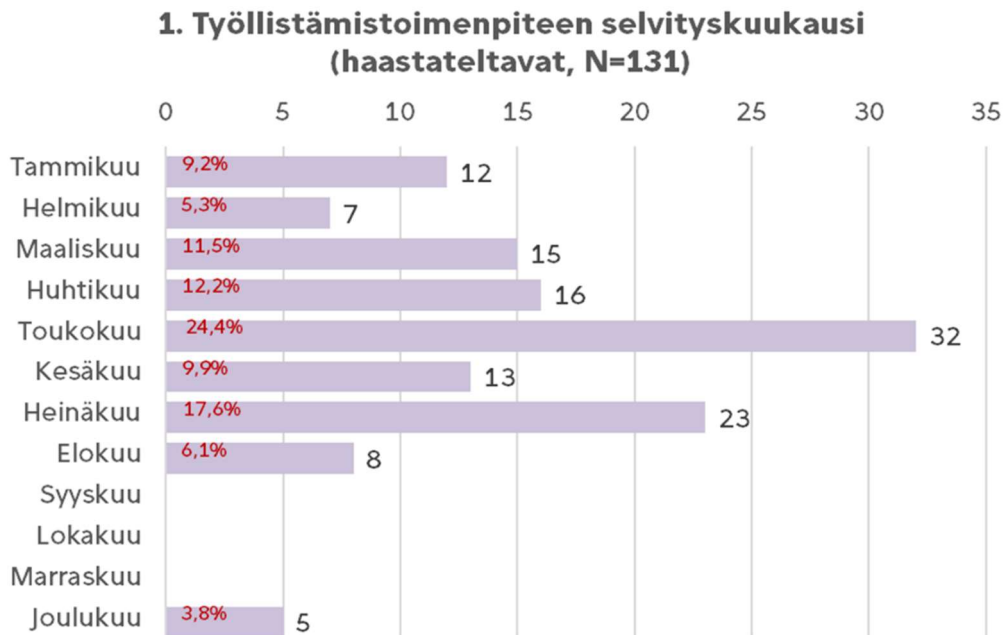

Kaavio 52. (HKI-lisä / puhelinhaastatteludata) [linkki takaisin]

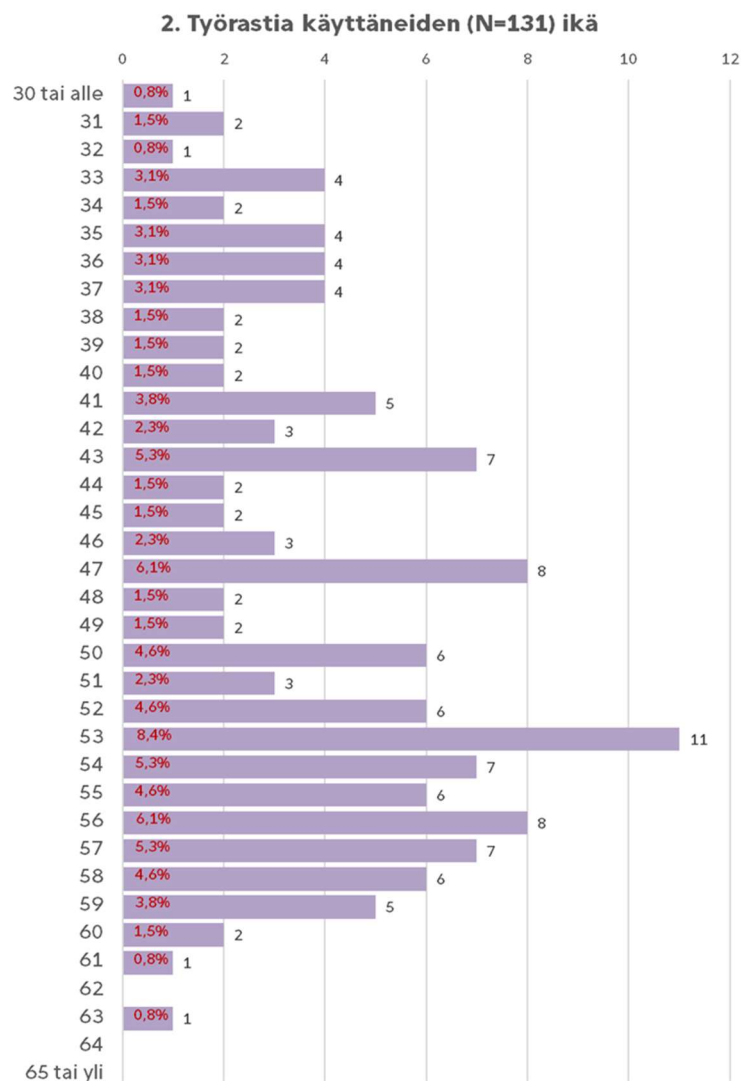
33. Mikä oli haastateltavien (N=157) Helsinki-lisän työpaikka?

Kaavio 53. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

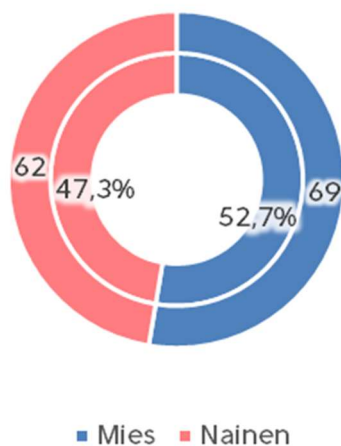

Kaavio 54. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

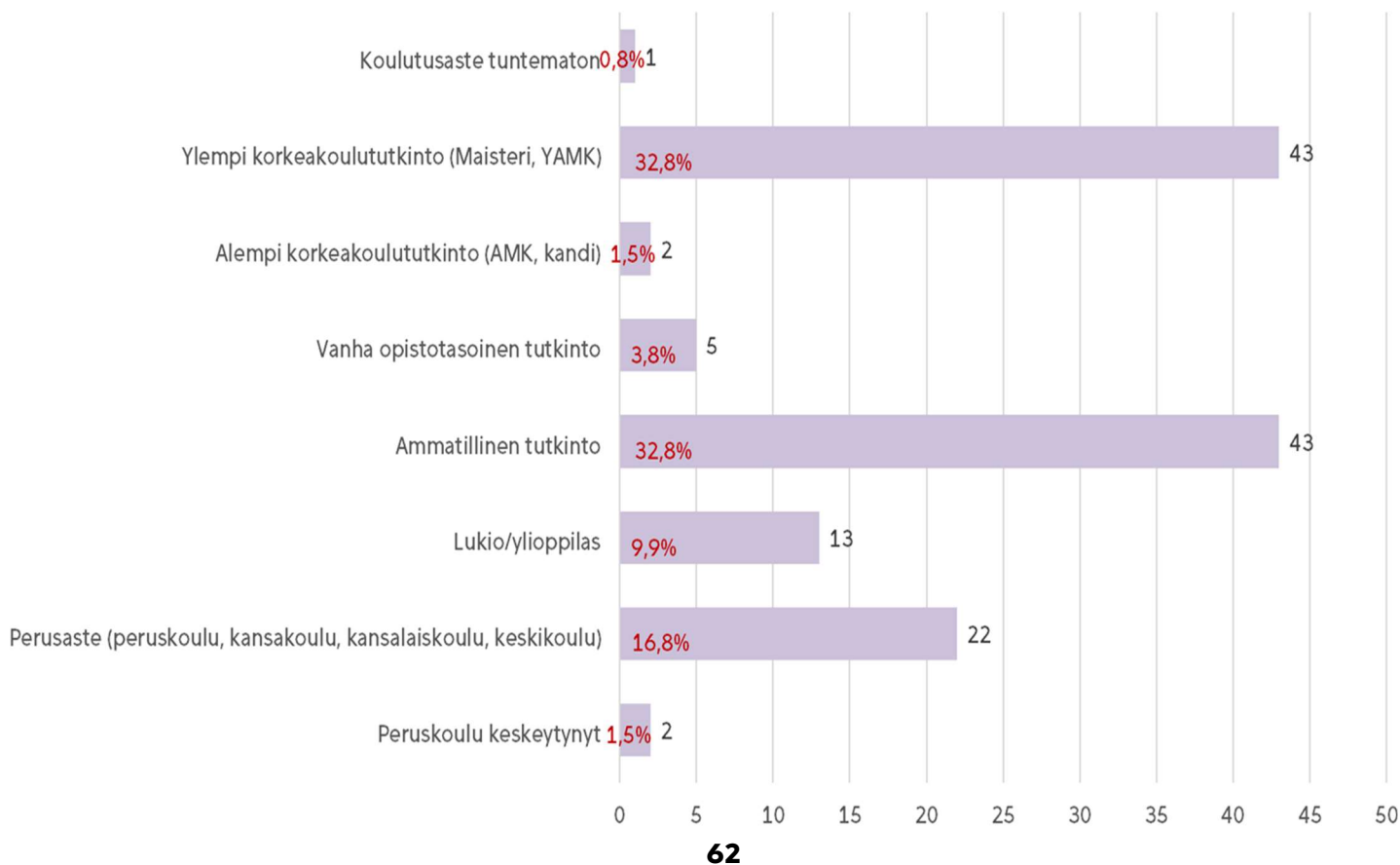
Kaavio 55. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

3. Työrastilaiset (N=131) sukupuolen mukaan

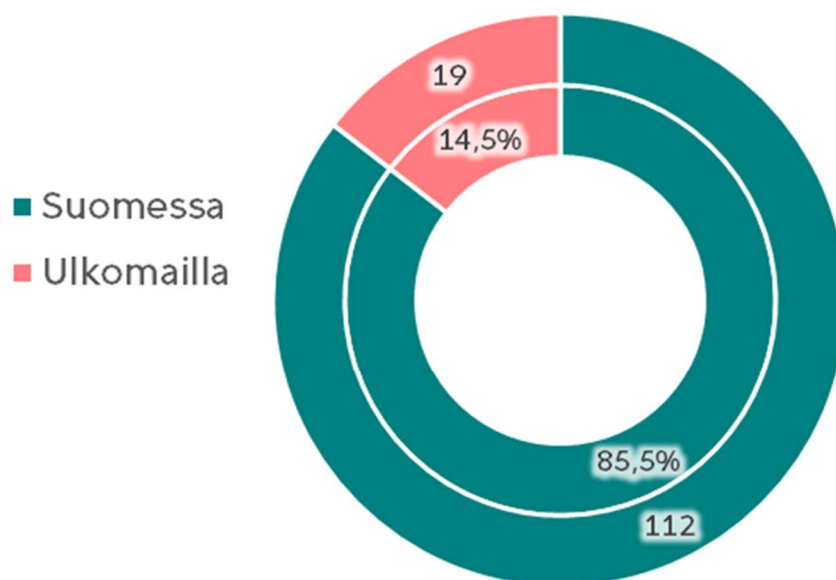
Kaavio 56. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

6. Työrastilaisten (N=131) koulutustausta

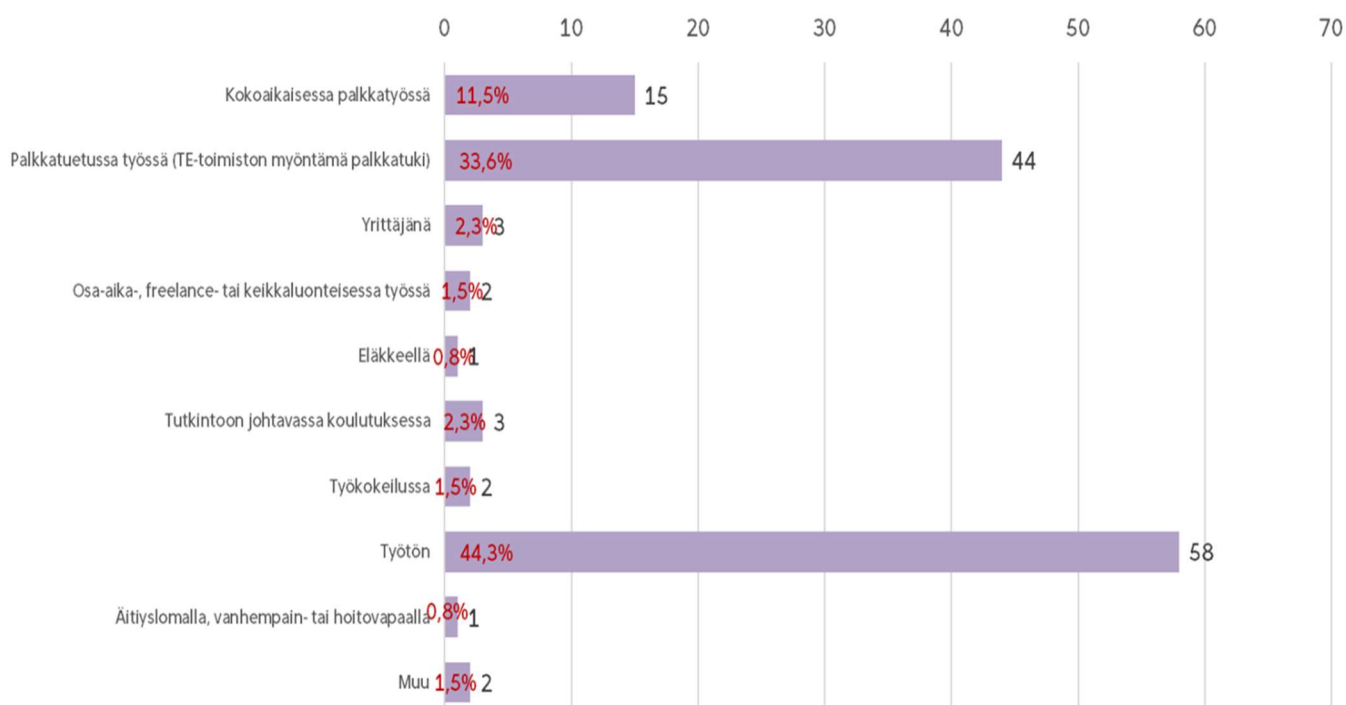
Kaavio 57. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

7. Olivatko työrastilaiset (N=131) suorittaneet opintonsa Suomessa vai ulkomailla?

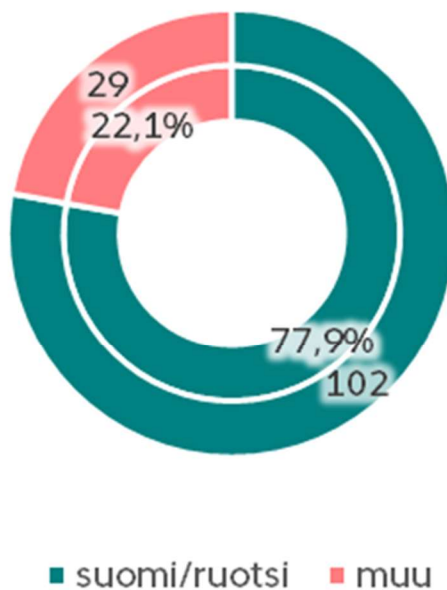
Kaavio 58. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

8. Työrastilaisten (N=131) tilanne haastatteluhetkellä

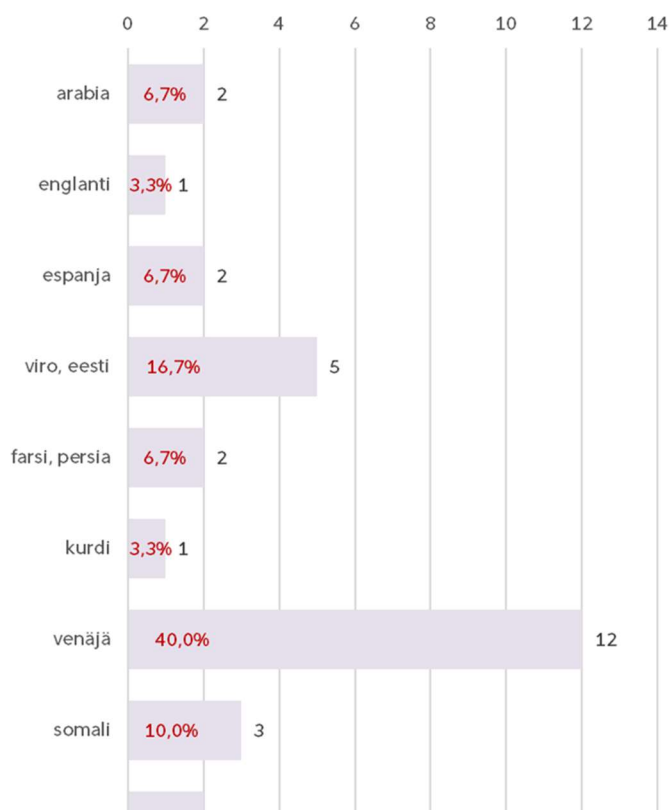
Kaavio 59. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

4. Työrastilaiset (N=131) äidinkielen mukaan

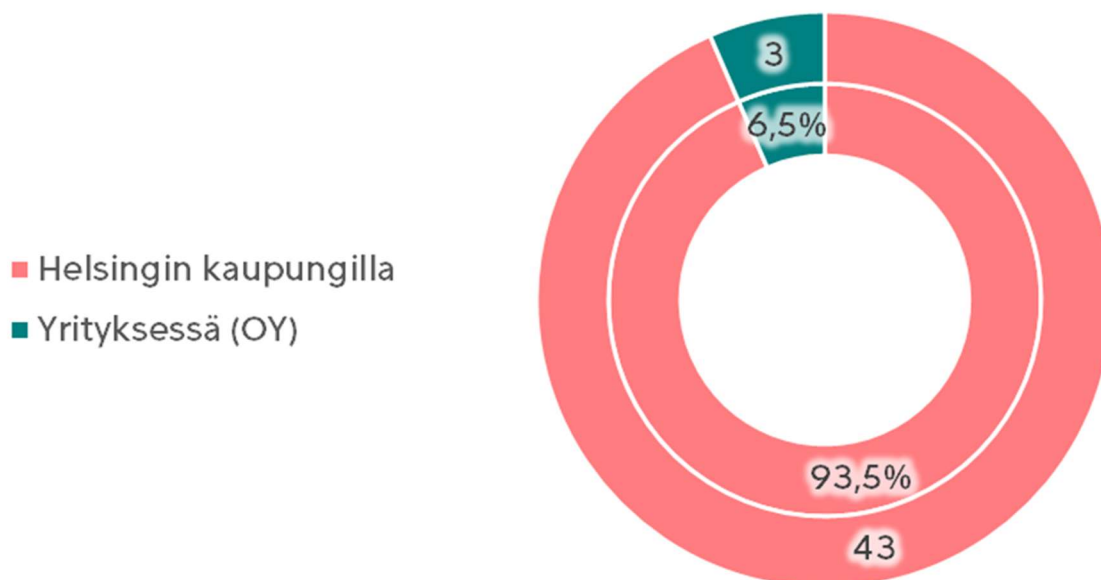
Kaavio 60. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

5. Työrastilaisten äidinkieli jos muu kuin suomi tai ruotsi (N=30)

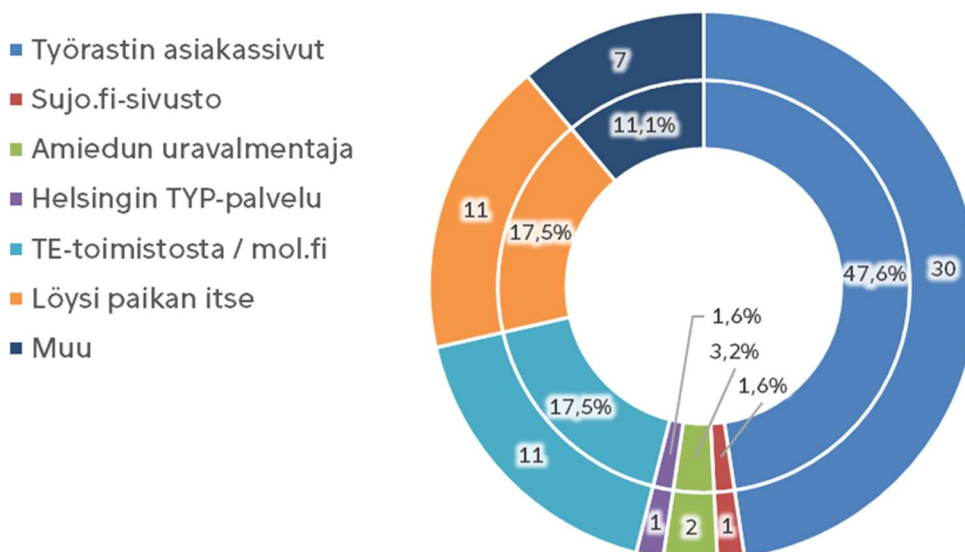
Kaavio 61. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

9. Työrastilaisten (N=46) työkokeilu- tai palkkatukipaikka

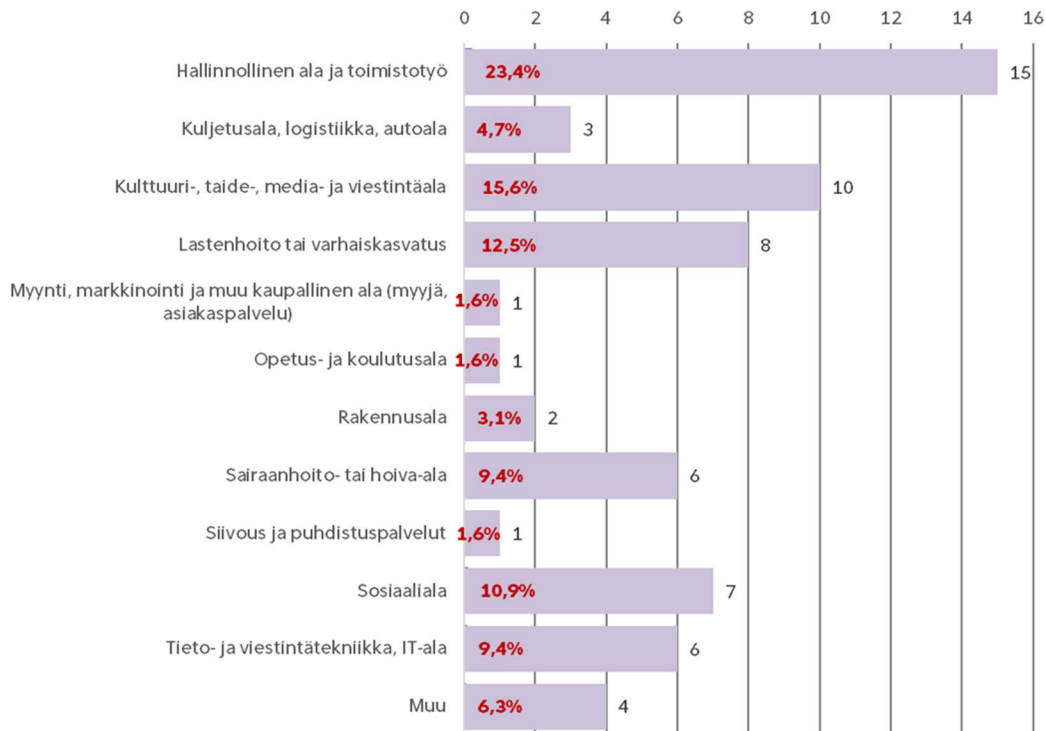
Kaavio 62. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

10. Mistä työrastilaiset saivat tietää nykyisestä työpaikastaan? N=131

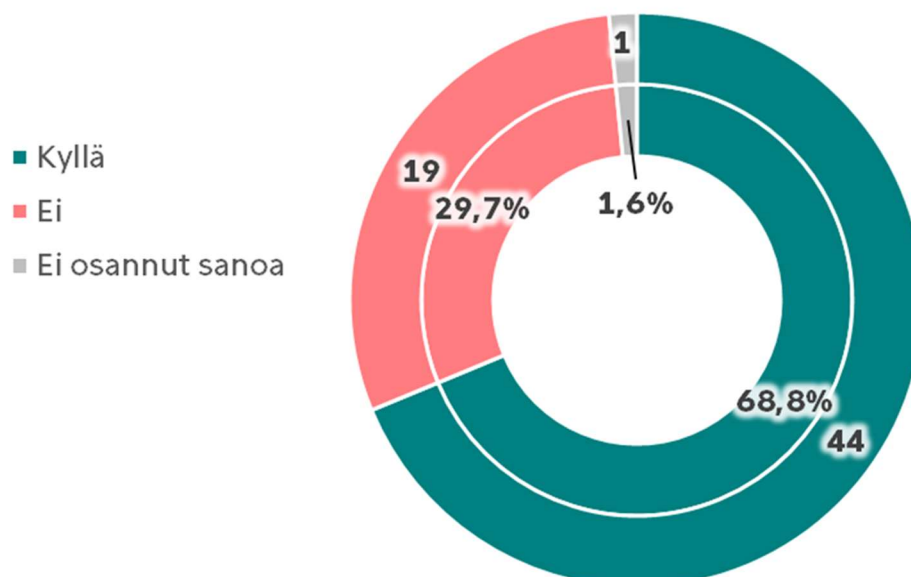
Kaavio 63. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

11. Minkä alan työtä Työrastia käyttäneet (N=64) tekivät haastatteluhetkellä?

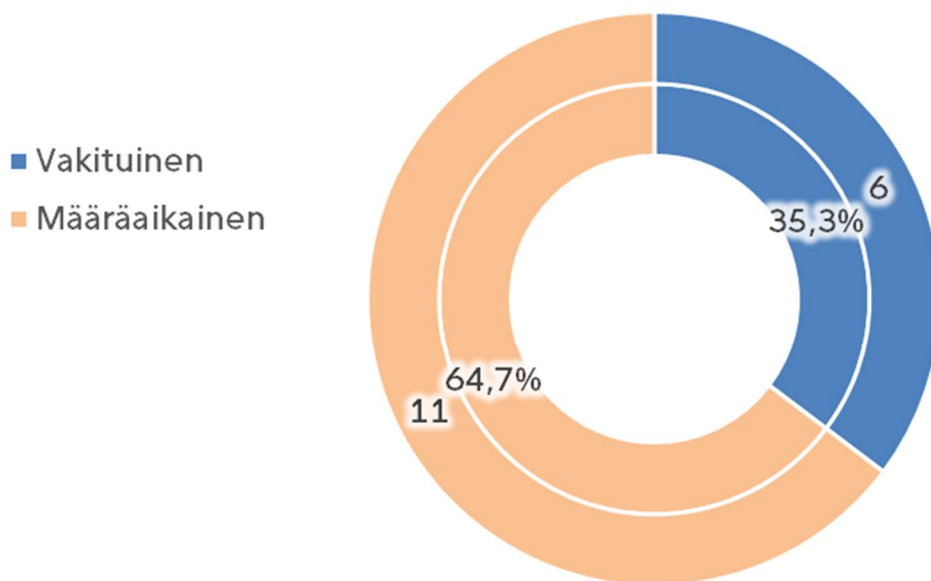
Kaavio 64. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

12. Vastasiko Työrastia käyttäneiden nykyinen työ aikaisempaa koulutusta tai osaamista? N=64

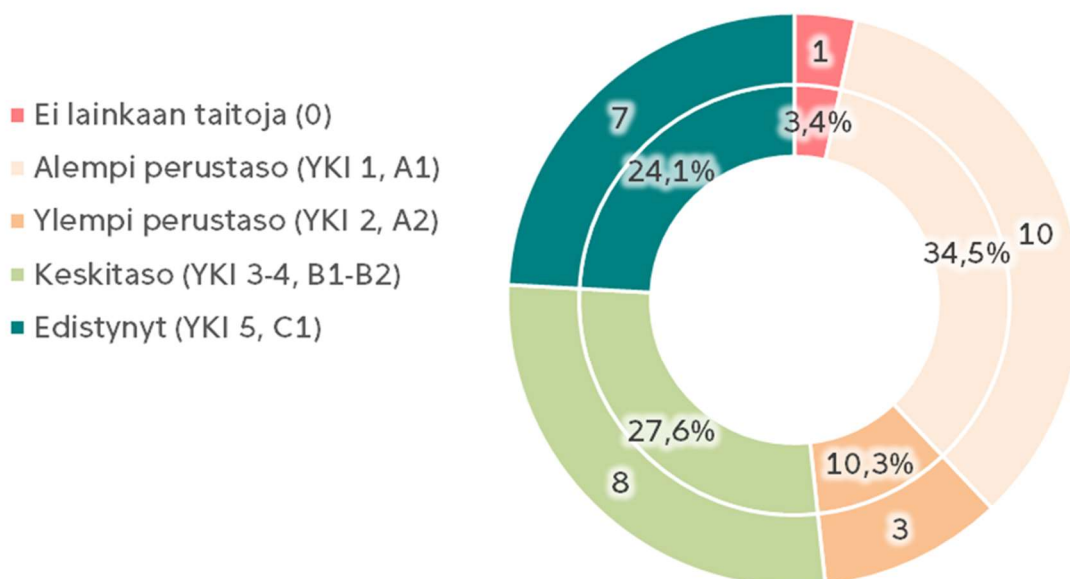
Kaavio 65. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

13. Olivatko haastateltavien (Työrastia käyttäneiden) työsuhteet vakituksia vai määräaikaista? N=17

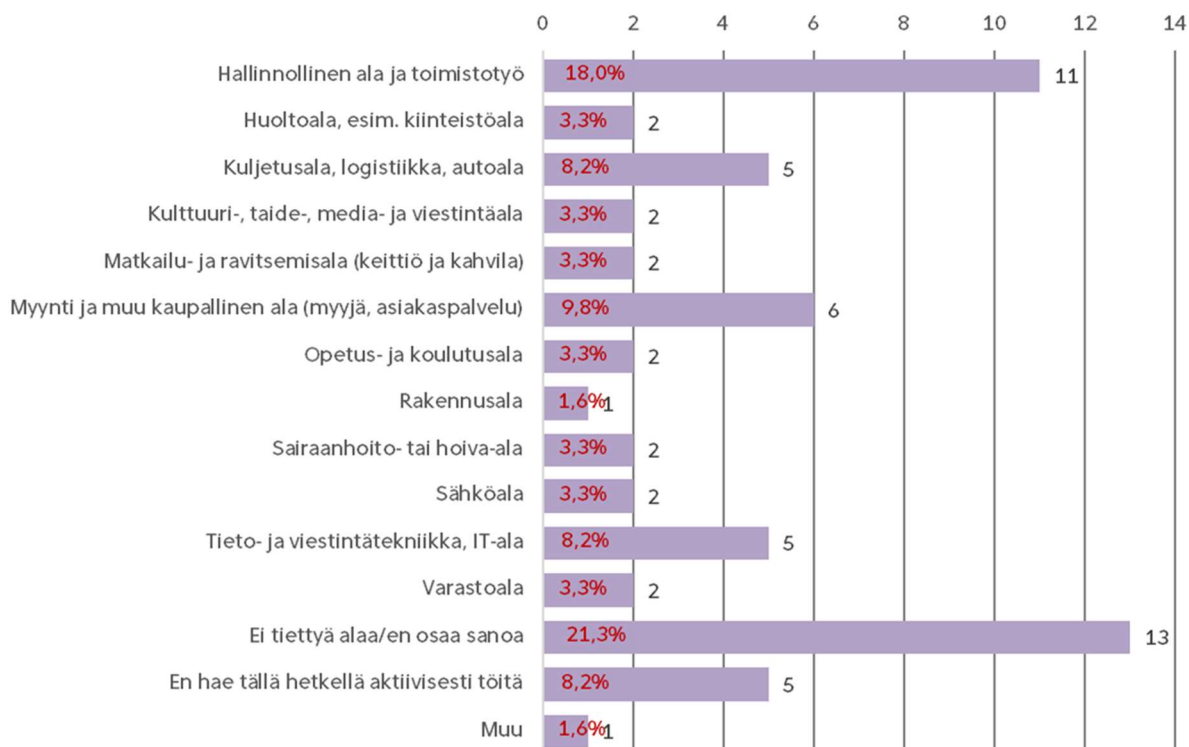
Kaavio 66. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

16. Työrastia käyttäneiden (N=29) suomen kielen taitotaso?

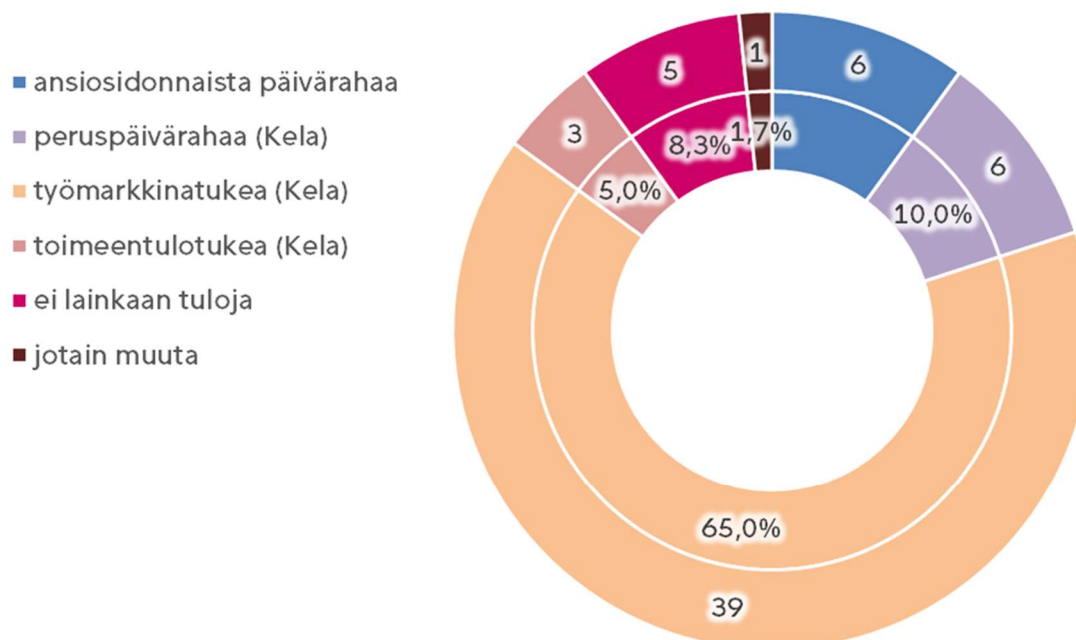
Kaavio 67. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

17. Minkä alan työtä Työrastia käyttäneet (N=61) hakivat haastatteluhetkellä tai mille alalle he olivat suuntautumassa tulevaisuudessa?

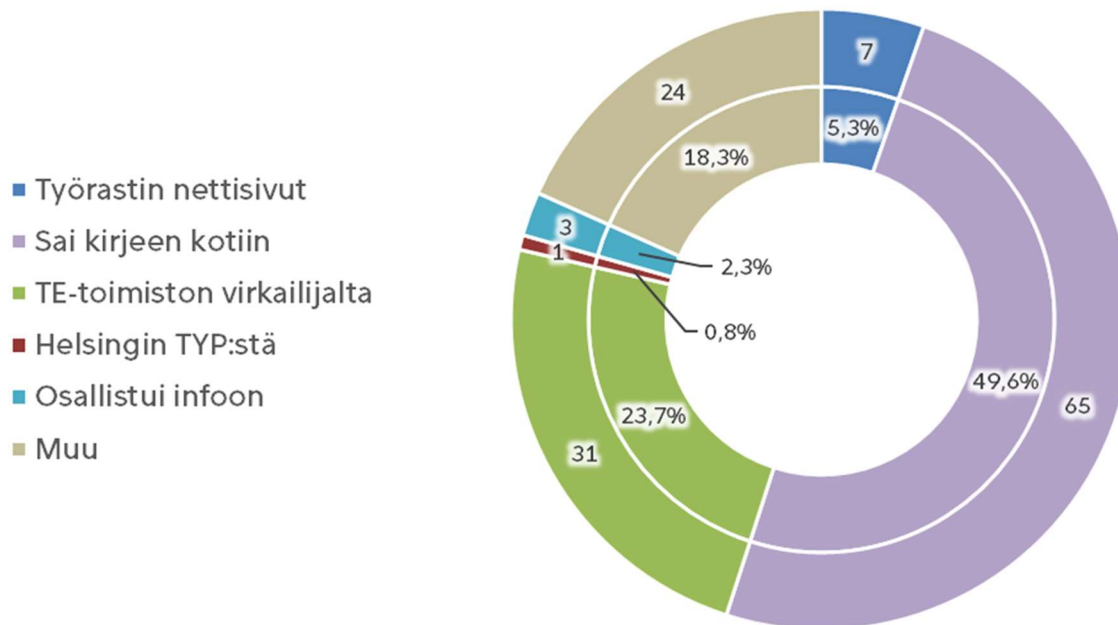
Kaavio 68. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

18. Mitä etuutta saivat ne työrastilaiset (N=60), jotka kertoivat olleensa haastatteluhetkellä työttömänä?

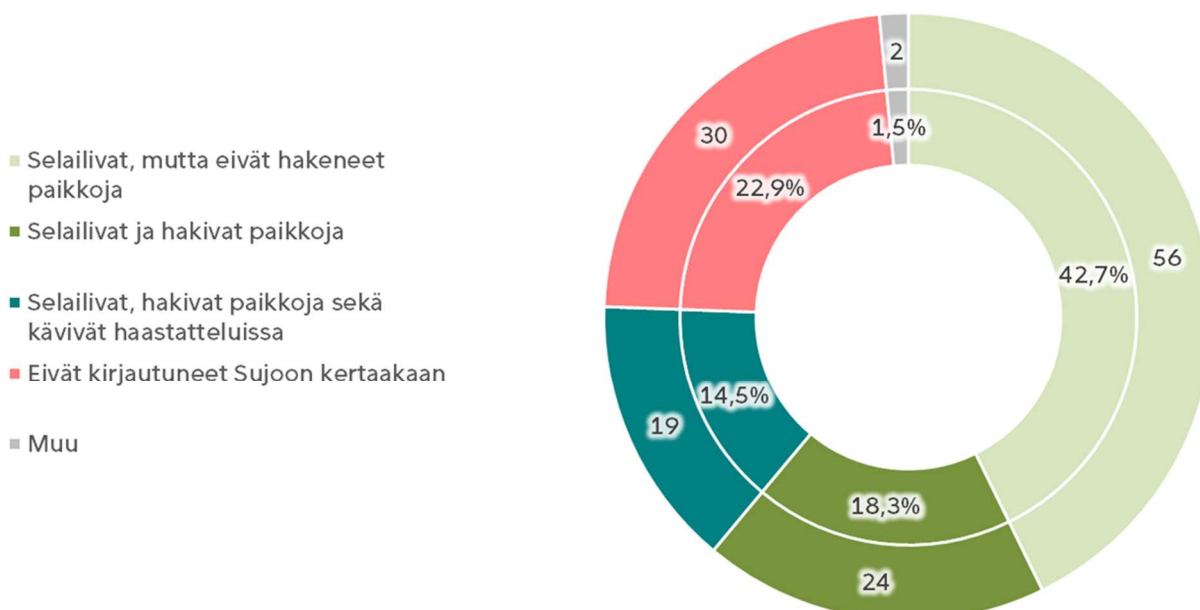
Kaavio 69. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

19. Mistä haastateltavat (N=131) saivat tietää Työrastista?

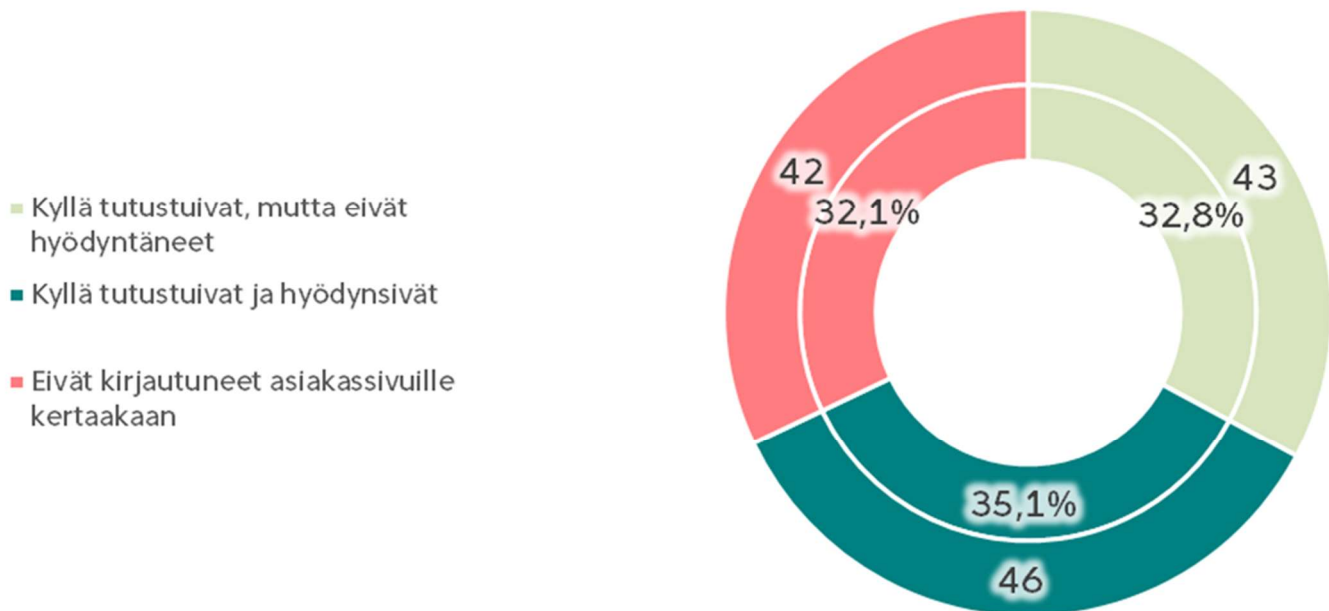
Kaavio 70. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

20. Selailivatko ja hakivatko työrastilaiset (N=131) Helsingin kaupungin työkokeilu- tai palkkatukipaikkoja sujo.fi-sivuston kautta?

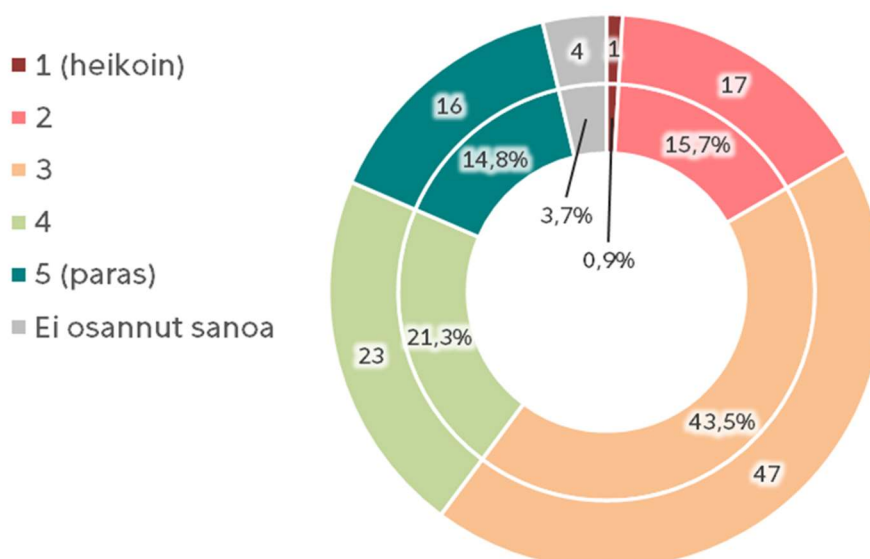
Kaavio 71. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

21. Olivatko haastateltavat (N=131) tutustuneet ja hyödyntäneet Työrastin asiakassivuilta (extranet) löytyneitä muita palveluita?

Kaavio 72. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

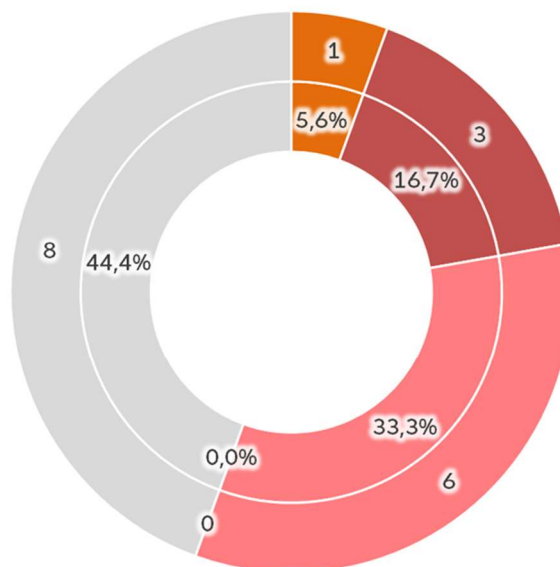
23. Kuinka hyödyllisiksi haastateltavat (N=108) kokivat Työrastin sähköiset palvelut (Sujo ja asiakassivut)?

Kaavio 73. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

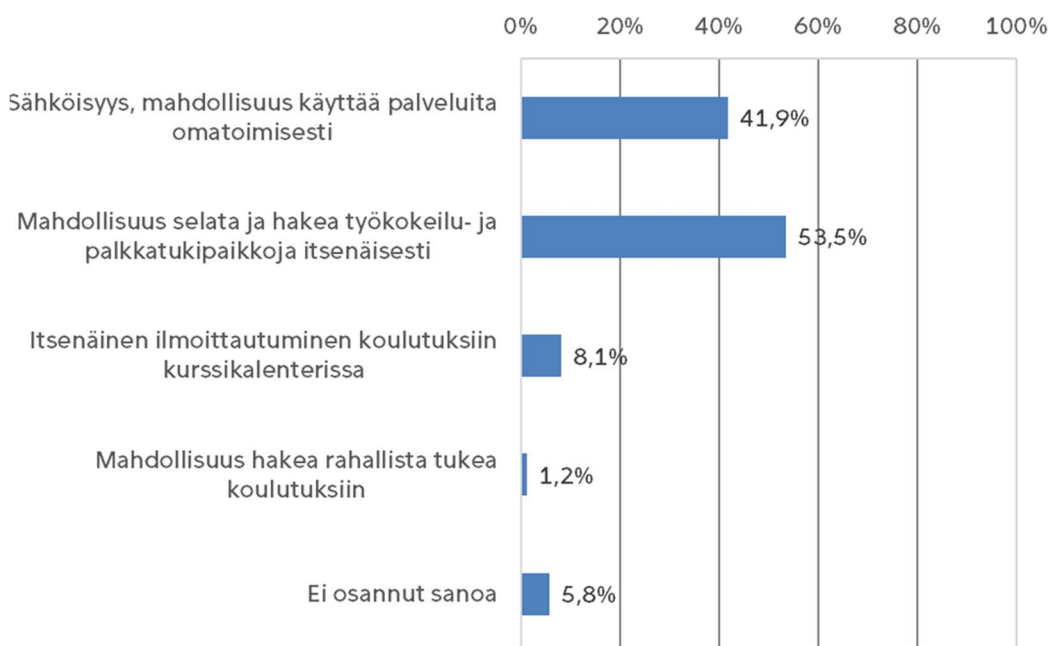
24. Miksi Työrastin sähköiset palvelut ja nettisivut eivät olleet haastateltavien (N=18) mielestä hyödyllisiä?

- Käytettävyyssongelmat (ei ole nettiyhteyttä/tietokonetta/sähköpostia)
- Palvelun ja sivustojen sekavuus/epäselvyys (ei ymmärtänyt miten Työrasti toimii tai miten palveluita hyödynnetään)
- Palvelut eivät sopineet asiakkaalle / eivät olleet hänelle hyödyllisiä
- Palvelut ja sivustoihin tutustuminen eivät kiinnostaneet asiakasta
- Ei osannut sanoa

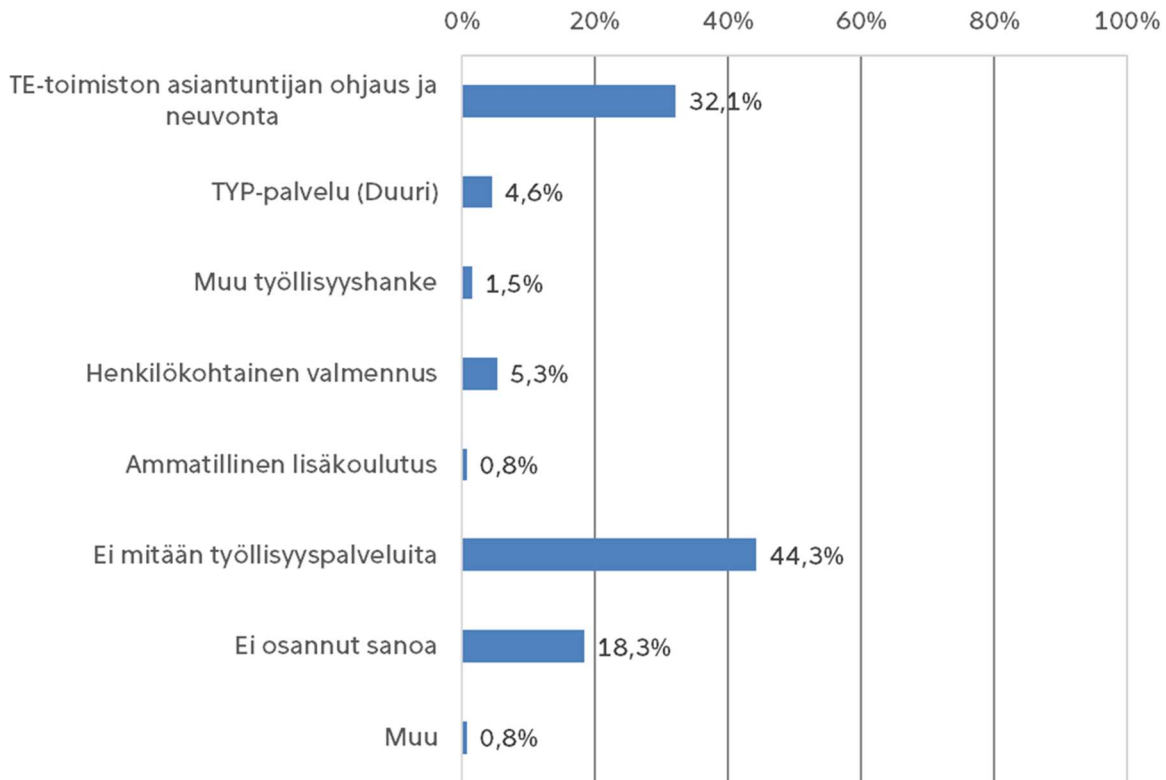
Kaavio 74. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[\[linkki takaisin\]](#)

25. Mitkä Työrastin palveluissa olivat haastateltaville hyödyllisimpiä?
Haastateltavat (N=86) saivat valita useamman vaihtoehdon

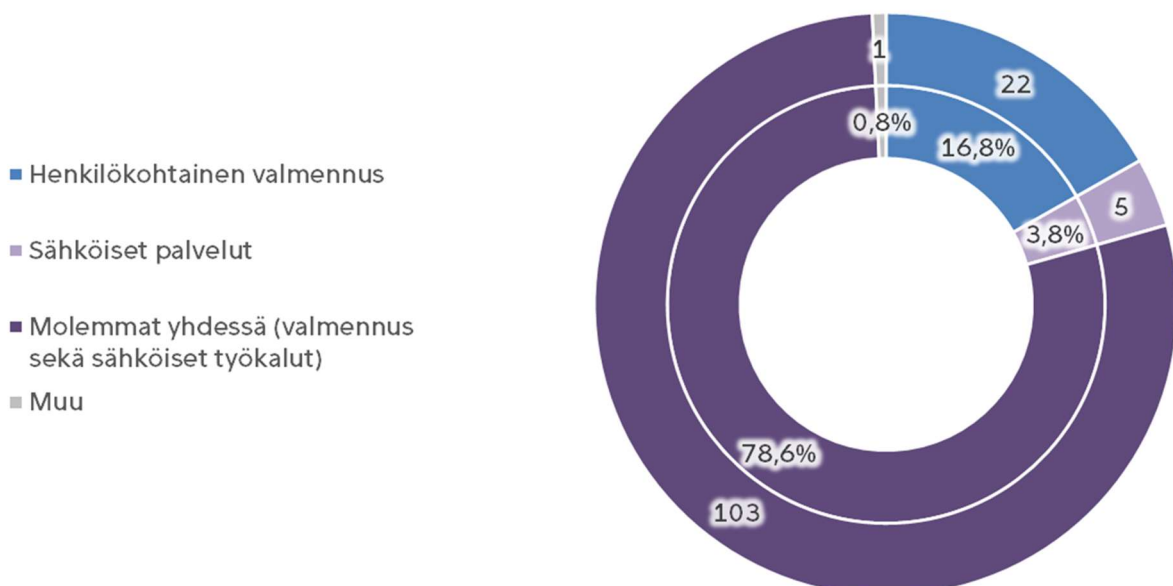
Kaavio 75. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

26. Olivatko Työrastia käyttäneet hyödyntäneet muita työllisyyspalveluja viimeisen vuoden aikana? Haastateltavat (N=131) saivat valita useamman vaihtoehdon

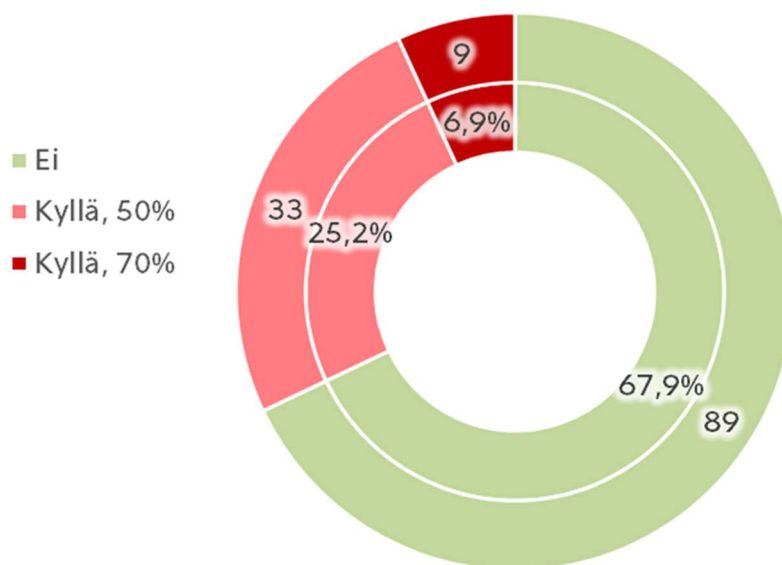
Kaavio 76. (Työrasti / puhelinhaastatteludata; eivät kaikki digipalvelua käyttäneet)
[linkki takaisin]

27. Kumpaa työllisyyspalveluiden toimintamallia pidettiin (N=131) itselleen sopivana, henkilökohtaista valmennusta vai omatoimisia sähköisiä palveluja?

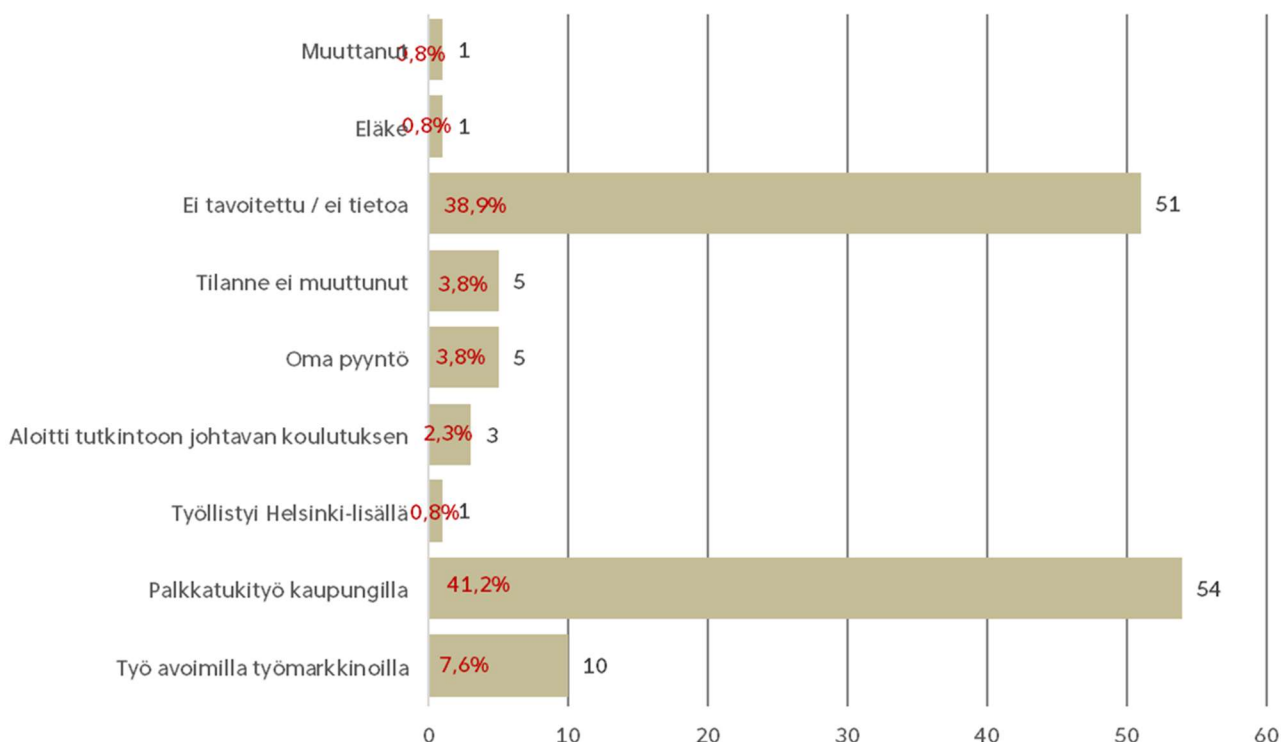
Kaavio 77. (Työrasti / taustadata puhelinhaastatteluaineistolle)
[\[linkki takaisin\]](#)

29. Olivatko Työrastia käyttäneet (N=131) haastatteluhetkellä työmarkkinatuen kuntaosuudella?

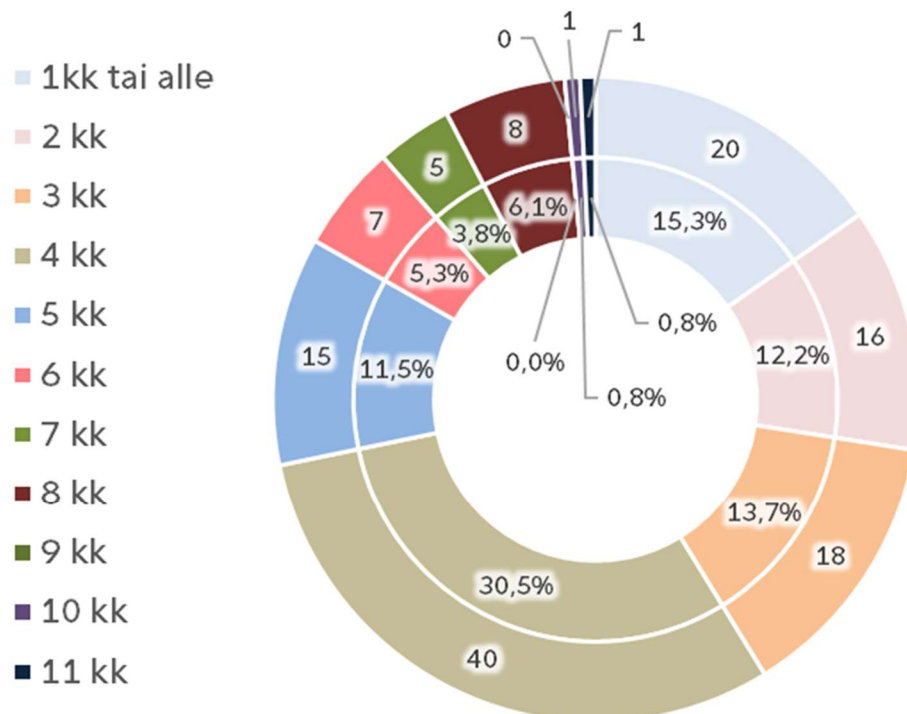
Kaavio 78. (Työrasti / taustadata puhelinhaastatteluaineistolle)
[\[linkki takaisin\]](#)

30. Työrasti-asiakkuuden päättymisyy haastateltavien (N=131) mukaan

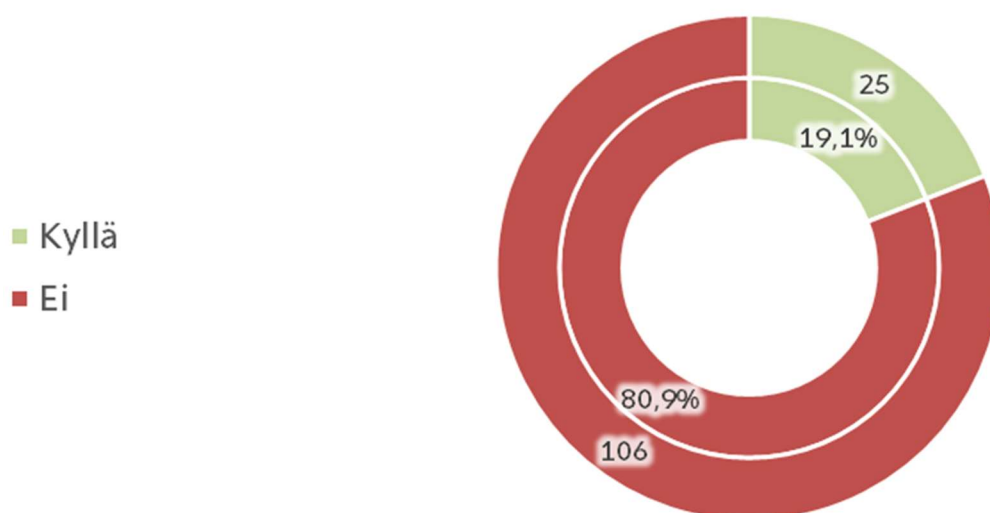
Kaavio 79. (Työrasti / taustadata puhelinhaastatteluaineistolle)
[\[linkki takaisin\]](#)

31. Työrasti-asiakkuuksien (N=131) kestot kuukausina

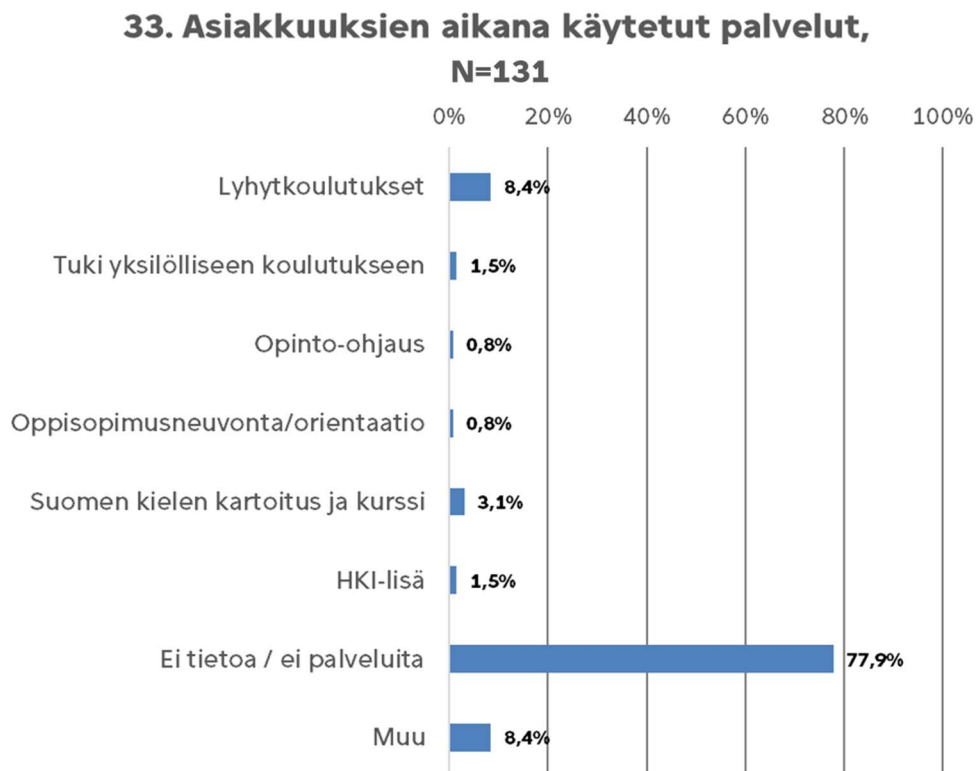

Kaavio 80. (Työrasti / taustadata puhelinhaastatteluaineistolle)
[\[linkki takaisin\]](#)

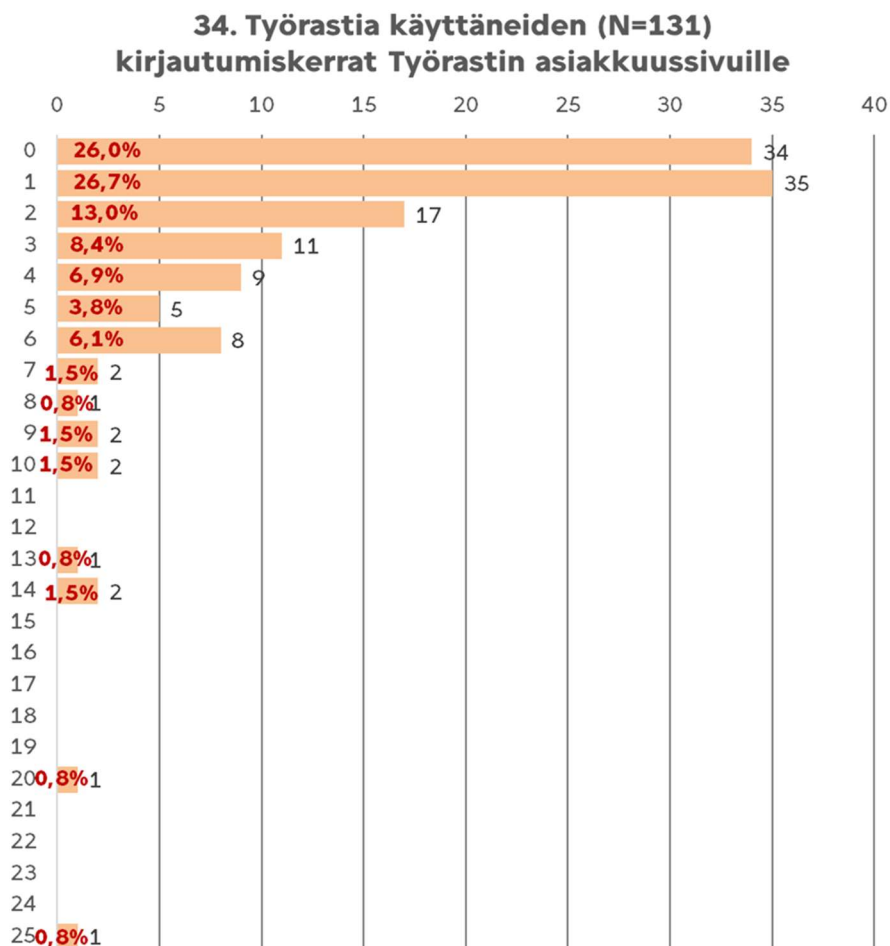
32. Olivatko vastaajat (N=131) olleet Amiedun uravalmennuksessa?

Kaavio 81. (Työrasti / taustadata puhelinhaastatteluaineistolle)
[\[linkki takaisin\]](#)

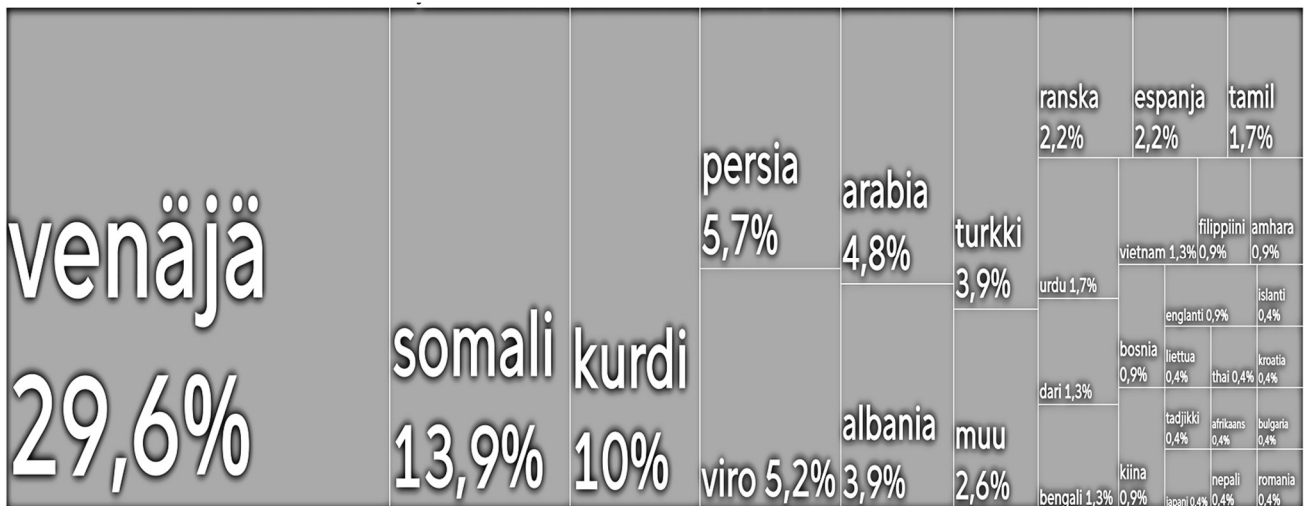

Kaavio 82. (Työrasti / taustadata puhelinhaastatteluaineistolle)
[\[linkki takaisin\]](#)

Liitekuviot

Kuvio 1. TYP-asiakkaiden äidinkielet (muu kuin suomi tai ruotsi), N =230 [linkki takaisin]

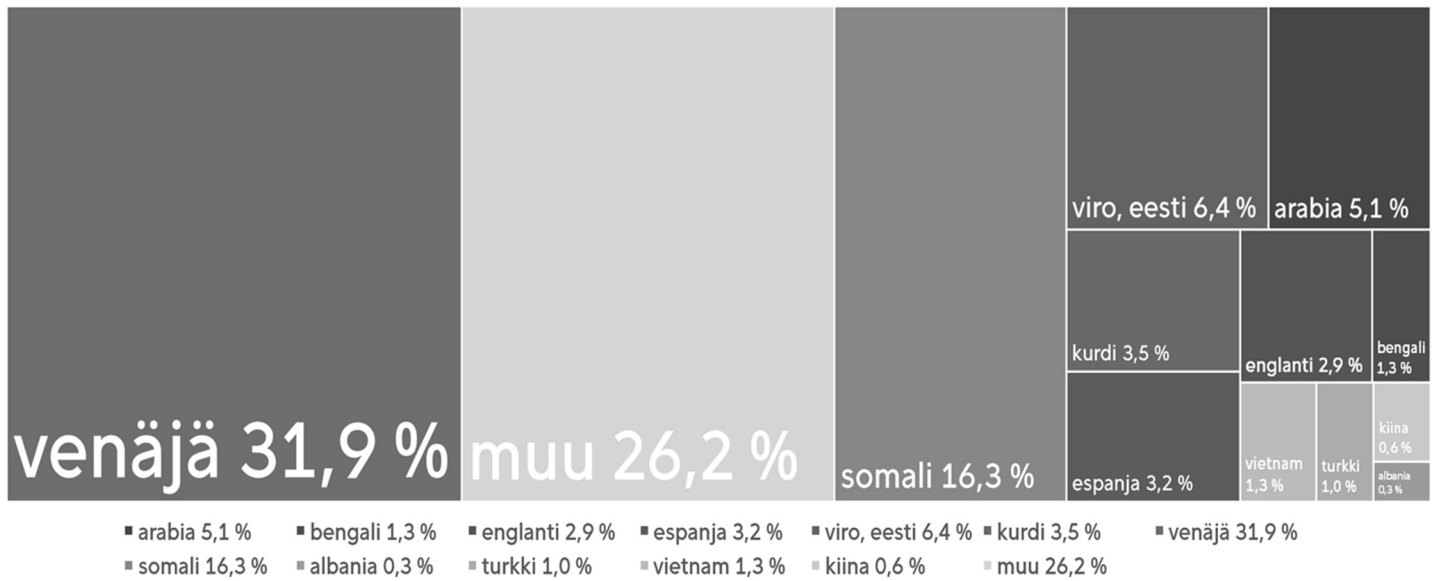

Kuvio 2. Asiakkaiden (N=52) antama palaute TYP-palvelusta [linkki takaisin]

[illegible][illegible]

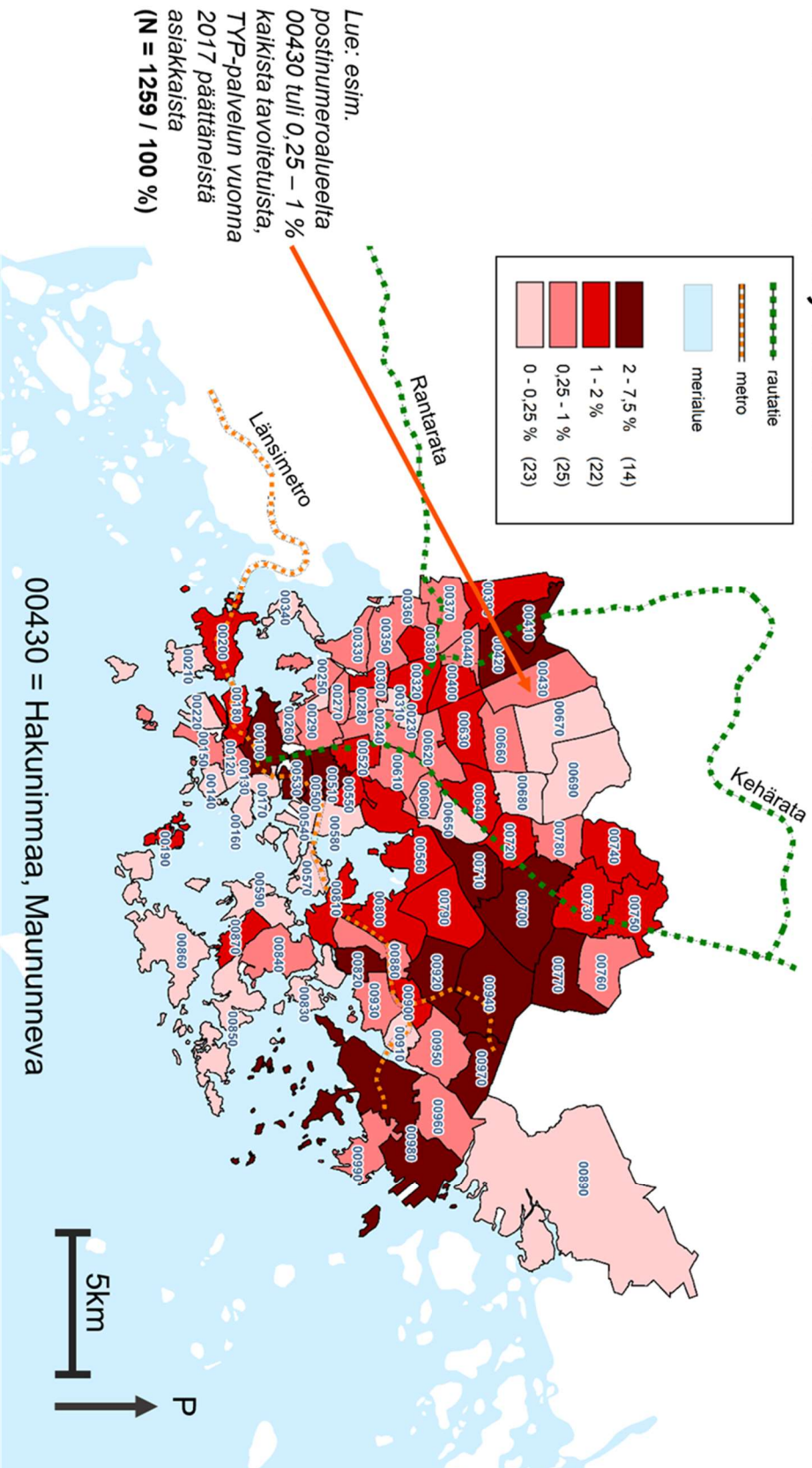
Kuvio 5. Puhelimitse tavoitettujen henkilöiden äidinkielet (muu kuin suomi tai ruotsi), N= 307 [linkki takaisin]

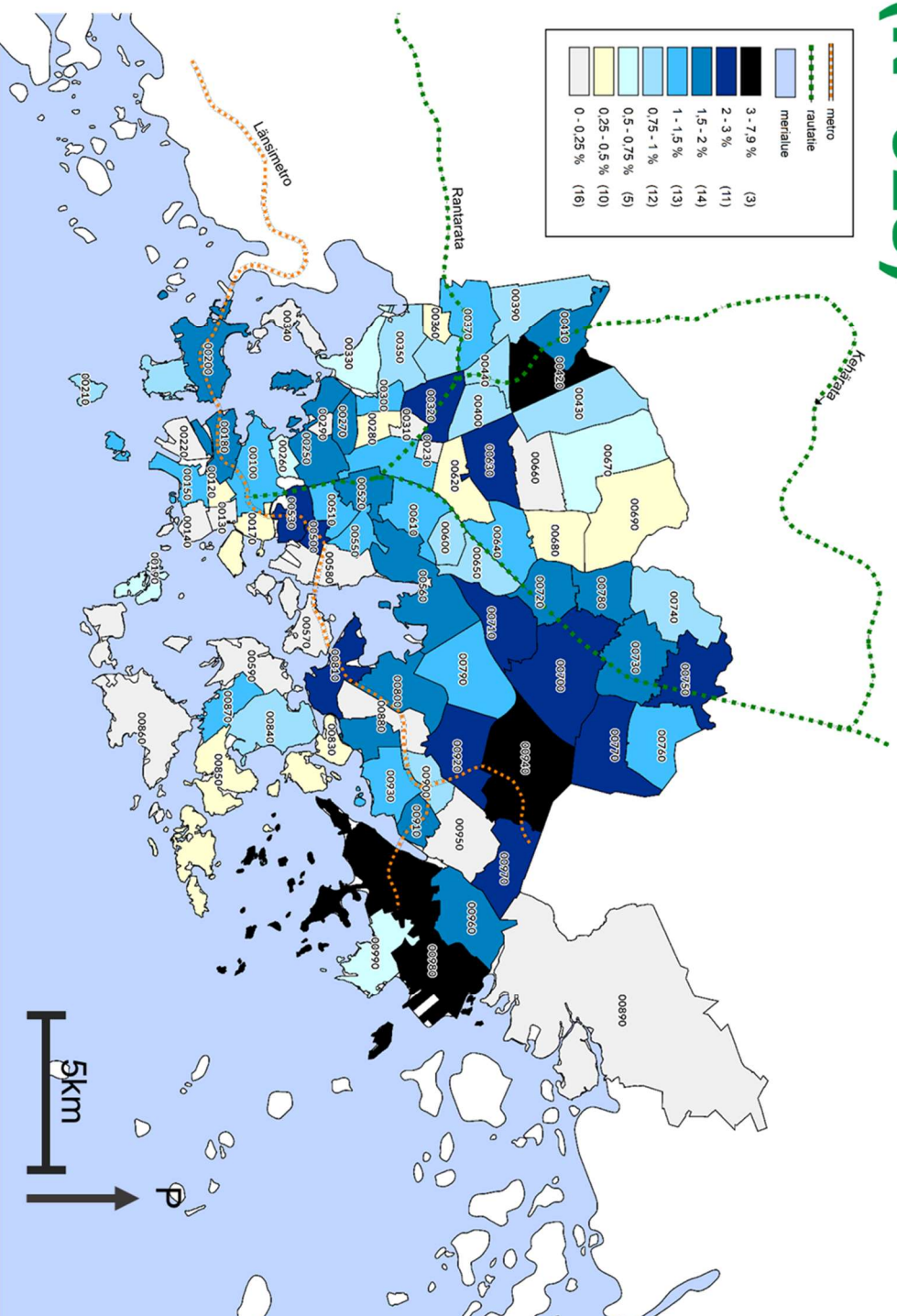
Liitekuvat

Kuva 1 [linkki takaisin]

VAIKUTTAVUUSMITTAUS: Miltä postinumeroalueelta puhelimitse tavoitetut Helsingin TYP-asiakkaat, joiden asiakkuus päättyi vuonna 2017, tulivat?

Miltä postinumeroalueilta palkkatuetut tulivat? (N=928)*

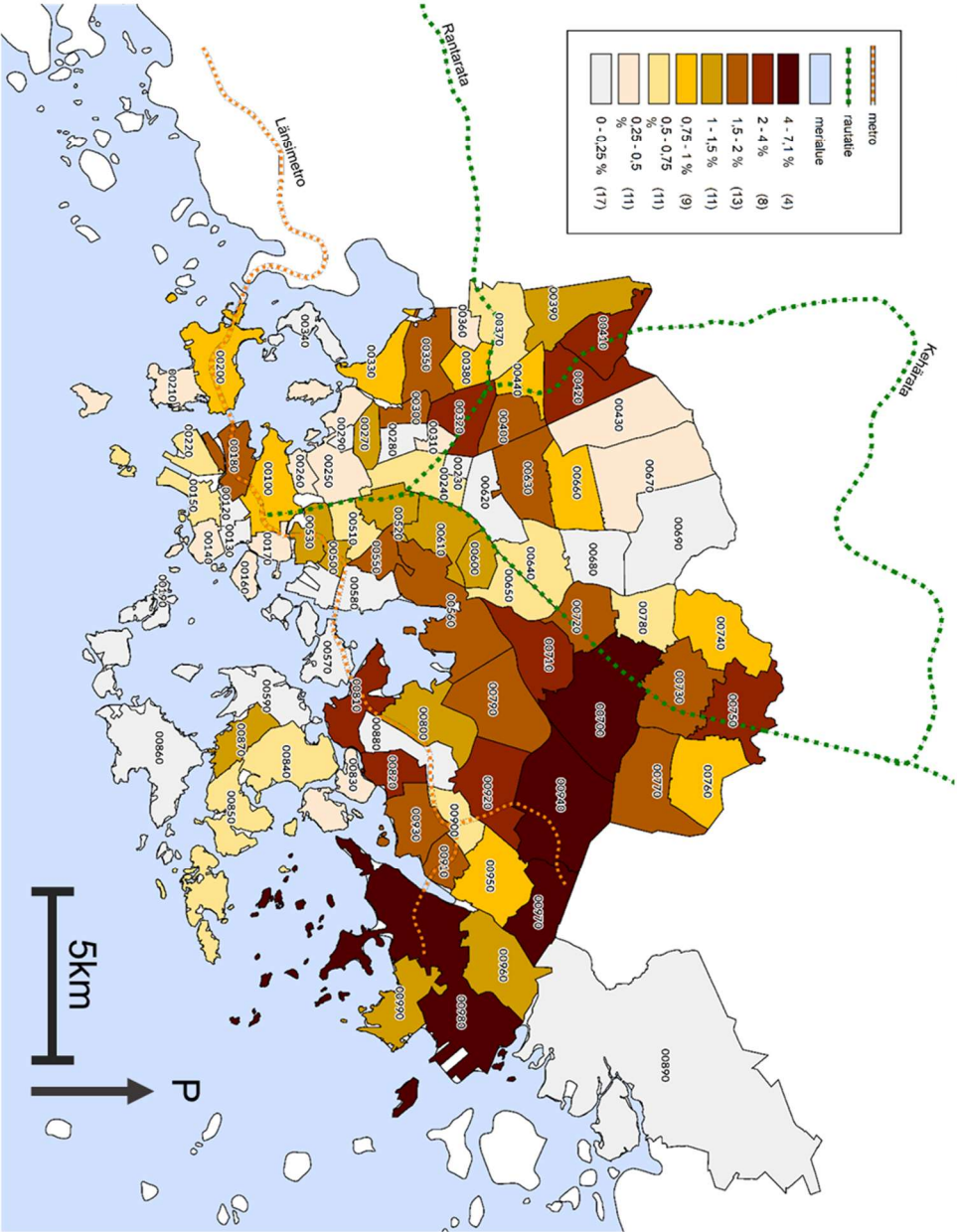

*Esityksessä huomioidaan ne palkkatuetut, joiden osoitetiedoissa ilmoitetaan Helsingin postinumeroalue.

Kuva 2 [linkki takaisin]

Miltä postinumeroalueilta työkokeilijat tulivat? (N=781) *

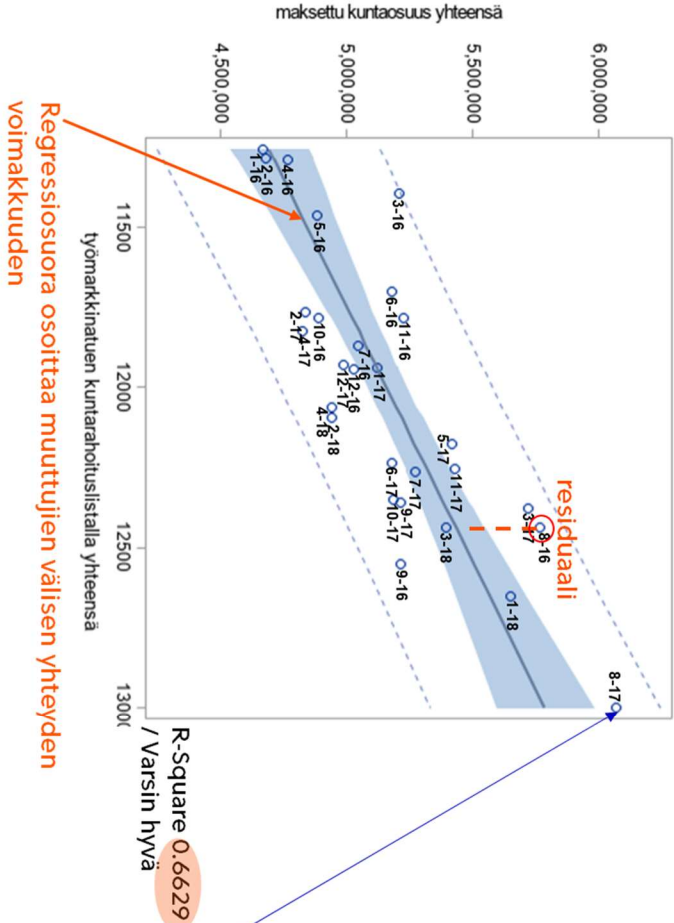
* Esityksessä huomioidaan ne työkokeilijat, joiden osoitetiedoissa ilmoitetaan Helsingin postinumeroalue.

Kuva 3 [linkki takaisin]

Excel & SAS-analyysi

SAS: Esimerkki 1. Helsingin maksuosuus kuukaudessa kuntarahoitustilistalla olevista tammikuusta 2016 huhtikuuhun 2018 (N=28)

alka	maksettu kuntaosuus yhteensä	työmarkkinatuen kuntarahoitustilistalla yhteensä
tamm. 16	4 667 318	11257
helm. 16	4 679 311	11285
maal. 16	5 209 045	11397
huht. 16	4 763 439	11292
touko. 16	4 885 000	11464
kesä. 16	5 178 709	11701
heinä. 16	5 045 707	11871
elo. 16	5 765 960	12439
syys. 16	5 269 509	12261
lok. 16	4 886 789	11782
marras. 16	5 225 550	11782
joulu. 16	5 028 900	11945
tamm. 17	5 120 525	11939
helm. 17	4 825 999	11825
maal. 17	5 722 026	12377
huht. 17	4 834 509	11763
touko. 17	5 420 162	12176
kesä. 17	5 181 682	12237
heinä. 17	5 214 040	12357
elo. 17	6 069 970	12998
syys. 17	5 214 730	12552
lok. 17	5 184 920	12349
marras. 17	5 427 415	12255
joulu. 17	4 985 372	11929
tamm. 18	5 652 488	12650
helm. 18	4 941 199	12096
maal. 18	5 395 528	12436
huht. 18	4 938 851	12060

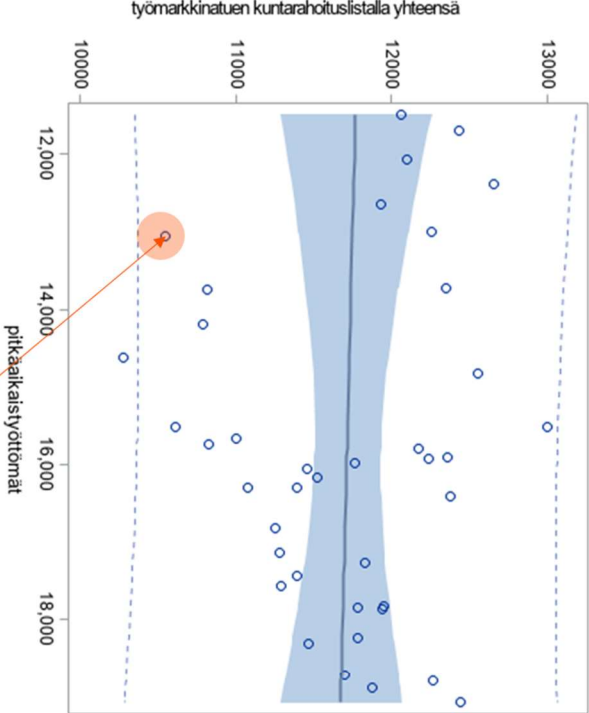
Kuva 4 [linkki takaisin]

Kuva 5 [linkki takaisin]

SAS: Ei korrelaatiota / ei merkittävää korrelaatiota

Esimerkki 2. Tmt-kuntaosuuslisaalaiset sekä pitkäaikaistyöttömät Helsingissä helmikuusta 2015 huhtikuuhun 2018 (N=39)

Pitkäaikaistyöttömyyden kääntyminen laskuun ei johtanut listalaisten vähentymiseen!

ajalla	työmarkkinatuen kuntarahoituslisaalaiset yhteensä	indeksi	pitkäaikaistyöttömät	indeksi
helmik.15	10546	100	13060	100
maalisk.15	10820	103	13742	105
huhtik.15	10790	102	14185	109
toukok.15	10284	98	14617	112
kesä15	10616	101	15525	119
heinäk.15	11462	109	16058	123
eloku.15	11525	109	16164	124
syys.15	11389	108	16298	125
lokak.15	11005	104	15668	120
maarak.15	10829	103	15732	120
toukuk.15	11079	105	16292	125
heinäk.16	11257	107	16825	129
helmik.16	11285	107	17146	131
maalisk.16	11397	108	17445	134
huhtik.16	11292	107	17562	134
toukok.16	11464	109	18316	140
kesä16	11701	111	18720	143
heinäk.16	11871	113	18886	145
eloku.16	12439	118	19083	146
syys.16	12261	116	18794	144
lokak.16	11782	112	18232	140
maarak.16	11945	113	17856	137
toukuk.16	11939	113	17835	137
heinäk.17	11825	112	17876	137
maalisk.17	11977	112	17276	132
huhtik.17	11763	112	16408	126
toukok.17	11716	115	16892	128
kesä17	12237	116	16800	121
heinäk.17	12537	117	15925	122
eloku.17	12998	123	15518	119
syys.17	12552	119	16830	114
lokak.17	12349	117	13731	105
maarak.17	12253	116	12997	100
toukuk.17	11929	113	12640	97
heinäk.18	12650	120	12382	95
maalisk.18	12436	115	12096	92
huhtik.18	12060	114	11700	90
			11487	88

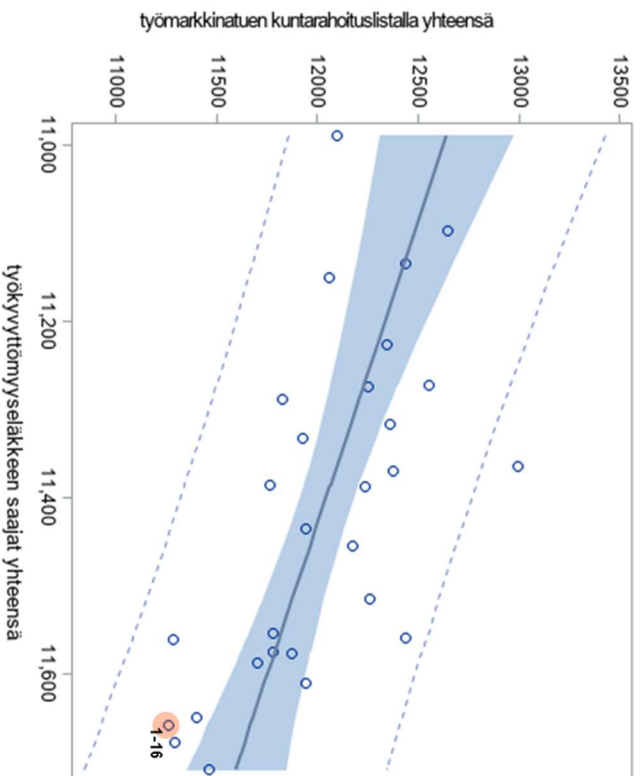
Indeksi helmikuu 2015 = 100 Pearsonin korrelaatiokertoimen neliö,

R-square = 0,0017

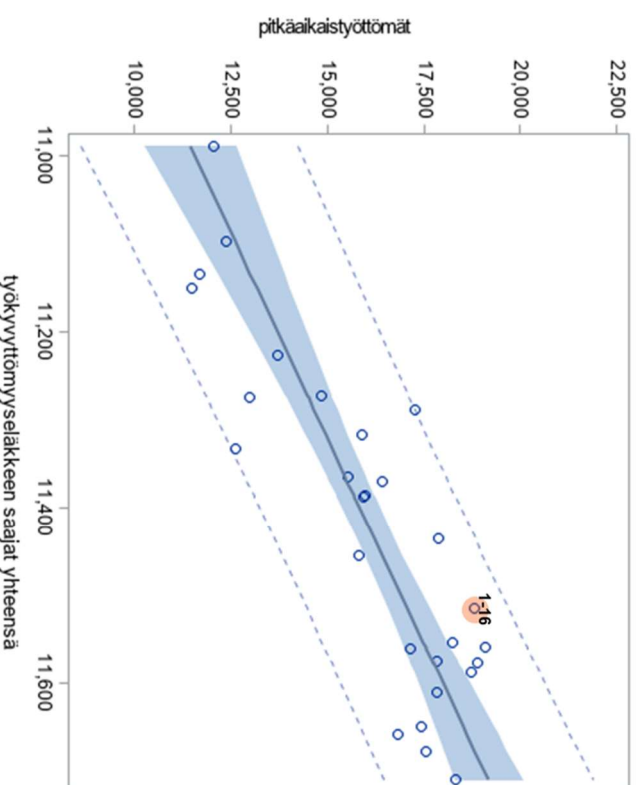
SAS: Melko hyvä korrelaatio / varsin hyvä korrelaatio

Työkyvyttömyyseläkkeen saajien tarkastelu

Esimerkki 3. Työkyvyttömyyseläkkeen saajien tarkastelu, tammikuu 2016 – huhtikuu 2018 (N=28)

Korrelaatio on melko hyvä
($r^2 = 0,41$), koska ihmisiä
poistuu listalta työkyvyttömyyseläkkeelle

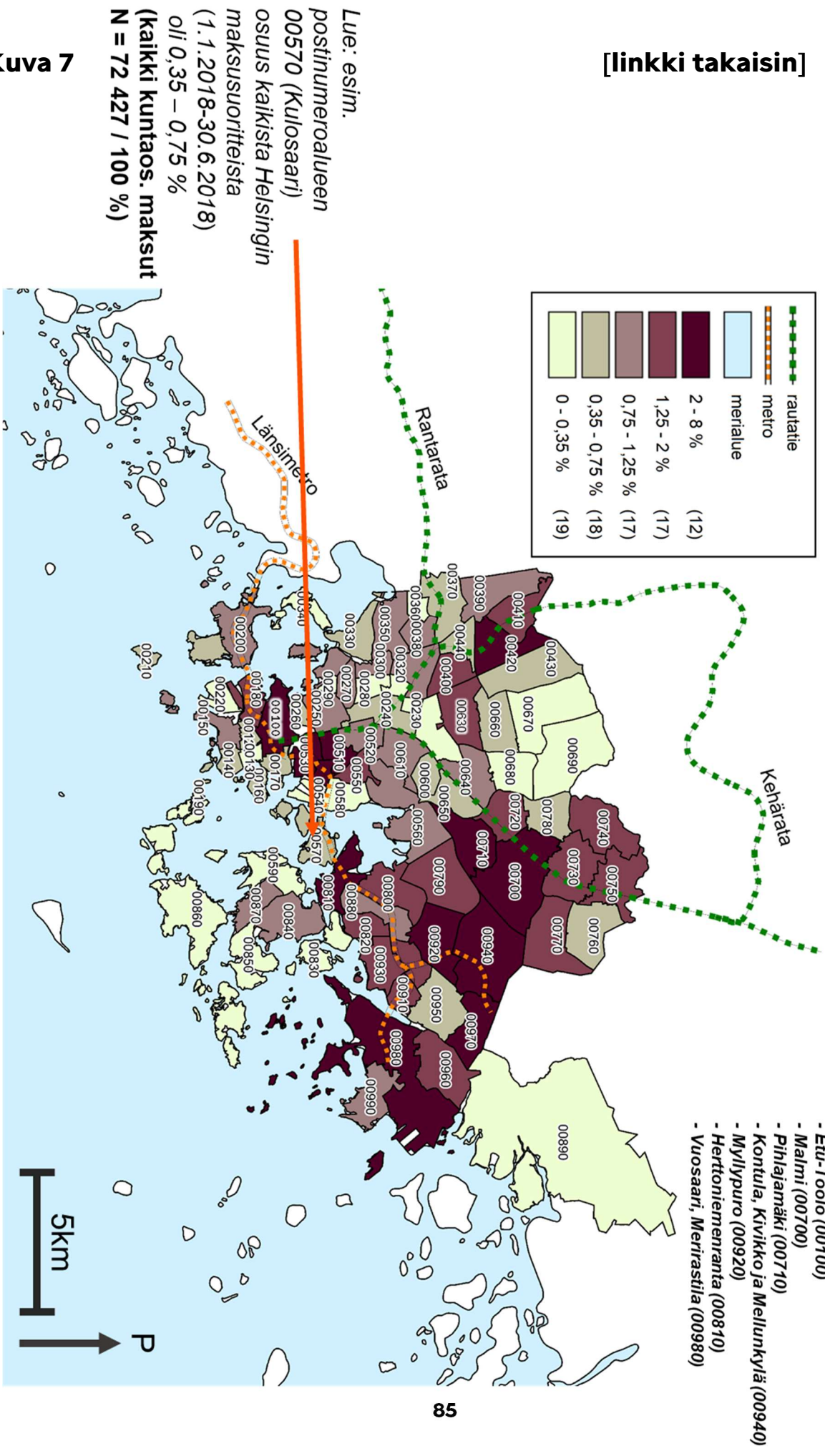

Korrelaatio on varsin hyvä ($r^2 = 0,74$), koska
pitkäaikaistyöttömyydestä johtuva työkyvyn menetys johtaa
työkyvyttömyyseläkkeen saajien määrän kasvuun

Kuva 6 [linkki takaisin]

Miten kuntaosuusmaksut listalaisista jakautuivat postinumeroalueittain Helsingissä tammikuun ja kesäkuun 2018 välillä?

[linkki takaisin]

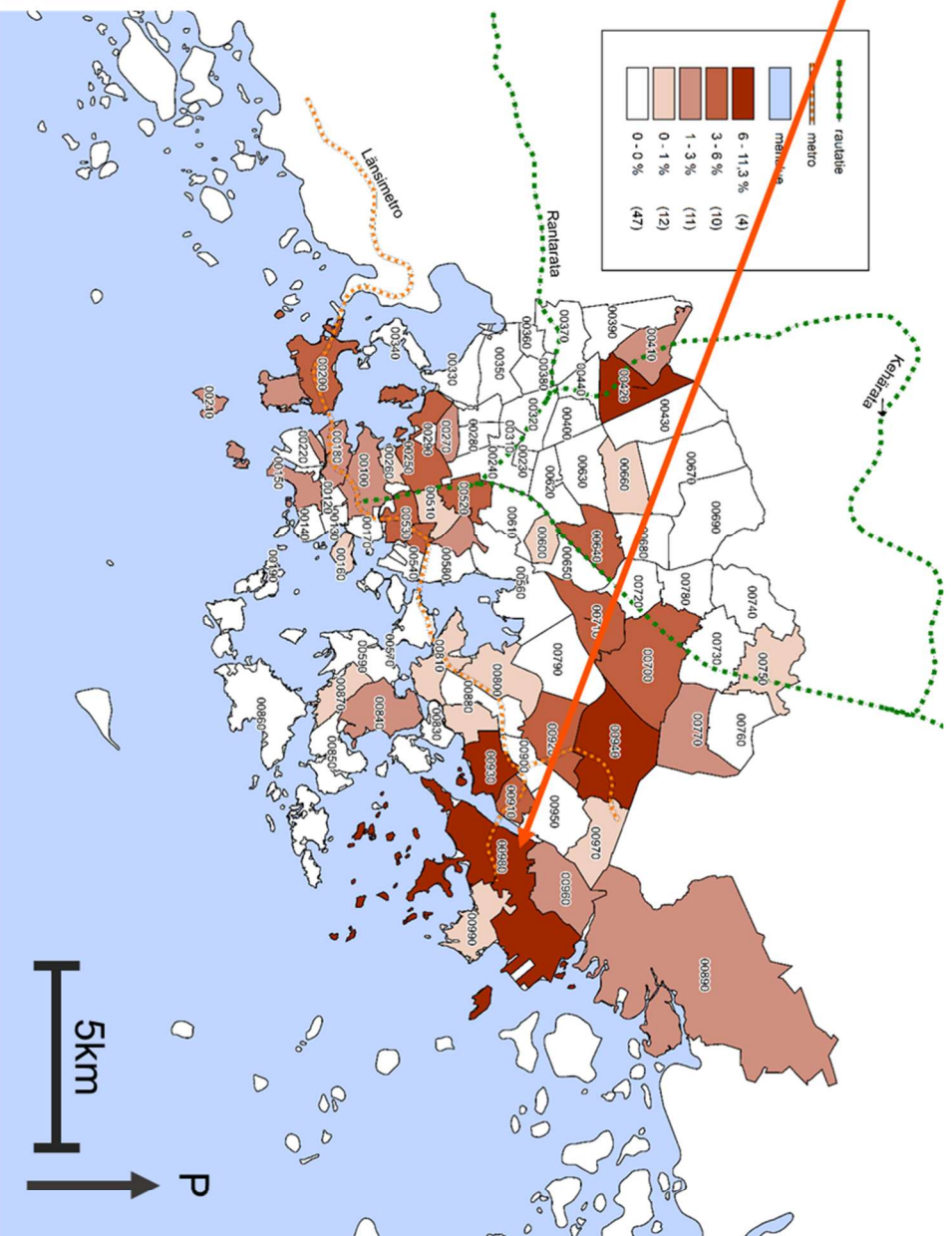

Kuva 7

Miltä postinumeroalueilta 28-vuotiaat (vuonna 1987 syntyneet) listalaiset (N=356) tulivat vuonna 2016?

Nuorista 28-vuotiaista listalaisista 41 (11,3%) asui postinumeroalueella 00980 (Vuosaari, Meritaitila).

Myös Kannelmäestä (00420), Malmilta (00700), Itäkeskuksesta ja Marjaniemestä (00930) sekä Kontulasta, Mellunkylästä ja Kivikosta (00940) tuli vuonna 2016 keskimääräisesti enemmän 28-vuotiaita listalaisia kuin muilta postinumeroalueilta.

Alueita ei saa missään nimessä leimata! Huono-osaisuus jakautuu mosaiikkimaisesti!

Kuva 8 [linkki takaisin]

LIITE: Kasvatuksen ja koulutuksen työllisyydenhoidon toiminta: kooste vuodelta 2018 (tilastotiedot kerätty ajalta 1.1.-30.9.2018) [linkki takaisin]

Määrärahat

Työllisyydenhoidon määräraha vuodelle 2018 on 1 465 000 €. Tähän mennessä kuluiksi on kirjautunut 525 997 €. Summa ei vastaa todellista toteumaa, koska esimerkiksi osa palkoista ja tilakustannukset eivät ole kirjautuneet oikein. Luku tarkistetaan ja korjataan vuoden loppuun mennessä.

Lupa- ja korttikoulutukset, yksilölliset koulutuspaikat ja lyhytkoulutukset

Vuoden 2018 alusta lähtien Stadin aikuisopiston järjestämiin lupa- ja korttikoulutuksiin on ilmoit-tauduttu sähköisesti osoitteessa <https://wilmastadi.edu.hel.fi/browsecourses>. Asiakasohjauksessa toimi-ville tiedotettiin siirtymisestä wilma-ilmoittautumiseen sekä annettiin asiassa tarvittava ohjeistus. Uuden järjestelmän käyttöönotosta saatu palaute on ollut positiivista. Sähköinen ilmoittautuminen mahdollistaa aikaisempaa tarkemman tiedon saamisen asiakkaiden ohjautumisesta eri työllisyydenhoidon palveluka-navista. Järjestelmän käyttöönotto helpottaa asiakasmäärien seurantaan sekä tilastointia. Wilmassa ilmoit-tautuminen on käytössä myös muissa palveluissa, kuten osaamisen tunnistamisessa sekä opso-orientaa-tiojaksolla.

Yksilöllisten koulutuspaikkojen osalta noudatetaan aikaisemmin käytössä olevaa menettelyä. Hake-mus ja CV toimitetaan sähköpostitse osoitteeseen tyollisyyskoulutukset@hel.fi.

Lupa- ja korttikoulutuksissa ilmoittautumisia on ollut paljon (1154 ilmoittautumista). Hyväksytyjen suoritusten määrä on 59 % ilmoittautumisista. Tätä alhaista lukua selittävät poissaolot ja kurssiperuutuk-set.

Yksittäistä koulutuspaikkaa koskevia hakemuksia on käsitelty 102 kappaletta. Hakemuksista hyväk-syttiin 95. Hylättyjä hakemuksia oli 12.

Koulutuspalvelut ovat tarjonneet myös erilaisia lyhytkoulutuksia. Näitä on tarjottu osana työllisyy-denhoidon eri projekteja (tukkutori, HAM sekä Helsinki Cup). Koulutuspalvelut on tarjonnut mm. asiakas-palvelukoulutuksia sekä uraohjausta projekteihin osallistuville nuorille.

Keväällä toteutettiin myös koulunkäyntiavustajien lyhytkoulutus. Koulutuksen sisältö koostui en-siapukoulutuksesta, ammattikuntaa koskevasta lainsäädännöstä, erityistä tukea tarvitsevan lapsen koh-taamisessa tarvittavasta osaamisesta, tutustumisesta alan ammatilliseen koulutukseen sekä uraohjauk-sesta.

Yhteistyössä Ohjaamon kanssa toteutettiin syksyllä kaksipäiväinen koulutus ”Jouluksi töihin”, johon sisältyi työnhakuun liittyvä päivä. Toisena päivänä suoritettiin hygieniapassi. Koulutuksen tarkoituksena oli edesauttaa ravintoloihin työllistymistä. Syksyllä pidetään myös kahvilakoulutus, johon kuuluu hygienia- ja anniskelupassin suorittaminen sekä työnhaussa tarvittavien asiakirjojen laadintaa Ohjaamon hakuavun kanssa.

Koulutuspalveluiden henkilökunta on myös osallistunut työllisyydenhoidon tapahtumiin kertomalla tarjolla olevista palveluista.

Suomi toisena kielenä-koulutukset ja suomen kielen testaus

Työelämän suomi-koulutuksiin asiakkaat ohjautuvat kielikartoituksesta. Kartoituksen tavoitteena on varmistaa, että asiakas opiskelee tavoitetasoan vastaavassa ryhmässä. Koulutukset järjestetään yh-teistyössä Helsingin aikuislukion kanssa. Vuonna 2018 suuri osa asiakkaista ohjautui Työllistymistä edis-tävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP). Koulutuspalveluissa mietitään keinoja, joilla tavoittaa parem-min Helsingin kaupungin palkkatukityöllistettyjä tai kaupungin työkokeilijoita, joilla on tarvetta vahvistaa suomen kielen osaamista.

Suomen kielen opetusta tarjotaan lisäksi Helsingin kaupungin työllisyydenhoidon työpajoilla. Ope-tus pajoilla on haastavaa, ja siinä vaaditaan vahvaa erityispedagogista osaamista. Asiakasryhmä on osittain vaihtuva ja heterogeeninen.

Keväällä 2018 järjestettiin suomi toisena kielenä (S2) -opetusta Helsingin kaupungin varhaiskasva-tuksessa työskenteleville työkokeilijoille, joista osalla tavoitteena oli oppisopimuskoulutus kaupungin palvelukseen. Lisäksi TYP:in asiakkaille järjestettiin kaksi omaa ryhmää. Toinen ryhmistä oli suunniteltu vahvistamaan luku- ja kirjoitustaitoa ja toinen ryhmä oli tarkoitettu edistyneemmille, suomea jo osaaville

asiakkaille. Vuoden 2019 aikana hyvin heikkoa luku- ja kirjoitustaitoa vahvistavaa tai lukikoulutusta ei enää järjestetä työllisyydenhoidon toimesta.

S2-koulutuksiin on osallistunut noin 550 asiakasta. Kielitaitotason kartoitukseen on osallistunut 197 asiakasta.

Osaamisen tunnistaminen

Osaamisen tunnistamista tehdään työllisyydenhoidon asiakkaille silloin kun he ovat joko työkokeilussa tai palkkatuetussa työsuhteessa Helsingin kaupungilla tai muualla. Osaamisen tunnistamisessa on vuoden 2018 aikana tehty yhteistyötä muun muassa SPR:n sekä Ohjaamon kanssa. Palvelusta on tiedotettu, ja osaamisen tunnistamisesta vastaava työpari on jalkautunut kertomaan palvelusta eri työllisyydenhoidon palveluihin.

Osaamisen tunnistamiseen osallistuva saa osaamistodistuksen, joka laaditaan osaan.fi portaalin mukaisesti. Osaamisen tunnistaminen antaa mahdollisuuden osatutkinnon saamiseen. Osaamistodistus on laadittu 34 asiakkaalle. Tutkinnonosan (osaamisen tunnistamisen kautta) on suorittanut 15 henkilöä, ja yksi asiakas koko tutkinnon.

300 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneiden ohjaus oppisopimukseen

Pitkään jatkunut työttömyys ja siihen liittyvät ongelmat ovat haasteena oppisopimusopiskelun aloittamiselle. Asiakkaat tarvitsevat tukea työpaikkojen etsimisessä, työnhaun asiakirjojen kirjoittamisessa, tietoteknisessä osaamisessa ja työelämätaidoissa.

Oppisopimukseen ohjauksessa käytetään Opso-orientaatiomallia, jossa ohjaavan tahon valitsemat asiakkaat ensin haastatellaan. Haastattelun jälkeen päätetään jatkosta. Päätöksenteossa huomioidaan asiakkaan elämäntilanne, motivaatio ja tavoitteet. Jos oppisopimus ei ole vaihtoehto, etsitään ohjaavan tahon kanssa jokin muu asiakkaan tilanteeseen sopiva ratkaisu.

Yksittäinen opso-orientaatiojakso kestää yhden kuukauden. Jaksolle valitaan 10-15 asiakasta. Orientaation tavoitteena on selkiyttää asiakkaan käsitystä siitä, mitä oppisopimusopiskelu vaatii. Orientaation aikana asiakas osallistuu ryhmätapaamisiin ja saa yksilöllistä ohjausta. Asiakasta tuetaan oppisopimuspaikan löytämisessä. Työkeinoina on käytetty perinteisen työnhaun lisäksi muun muassa työpaikkatutustumisia, hakemusten viemistä yrityksiin asiakkaan kanssa sekä yritysyrityksen rakentamista.

Orientaatiojakson jälkeen asiakkailla on mahdollisuus osallistua ohjauspajaan, joka järjestetään keran viikossa. Ohjauspaja mahdollistaa enemmän aikaa vaativien asiakkaiden tukemista oppisopimusopiskeluun. Ohjauspaja auttaa pienemmällä tuen tarpeella olevia nopeammin oppisopimukseen.

Opso-orientaatiomallin vahvuutena ovat yksilöllisen tuen mahdollisuus sekä mahdollisuus käyttää monipuolisia työtapoja, jotka tukevat asiakkaan erityistä tilannetta. Asiakkaiden taustat ja ammatinvalinnat edellyttävät palvelulta joustavuutta työskentelytavoissa. Palvelun työtapojen vaikuttavuutta seurataan, jotta opso-Orientaatiomallia voitaisiin kehittää.

Oppisopimusorientaatiojaksolle on ilmoitettu 86 henkilöä. Oppisopimuksen on aloittanut 12 henkilöä. Positiivisia ohjauksia (asiakkaalle on löytynyt jokin muu ratkaisu, kuten opiskelupaikka) on ollut 11.

Vuonna 2018 käyttöön otetut uudet palvelut

Kuluvan vuoden aikana palvelutarjontaa on laajennettu. Syyskuussa koulutuspalveluista suunnattiin henkilöresursseja hakuapupalvelua varten. Hakuapupalvelu toimii viitenä päivänä viikossa, kolme tuntia kerrallaan. Palvelun tarkoituksena on auttaa alle 30-vuotiaita työnhaussa. Asiakstapaamisen aikana keskitytään työnhakuasiakirjoihin ja valmistaudutaan haastatteluun. Palvelu jatkuu myös vuonna 2019.

TYP-palvelussa aloitettiin syyskuussa osaamista työnhakuun -ryhmäuraohjauspalvelu. Kaksi uraohjausryhmää kokoontuu kaksi kertaa viikossa yhteensä kuusi kertaa. Tavoitteena on edistää asiakkaiden työ- ja koulutussuunnitelmia. Uravalmennukseen on resursoitu opettajan työaikaa noin 15 tuntia yhtä viikkoa kohden.

Palveluista tiedottaminen ja yhteistyö

Yhteistyö asiakasrajapinnassa toimivien kanssa on tärkeää palveluiden kehittämisen ja suunnittelun näkökulmasta katsottuna. Kesällä lähetettiin kysely asiakastyötä tekeville ja syyskuussa järjestettiin tapaaminen ohjaavien tahojen kanssa. Kyselyn tulosten sekä tapaamisessa saadun palautteen pohjalta yh-

teistyötä kehitetään ja syvennetään. Uusi tapaaminen on suunniteltu alkuvuodelle 2019 yhteisen kehittämistyön jatkamiseksi. Tulevassa tapaamisessa tarkastellaan syyskuun tilaisuudessa esitettyjen kehittämistoiveiden tilannetta ja toteutumista käytännössä.

Loppuvuoden 2018 tavoitteet ja suunnitelmat vuodelle 2019

Lupa- ja korttikoulutuksiin on ilmoittanut suhteellisen vähän palkkatukityöllistettyjä ja työkokeilijoita ottaen huomioon vuosittain solmittujen palkkatuettujen työsuhteiden sekä työkokeilusopimusten lukumäärän. Vuoden 2019 tavoitteena on lisätä ilmoittautumisten määrää koskien Helsingin kaupungilla aloittavia henkilöitä (tämä koskee myös yksilöllisiä koulutuspaikkahakemuksia.) Loppuvuoden 2018 sekä alkuvuoden 2019 suunnitelmiin kuuluu poissaolojen vähentämispyrkimykset lupa- ja korttikoulutuksissa.

Kevään 2019 lupa- ja korttikoulutusten suunnittelu on jo hyvässä vauhdissa ja tulevan vuoden ensimmäiset koulutukset avataan ilmoittautumista varten jo joulukuun 2018 alussa. Loppusyksyn aikana koulutuspalveluiden esitteet käytiin läpi ja uudistettiin sisällöltään sekä ulkonäöltään.

Loppuvuoden tavoitteena on kehittää vaikuttavuustiedon keräämistä yksilöllisistä koulutuspaikoista sekä toteuttaa tiedonkeruu käytännössä. Kaikille vuoden 2018 aikana yksilöllisen koulutuspaikan saaneille soitetaan. Tarkoituksena on selvittää koulutukseen osallistumista sekä sitä, missä määrin koulutuksesta on ollut henkilölle hyötyä työllistymisessä tai urasuunnittelussa. Seuranta jatketaan vuonna 2019.

Keväällä 2019 tehdään S2-koulutusryhmiin asiakaskuunteluita syvällisemmän palautteen saamiseksi. Osaamisen tunnistamisen osalta seuranta tehdään osaamistodistuksen vaikuttavuudesta.

S2-opetuksessa keskitytään yhä selkeämmin työelämässä vaadittavaan suomen kielen osaamiseen. Osa järjestettävästä S2-koulutuksesta suunnitellaan sisällöllisesti ja tavoitteellisesti uudelleen.

Ensi vuodelle on suunniteltu yhteistyössä työllisyydenhoidon kanssa Koulutuskeskiviikkoa, joka on osa Työllisyyden palvelutoria. Tähän suunnataan henkilöstöresursseja.